9 NİSAN 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

ELEKTRİK KISINTISI: HALKIN SIKINTISI

8. sayfada

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Koordinasyon Kurulu konusundaki görüşlerini Demokrat'A açıkladı

«Devletin işverenlerin yerine geçme politikası sökmeyecektir»

● Muzaffer Saraç Koordinasyon Kurulu gibi girişimlerin sendikaları askıya almak, elde edilmiş hakları ortadan kaldırmak amacına yönelik olduğunu belirtti.

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, Türk-İş Konfederasyonu'nun 9 Nisan'da yapılacak "Teşkilat İcra Kurulları toplantısı" ve 10 Nisan'da başlayacak "Genel Yönetim Kurulu' toplantısı ile ilgili olarak Demokrat'ın sorularını yanıtladı. Saraç, "İşçi sınıfının bugüne kadar görülmemiş ölçüde birlik içinde olduğunu ve bu birliğin giderek sınıfsal temeline oturduğunu, Türk-İş'in bu durumu mutlaka gözönünde bulundurması gerektiğini belirtti.

(Devamı 7. Sayfada)

Halkı kimse düşünmüyor

Herkes birşeylerin peşinde

● CHP Grup toplantısında bir sonuç alınamadı

● AP'nin adayını Perşembe günü açıklaması bekleniyor

● ABD'li 5 Senatörün Cumhurbaşkanlığı konusunda ne görüştükleri bilinmiyor

HABER MERKEZİ

Görev süresi sona eren Fahri Korutürk and içerek Tabii Senatör olurken Cumhurbaşkanlığı sorunu ile ilgilenen bütün çevrelerin birşeylerin peşinde oldukları bildirildi. Partilerin kendi içlerinde ve birbirleri arasındaki görüşmeler hızlanırken, Meclis dışında geceli gündüzlü çalışmaların yoğunlaştığı gözlendi. MSP Genel Başkanı Erbakan'ın 14 Nisan'da yurt gezisine çıkacağı açıklanırken, bir toplantı yapan CHP Grubundan bir sonuç alınamadığı ve Muhsin Batur'un "Bana oy vermeyin" dediği öğrenildi. AP çevreleri kendi adaylarının Perşembe günü açıklanabileceğini belirtirlerken, Türkiye'yi ziyaret eden ABD'li Senato Heyetinin Cumhurbaşkanlığı konusunda kimlerle ve neleri görüştükleri bilinmiyor.

Cumhurbaşkanlığı için haftalardır süren çözümsüzlükten sonra CHP Senatörü Muhsin Batur'un partisinin ortak grubunda yaptığı "Stratejimiz belli olana kadar bana oy vermeyin" şeklindeki konuşması CHP'nin adayının belli olduğunu gösterirken, Batur'un sözleri "yıpranmama" isteğine bağlandı. CHP grup toplantısından bir sonuç çıkmadığı öğrenildi. Bu arada MHP ve MSP nin AP adayını bekler duruma girdikleri gözlendi.

(Devamı 7. Sayfada)

Senatörlerin basın toplantısında bir gazeteciye «Kadın» diye hitap etmeleri tepkiyle karşılandı

ABD Ortadoğu'nun güvenliği için Türkiye ve Mısır'ın güçlü olmasını istiyor

● "NATO ve Doğu Akdeniz'in güvenliği için Türkiye ve Yunanistan'ın NATO içinde uyuşabilen taraflar olması ve her ikisinin de kuvvetli olması gerekir."

● Türkiye'nin ve bölgenin çeşitli sorunlarını görüşmek üzere ülkemize gelen ABD'li senatörler Genelkurmay Başkanı'nın adını hatırlayamadılar, ancak güzel ve çekici bir bayanla görüştüklerini açıkladılar.

HABERİ 5. SAYFADA

Basra Körfezinde çok yönlü bunalım derinleşiyor

ABD İran'a ekonomik yaptırım uygulama kararını yürürlüğe koyuyor

● İran-Irak gerginliği had safhada ABD'nin Körfeze müdahalesi konusu yeniden gündeme geldi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Ayetullah Humeyni'nin rehineler konusundaki kararı Ulusal Meclis'in vereceğini açıklaması ve ABD Başkanı Carter'in İran'la ilişkileri kesmesinden sonra, ABD'nin Basra Körfezi'ne askeri müdahalesi konusu yeniden tartışılmaya başlandı. İran'ın Basra Körfezi'ni kapatarak batı ülkelerine petrol sevkini durdurması halinde Amerika'nın tepkisinin ne olacağı hakkındaki bir soruyu yanıtlayan ABD Savunma Bankası Haroıd Brown "buna kesin bir cevap verilecektir. Ve bu başarılı olacaktır" dedi.

Humeyni'nin konuşmasından sonra önceki gün toplanan ABD Ulusal Güvenlik Konseyi, İran'a karşı uygulanacak yaptırımları tartıştı. Diplomatik ilişkilerin kesilmesinden sonra Carter, televizyondan yaptığı açıklamada İran ile diplomatik ilişkilerin kesildiğini ve bundan başka şu önlemlerin alındığını bildirdi:

13 Ocak'ta BM Güvenlik Konseyi'nin on üyesince onaylanan

(Devamı 7. Sayfada)

IRAK
KUZİSTAN
İRAN
KUVEYT
BASRA KÖRFEZİ
HÜRMÜZ BOĞAZI
BAHREYN
KATAR
Muskat
UMMAN KÖRFEZİ
S.ARABİSTAN
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
UMMAN

BİR DÜYUN-U UMUMİYE UYGULAMASI ÖRNEĞİ DAHA

Türkiye'nin bazı borçlarının tasfiyesini Alman firmaları belirliyor

● Alman önerilerinde, garantisiz ticari borçların ocak ayındaki kur üzerinden değil, borcun tasfiye tarihindeki kura göre ödenmesi öngörülüyor.

● Garantisiz ticari borçların tasfiyesi konusunda Alman ihracatçılarınca hazırlanan değişiklik taslağı inceleniyor.

ANKARA (ANKA)

İthalatçı Türk firmalarının yabancı firma ve bankalara olan garantisiz ticari borçlarının tasfiyesi konusunda alacaklı Alman ihracatçıları tarafından hazırlanan değişiklik taslağı Türk makamlarına iletildi ve incelenmeye başlandı.

Başbakanlık Müsteşarı

(Devamı 7. Sayfada)

DÜYUN-U UMUMİYE NEDİR?

Düyun—u Umumiye (genel borçlar) eski Osmanlı İmparatorluğunun son döneminde, Osmanlı Devletinin borçlarının ödenmesini düzenleyen ve tümüyle ve tümüyle Batılıların denetiminde olan "Devlet içinde devlet" niteliğinde bir kuruluştu. Osmanlı Devleti'nin borçlarının ödeme planı merkezi Paris'te bulunan ve Türkiye içinde geniş bir şekilde örgütlenmiş olan bu kurumca saptanır ve uygulanırdı. Borçların ödenmesini güven altına almak için, bu kuruluş aynı zamanda devletin bazı gelirlerini toplamayetkisine de sahipti. Örneğin Tütün Rejisi geliriyle, Tuz Tekeli geliri, Düyun—u Umu-

(Devamı 7. Sayfada)

İÇ SAVAŞ DERİNLEŞEREK SÜRÜYOR

Askeri güçlerin halka karşı savaş açtığı, din adamlarının bile öldürüldüğü El Salvador'da çarpışmalara halkın her kesimi katılıyor. 16 Ekim'den bu yana çatışmalarda binden fazla kişi öldü.

Ulusal muhafızların saldırısı sonucu

El Salvador'da 46 kişi öldü

SAN SALVADOR (AA)

El Salvador'da son günlerde meydana gelen olaylarda 46 kişi öldü. Çarpışmalarda çok sayıda insan yaralandı.

Öte yandan resmi verilere göre, 11 kırsal yerleşim merkezinde meydana gelen olaylar sırasında da güvenlik kuvvetleri Halk Kurtuluş Güçleri (FPL) ve 28 Şubat Halk Birliği (LP -28) gerillalarına ateş açtı. Çarpışmalar sırasında 16 gerilla, güvenlik kuvvetleri tarafından öldürüldü. Bu arada gerillaların da askeri karakola baskın düzenlediği öğrenildi.

Güvenlik kuvvetlerinin ölümlerle sonuçlanan diğer müdahaleleri Playon'da ve Cuscatlan'da gerçekleşti. Yapılan açıklamalara göre bu olaylar sırasında askeri güçlerden de bir kişi olmak üzere 30 kişi daha öldü.

MESS Başkan Vekili: "İşyerleri siyasi mücadelenin yeri değildir"

HABER MERKEZİ

MESS Başkanvekili ve Toplu Sözleşme Müzakere Heyeti Başkanı Erdoğan Karakovunlu' bugün yaptığı açıklamada, Türkiye Maden-İş Sendikası ile yarın ve daha sonraki günlerde tekrarlanacak görüşmelerden ümitli olduğunu belirtti ve "Çalışma barışı, düzenli ve verimli üretim, üretim yanında yönetim hak ve yetkisine saygı, yasa dışı eylemlerle üretimin düşürülmesine sebebiyet verilmemesi ve verilen çeşitli haklar karşılığında

(Devamı 7. Sayfada)

ALİBEYKÖY'DEKİ OLAYDA 4 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Ağrı'da belediyeyi basmak isteyen faşistlerden biri öldürüldü

● Urfa Cezaevinden kaçmak isteyen tutuklulardan biri öldürüldü.

● Killik'te yapılan aramadan sonra 53 kişi gözaltına alındı.

● Necati Eğitim Enstitüsünde faşistler öğrencilere saldırdı.

● AP Zonguldak milletvekilinin evine patlayıcı madde atıldı.

● Mumcular jandarma komutanının evine patlayıcı madde atıldı.

● Ege Üniversitesi Tıp Fakültesinde boykot başladı.

HABERİ 5. SAYFADA

İŞVEREN ÖRGÜTLERİ DENETLENİYOR MU?

TİSK Genel Sekreteri

"Denetlenmeyen tek kuruluş sendikalardır"

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu 13. Genel Kurulu 10 Nisan'da Ankara'da yapılacak. Genel Kurul için hazırlanan çalışma raporunda İbrahimoğlu "Denetlenmeyen tek kuruluş sendikalardır"dedi.

İbrahimoğlu raporda, sendikaların denetiminin

(Devamı 7. Sayfada)

Aytekin Kotil Fatsa Halk Şenliğine gönderdiği kutlama mesajında:

"Halk kültürü toplumun egemen kültürüne dönüştürülmelidir"

FATSA(DEMOKRAT)

Fatsa Belediyesi tarafından düzenlenen ve kalabalık bir halk topluluğunun katılımıyla açılan 'Fatsa Halk Şenliği''ne bir kutlama yazısı gönde-

(Devamı 7. Sayfada)

Aytekin Kotil

Kıbrıs'ın Türk kesiminde grevler yaygınlaşıyor

LEFKOŞE (AA)

Kıbrıs'ın Türk kesiminde yeni bir grev dalgası oluşuyor. Çeşitli işkollarında süreli veya süresiz grevler başladı.

Kısa adı Gıda-Sen olan Kıbrıs Türk Gıda, Tütün ve Muskırat İşçileri Sendikası Kıbrıs Türk Tütün Endüstrisi Şirketi'nde dünden itibaren süresiz grev uygulamaya başladı.

Gıda-Sen grevin nedenini açıklarken, sendika ile şirket arasında toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlığın giderilemediğini ve işverenin işçilere baskı yaptığını bildirdi.

(Devamı 7. Sayfada)

Amerikan Kongresi Silahlı Kuvvetler Komisyonu Türkiye'yi ziyaret edecek

● Komisyon Hint Okyanusu çevresindeki diğer ülkelerde de temaslarda bulunacak.

ANKARA (ANKA)

Amerikan Kongresinin Dış İlişkiler Komisyonu üyelerinin yaptığı temaslardan sonra bu kez de Amerikan Temsilciler Meclisi Silahlı Kuv-

(Devamı 7. Sayfada)

Doç.Dr. Akgüç: «Bankacılıkta bir oligopol piyasası hakimdir»

HABER MERKEZİ

"Türkiye'nin dışa acılması ve AET ilişkileri bakımından Türk Banka Sistemi" konulu seminerde konuşan Dr. Öztin Akgüç, "Bankacılıkta bir oligopol piyasası hakimdir" dedi.

Tarabya Otelinde Prof. Dr. Esat Çam başkanlığında sürdürülen oturumda, Prof. Dr. Feridun Ergin, "Türk Bankacılığının Gelişme Aşamaları' Dr. Akgüç ise "Günümüz Bakanlığının Yapısal Sorunları" konulu birer konuşma yaptılar.

(Devamı 7. Sayfada)

Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumu yönetmeliği değiştirildi

Gözaltına alınan öğrencilerin kredisi kesilecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Yüksek Öğrenim Kredi Yurtlar Kurumu yönetmeliği değiştirildi. Yeni yönetmelikte kredi ve burs verilmeme halleri yeniden belirlendi.

Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumunca önceki gün Resmi Gazetede yayınlanan yeni kredi yönetmeliğine göre yatılı veya gündüzlü okullarda ve yurtlarda direniş boykot, işgal vb. davranışlarda bulunan okul binasına veya dış duvara yazı yazan ya da resim yapan üzerinde veya kendi kullanımına bırakılmış yerlerde ateşli si-

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Efendim ?

Bilmiyorum, insan Bakan olunca neler duyar? Sevinir mi, kasılır mı, şişinir mi, beceremeyeceğim diye korkar mı, tutkuları artar mı, bencilleşir mi, alçak gönüllü mü olur, aksileşir mi vb. ? Gerçi, tanıdığım bildiğim, arkadaşım dediğim düzinelerle Bakan gelip geçti. Bakan denen yaratık hakkında oldukça bilgim var ama, insanın bir konuda kişisel deneyi olmayınca, başkalarına bakarak, gözlem yolu ile yapacağı değerlendirme ve yorumların ne de olsa, yüzde yüz nesnellik taşımayacağı besbelli. Nitekim, kendimi olaylar karşısında Içişleri Bakanı'nın yerine koyup düşünmeye çalışıyorum. Olmuyor. Başaramıyorum. İyisi mi, kendisine soralım.

* * *

Gecenin bir vaktinde telefonunuz çalsa ve şehirlerarası hattın öteki ucundan bir ananın sesi-"Sanık" ile "Hükümlü" arasında bir fark gözetmeyecek ölçüde Anayasaya aykırı, 1481 sayılı yasaya dayanarak, çıkarttığınız "Vur emri"nde adı geçen 12 gençten birinin anası– "Bir şeyler yapılamaz mı? Bir şey yapamaz mısınız? Bunca katil ortada dolaşırken ölümü hakedecek bir suçu olmayan benim oğlum... Nasıl bir haksızlıktır bu? Söyleyin ne yapayım?" diye anaca titrese... ve siz tutukevinde ya da mezarda iken arananlar listesinde yer alan, işlemedikleri suçları kabullenmeleri için haftalarca işkence gören ve aylarca tutukevlerinde sürünen insanların varlığını, örnekleri ile, bilirseniz... Ne yanıt verirsiniz Bay Gülcügil?

* * *

Gencecik bir öğrenci gelip sizi bulur ve oturduğu semtte işlenen bir cinayetin intikamının alınacağını duyuran, "Ülkücü Gençlik" imzalı, adına ve adresine yollanmış bir mektubu uzatarak "Şimdi ben ne yapayım ağabey?" diye sorarsa, olayla herhangi bir ilgisi olmayan bu gence "Evinde otur. Gelip seni vurmalarını bekle oğlum" mu diyeceksiniz? Yoksa, "Evden uzaklaş. Okula gitme. Silahlan. Ortalıktan kaybol." yollu öğüt vererek serüvene mi göndereceksiniz?

Ne diyeceksiniz Bay Gülcügil?

* * *

Geçen hafta bir takım gazetelerin "Yakalanan örgütün doktoru" diye kamuoyuna duyurdukları stajyer doktorun "Örgüt doktorluğu"nun çok havada bir suçlama olduğunu, ama bu sıfatı kabullenmesi için Ankara Emniyetinde kesinlikle feci şekilde işkence gördüğünü bilirseniz...

Ne yaparsınız? Bay Gülcügil?

* * *

Mart'ın son haftasının ilk günlerinde –diyelim ki 25 Mart Salı gecesi – Gayrettepe'deki İstanbul Emniyet Müdürlüğünün 25 No'lu hücresinde Taicet Tunçkol adında ince, uzun, sarışın, 20 yaşlarında bir genç kız vardı. Bir ihbar sonucu Ümraniye'deki evlerinden ailesi ile birlikte (Anası, babası ağabeyi ve erkek kardeşi) Emniyete getirilmişlerdi. Ötekiler kızdan ayrı bir yerde idi. Gece 21.30-24.00 arası Taicet'i hücresinden alıp götürdüler. Ertesi gün 20.30'da geri getirildi. Ayakları kıpkırmızı ve şişti. Önce falakaya yatırmışlar, sonra ellerinden elektrik vermişler, daha sonra beline kemer bağlayıp yine elektrik vermişler, ardından bir buz kalıbının üzerine bir süre sırt üstü yatırmışlar, kaldırıp çırıl çıplak soymuşlar, göğüs uçlarından elektrik vermekle tehdit etmişler, ama vermemişler, küfür ve hakaretle yetinmişler, yeniden giydirmişler, uzun bir süre soru sormuşlar ve "Sana yarın sabaha kadar müsade" diye 25 No.'lu hücreye, aldıklarından 21 saat sonra, bırakmışlardı. Ne ki, gelişinden yarım saat geçmeden, yeniden götürdüler. Ertesi günü –bizim hesabımızla 27 Mart perşembe günü– Taicet Tunçkol'u 25 No.lu hücreye polisler bu kez kucaklarında getirdiler. Ayaklarında sargılar vardı ve dudakları patlamıştı.

Taicet Tunçkol şimdi nerede ve acaba afiyette mi Bay Gülcügil?

* * *

NOT: Az daha unutuyordum Bay Gülcügil. Üç otomobil lastiğinin içine girseniz, emir verip lastikleri, bir uygun yerde, duvardan duvara tekmeletseniz. Hem iz bırakmıyor, hem de çok etkili oluyormuş.

DÜŞÜNCE ALANI

Bankerlerde toplanan fonlar

Bülent SOYLAN
(Hesap Uzmanı)

● BİR KERE ADI'KARA'YA ÇIKAN PARANIN TEKRAR KAYDA GİRMESİNE OLANAK YOK. İKİ NEDENLE: BİRİNCİSİ VERGİSEL İKİNCİSİ İSE EKONOMİK. VERGİSEL NEDEN ŞU: BİR DÖNEM KAYITLARDA GÖRÜNMEYEN PARANIN İKİNCİ DÖNEMDE BİRDENBİRE ORTAYA ÇIKMASI YAPILACAK DENETLEMEDE VERGİSİ ÖDENMEMİŞ KAZANÇ OLARAK VASIFLANDIRILMASINI GETİRİYOR.

● BU PİYASADA TOPLANAN PARALARIN BİRİNCİ ÖZELLİĞİ YASADIŞI ALIM–SATIMA KONU OLMALARI. BU, ONLARIN YASAL BİR İŞTE KULLANILMALARINI ENGELLEYEN ÖNEMLİ BİR FAKTÖR. ÇÜNKÜ, YATIRIMCI BU FONU ALIP İŞLETMESİNE KOYDUĞUNDA KAYITLARI ÜZERİNDE BUNUN KAYNAĞINI DA GÖSTERMEK ZORUNDA. EĞER GÖSTEREMEZ İSE, FİRMA İÇİNDE YARATILMIŞ YA DA İŞLETME SAHİBİNİN ÖZEL SERVETİNDEN KONMUŞ İŞLEMİ GÖRECEK VE VERGİSİ ÖDENMEMİŞ KAZANÇ OLARAK YÜKSEK ORANDA VERGİLENECEK.

Bankerlerde toplanan fonların 400 milyar lira civarında olduğu çeşitli çevrelerce ileri sürülmekte. Bu rakamın sağlıklı bir hesaplamaya dayandığını hiç kimse ileri süremez. Yalnız kesinlikle belli olan bir yön var: bu da toplanan paraların hatırının sayılır olduğu ve özellikle İstanbul'da bir piyasa teşkil ettiği.

Piyasa, adı üzerinde; para alıcılarının ve satıcılarının karşılaştığı ortam, ya da platform. Ödünç para verme hakkındaki yasa'nın yasaklamaları dolayısıyla işlemler gayri resmi ya da daha başka şekilde söylersek; yasa dışı. Yasa dışı yollarla alınan paranın yatırımcı bir kuruluşa kaynak olması, onun üretime dönük faaliyetlerde kullanılması hemen hemen olanaksız Dolayısıyla, de toplanıp yasadışı bir piyasada, muvazaalı bazı işlemlerle ya da tamamen kayıt dışı olarak verilen paraların ekonomik ve toplumsal anlamda yatırımla herhangi bir ilgisi yok.

Herhangi bir işe para yatırılması bazı harcamalar yapılarak bir iş kurulması fert açısından yatırım sayılabilir. Örneğin, birisi altın fiyatlarının yükseleceğini farkederek bir miktar altın satın alırsa, bu kendisi açısından yatırım sayılabilir. Çünkü sonunda kendi malvarlığında bir miktar artış ümidetmektedir. Ekonomik anlamdaki yatırım ise, bu tür spekülatif girişimler değil, ekonomiye katkıda bulunan girişimler ve sarflar anlamına gelir. Buna örnek olarak da mal üreten herhangi bir atelye, fabrika kurmak gösterilebilir.

Yatırımın hangi türünün gerçek yatırım, hangisinin spekülasyon olduğunu böylece saptadıktan sonra, bankerlerde toplanan, daha doğrusu bankerler aracılığı ile alınıp satılan fonların ekonomik anlamdaki yatırımlara gidip gidemeyeceğini araştıralım.

Bu piyasada toplanan paraların birinci özelliği yasa dışı alım–satıma konu olmaları. Bu, onların yasal bir işte kullanılmalarını engelleyen önemli bir faktör. Çünkü, yatırımcı bu fonu alıp işletmesine koyduğunda kayıtları üzerinde bunun kaynağını da göstermek zorunda. Eğer gösteremez ise, firma içinde yaratılmış yada işletme sahibinin özel servetinden konmuş işlemi görecek ve vergisi ödenmemiş kazanç olarak yüksek oranda vergilenecek.

Diğer yandan, ödenen faizi masraf yazabilme olanağı yok. Karşı taraf elde ettiği faiz gelirini beyan edip vergisini ödemeğe yanaşmayacağından alınıp verilen paranın faizi de belgelendirilemeyecek. Dolayısıyla, yapılmış masrafın dönem giderleri arasına sokulamaması dolayısıyla bilançoda, gerçek olandan daha fazla bir kâr görünecek ve sonuçta daha fazla vergi ödenmesi gerekecek.

Yukarıdaki iki nokta, alınan paranın yüksek bir maliyeti olduğunu ve bazı vergisel problemleri de beraberinde getirdiğini ortaya koyuyor. Oysa yatırım, son yılların darboğazları dolayısıyla, yüksek kredi maliyetlerine katlanamayan bir girişim.

Tüm maliyet yüksekliğine karşın piyasadan para alarak üretime geçmiş bir işletme düşünelim. Hesapta olmayan bir hammadde darlığı, bir grev, bir doğal yıkım karşısında kredi faizini, ana parasını nasıl ödeyebilir? Ödeyemez şüphesiz. O halde çok darda kalıp yılana sarılmak gereğini duymadıkça yüksek maliyetli banker kredisi ile yatırım yapmak ya da yatırım harcaması yapmak olası değil?

BU PARANIN ALICISI KİM?

Bir ata sözü var: Kör satıcının kör alıcısı olur diye. Yasadışı paraları yasadışı faizle verenlerin müşterileri de kendileri gibi.

Bu alıcıların herhangi bir yasal kayda gereksinmeleri yok. Gereksinmeleri olmayınca vergisel problemleri de olmuyor. Yüksek maliyetlere gelince, o da sorun değil: elde edilen kâr her türlü maliyeti kaldırabilecek ölçüde. Yapılan iş ise spekülasyon. Yani yer ve zaman itibarı ile fiyat farklılıklarından yararlanıp para kazanmak.

Diyelim ki gazete kağıdı piyasadan kaybolmak üzere. Derhal buna büyük paralar yatırılıyor. Parayı bulmak sorun değil, 5 milyon bugün, 50 milyon yarın, 100 milyon ise bir haftada hazır. Bu paranın yıllık faizi belki %70–80 ama, önemli de değil. Çünkü stoku yapılan mal, yani gazete kağıdı nasıl olsa bir-iki ay sonra makul primini yapacak ve piyasaya sürülecek. Alınan paranın maliyeti ise %80'den, iki ayda %13. Bu bir sanayici için oldukça büyük bir oran, ama anlattığımız spekülatör için hiç de önemli değil, çünkü iki ayda gazete kağıdının sağladığı "prim" en azından %40–50. Bu durumda bankerler aracılığı ile yasa dışı toplanıp yasa dışı dağıtılan yüksek maliyetli paraların spekülatörlere akmadığını kim söyleyebilir?

SPEKÜLASYON SPEKÜLASYONU GETİRİYOR

Bir kere adı kara'ya çıkan paranın tekrar kayda girmesine olanak yok. İki nedenle; birincisi vergisel, ikincisi ise ekonomik. Vergisel neden şu: bir dönem kayıtlarda görünmeyen paranın ikinci dönemde birdenbire ortaya çıkması yapılacak denetlemede vergisi ödenmemiş kazanç olarak vasıflandırılmasını getiriyor. Bu nedenle işletmede kullanılması olağan ticari dolaşıma, yatırıma kullanılması sakıncalı. Diğer taraftan bir kere peçeyi kaldırdıktan sonra tatlı spekülatif kazançtan vazgeçip düşük kazançlara razı olmak pek "ticari" değil. O halde spekülasyon, yine spekülasyon, yeni kârların da katılması ile yine spekülasyon.

GÜNÜN YAZISI

Bir ozan olarak Ecevit

Cihan ATEŞ

Bir ozan için kötü olan nedir?

İnsan için kötü olan neyse, bir ozan için de aynıdır. Çünkü, ozan önce bir insandır. Ne ki, düz, dümdüz bir insan için kötü olan, ozanda katlanır, katmerleşir. Çünkü ozan herşeyden önce yaşadığını kavramakla, yaşadığı günlere tanık olmakla yükümlüdür.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit de bir ozandır. Çeviriler yaptığı, şiirler yazdığı bilinen bir gerçektir. Hint Ozanı Tagor'u çevirmiş olması, O'nun gerek düşünce ve gerekse şiir yaklaşımı hakkında bize ip uçları vermektedir. Şiirleri okunduğunda neden bir başka ozan değilde Tagor'u çevirmiş olduğu anlaşılabilmektedir. Yunanlı bir kız için yazdığı şiirde somutlaşan yanıyla Ecevit'in gerek yaşam felsefesinde ve gerekse şiirinde bir "hümanist" insan olarak belirdiğini söyleyebiliriz. Amacımız Ecevit'in şiirlerini eleştirmek yada yargılamak değil. Bunu eleştirmenlere bırakıyoruz. Bizi ilgilendiren nokta, bir ozan-politikacı olan Ecevit'in yaşanan günlerde ne yaptığıdır? Ecevit yaşanan gerçeği kavrayabiliyor mu, çağa tanık olabiliyor mu?

Hümanist bir ozan-politikacı, yaşamı ne denli kavrayabilirse, Ecevit'de o kadar kavrayabiliyor yaşanan günleri. Yarım yamalak, yanlış. Bir ozan olarak alıp yargıladığımızda ise, Ecevit'in yaşanan günlerin tanığı olmadığını bu nedenle de her ozanın yükümlü bulunduğu çağa tanıklık görevini yerine getirmediğini vurgulayabiliriz.

Alın işte, bir süreden beri izlediği çizgiye bakın. Ne yaptığını biliyor mu? Olayların seyrine kapılmış gidiyor. O gelişmelere değil, gelişmeler ona hakim. Tıpkı, akıp giden bir deredeki saman parçası gibi. Savrulup durmaktadır, bir sağa bir sola. Akan su onu nereye götürürse oraya akmaktadır. Zaman zaman kıyıya tutunmak istemekte,her seferinde de akan suyun gücüne karşı koyamamaktadır. Su ise, her an biraz daha kirlenmektedir.

Alın işte, Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında izlediği çizgiye bakın. Her an bir kat daha kirlenip duran su, onu tümden yönlendirmekte, akıp götürmektedir. Her çıkışı, onu biraz daha kirletmektedir.

Evet, bir ozan olarak bir ozan-politikacı olarak Ecevit, ne yaşananı kavramakta ne de yaşanan günlerin tanığı olmaktadır. Hümanizm, yetersiz kalmaktadır, faşizmin katı gerçeği karşısında.

Ecevit,·bıraktık politikacı olarak yargılamayı- eğer bir ozan olarak geleceğe akmak istiyorsa, yaşanan günlerin tanığı olmalı, bir insan bir ozan -insan olarak, faşizme karşı direnen halk güçlerinin saflarına katılmalıdır.

HALKIN DİLİNDEN

"Sosyal devlet", "hukuk devleti" ilkesi bu mudur?

Bir yoksulluk, bir fakirlik,bir zulüm...

İşçi tulumu giyinmiş ufak ufak çocuklar. Daha çocuk olmaya bile fırsat bulamadan, çocukluklarından vazgeçerek ekmek kavgasına dalmışlar.

Yolunuz düşerse eğer Nevşehir sanayi bölgesine bir uğrayıverin ve görün, daha yaşları dokuz-on olan çocuklar nasıl usta olmuşlar. Nasıl bozup dağıttıkları şeyleri yeniden yapabiliyorlar.

Nevşehir bilindiği gibi oto alım-satımı yönünden Anadolunun en gelişmiş kentidir. Bu durum sanayiini de etkilemiş ve ufak tefek sanayi atölyeleri kurulmuştur. Kamyon, traktör karoserciliğinde üzerine yoktur.

Bu atölyeler birçok işsize iş sağlamış, ancak atölye sahipleri kurnaz; niçin çocuklar dururken büyük adamları çalıştırsın?... Sigorta istemez, haftada 100 lira versen yeter. Babasına da "ağluna sanat öğretiyorum, daha ne istiyorsun" dedi. Zaten Nevşehir köylüsü ömrünü çalışmakla, sefaletle geçirdiği için tek oğlum köyden kurtulsun diye herşeye razıdır. Köylünün bu durumu şüphesiz patronun istismarına yol açacaktır. Patron çalışmaz atölyede. Çıraklar, kalfalar çalışır ama para patronun kasaya iner.

Bakınız çırak ve kalfalar sorunlarını nasıl dile getiriyorlar.

TAHİR KOCA(10 yaşında çırak) Abi benim haftalığım 150 lira. Yeni girenlerinki hep böyle. Benim babam yok. Mecburum çalışmaya. Hemi sanat öğrenirim, hemi de evimize ekmek alacak parayı kazanmış olurum.

......

İşte sigortasız, her türlü güvenceden yoksun ve karın doyurmayacak bir ücretle çalıştırılmak zorunda bırakılan bu çocukları savunacak bir kimse yok mu?...

HASAN ....(12 yaşında kalfa) Abi benim adımı yazma, patron okursa beni işten atar. Ne olur yazma...

Benim haftalığım 400 lira. Dört senedir çalışıyorum. Senede bir denetçi gelir. Denetçinin geleceği günü patron zaten önceden bilir. o gün bizi işe getirmez.

İşte böyle anlatıyor soyadının yazılmasını istemeyen Hasan.

MEHMET OKUR (Çırak 11 yaşında) İşe ben yeni girdim. Patron haftada 100 lira veriyor. Mecburuk abi burada çalışmaya, değilse gidip köyde babamızın olduğu gibi biz de çoban olup sürünelim mi?

Açlık denilen canavar var ya.. İşte insanları köleleştiren bu canavar yeni doğmuş çocuklarımızı bile ürkütmüş. Onların çocukluklarında her çocuk gibi oyun oynamalarına bile fırsat vermiyor

ÜZEYİR SARI (15 yaşında kalfa) Benim haftalığım 500 lira. Tüm arkadaşlar gibi ben de cumartesi günleri de çalışıyorum. Patron isterse pazar günleri de geliriz. Cuma günleri bizi patron camiye götürdüğü için bazı pazar günleri çalışmak zorundayız.

İşte her adım başında bir cami ve her atelyede "Bismillah, Allahın dediği olur" yazıları ve çember sakallı patronlar. İnsanlık kurallarının, vicdanın, kanunların girmediği bir Nevşehir sanayi sitesi.

ALİ BARDAK (13 yaşında çırak) Abi ben kamyon karöseri yapıyom. Haftalığım 250 liradır. Bu hafta patron 50 lira daha zam yapacak. Artık bu sanatı öğrendim. Usta olmadan da biz karoser yapabiliriz.

Yağlı, boyalı bir tulum giymiş ve bu tulumun içinde cevher kokan bir ufaklık. O çocuk yılını filan duymadı. Çocuk parkları, bahçelerini de bilmez. Her çocuk gibi oyun oynamak düşüncesi de yoktur. Bir tek düşüncesi var; işinde başarılı olup para kazanıp açlık olgusunu yenmek.

Bir çocuk iki Samsun sigarasını fazla fiyatla satarken polis onu yakalar döver. Karaborsacılık suçundan tutuklar. Ama bu çocukların emeğini sömüren, emekleri üzerinde karaborsacılık yapan insancıkları hiç yakalayan olmaz.

Sanki Nevşehir sanayi sitesi Türkiye sınırları dışında Anayasa'nın "sosyal adalet, hukuk devleti ilkesinin" hiç işlemediği bir yer.

Öyle değil mi sayın ilgililer...?

FARUK GÜÇÜ
NEVŞEHİR

Türkiyeli kadınlara sesleniyorum

Nüfus planlamasına hayır demeliyiz. Bu çirkin ve acımasız oyunun kaç yüzyıldan beri oynandığını ve meydana gelen zararlarını ve bu oyundan kimlerin fayda gördüğünü derinlerine inerek düşünmeliyiz. Doğum kontrolünün dünyaya ve memleketimize dağlar sayısı kadar zengin, kum tanesi kadar çok yoksul meydana getirdiğini görüyoruz. Doğum kontrolü kadınların daha çok baskı altında kalması, daha çok ölmeleri demek oluyor her halde. Çapa Doğum Kliniği doktorlarından biri şöyle diyor:

"Günde en az 3 kadının ölüsü buradan çıkıyor ve hepsi de gebeliği önlemek için kullandıkları, ilaç ve aletler nedeniyle ölüyorlar." Ya diğer hastanelerde ki, evlerde ki, köylerde ki olayların toplamı alınsa bu tür olayların ne derece büyük bir felaket olduğunu anlar, bu konuda bilgilendirilmemişliğin kısıtlamaların neden olduğu cinayetlerin korkunç gerçeği ile karşı-karşıya kalırız.

Bakın bir Anadolu kadını konfeksiyon dükkanına geldi ve dört çocuğuna kazak pantalon almak istediğini söyledi. Ama fiyatlar karşısında ancak bir kazak alabildi. Üzüntü ile şunları söyledi: "Suç bizde, zamanında kafanızı kullansaydık böyle olmazdık" zamanında düşünseydim bu kadar çok çocuk yapmazdım" dedi ve çıktı gitti. Arkasından "suç sende değil sana suçluları göstermeyen bizlerde" diye bağırdım ama işitmedi bile.

Bu günlerde oldukça nüfus artışına ağırlık veriliyor. Hemen hemen her gün nüfus artıyor diyerek radyodan yayınlar yapılıyor. Adeta baskı halinde. "Nüfus artıyor, geçim güçleşiyor" deniyor.

Bunları dinleyen gebe kadınlar ne yapacak? Düşünecek, soğanın kilosu 50 lira, ekmek 8 lira, ev kirası 4 5 bin lira, maaş ise 5-8 bin lira. Ne yapacak gebe kadın? Fiyat artışlarını düşünürken, tek dostu ve tek desteği olan radyosunun söylediklerini düşünecek, radyosu ona demiyor mu nüfus hızla artarken, geçim sıkıntısı da artıyor, fiyatlar da hızla artıyor ve memleketimizde kadın başına 5 çocuk düşüyor demiyor mu. Peki ne yapar bu kadınlar? İşte her şey meydanda, her gün pahalılık, her gün nüfus artışı. Her dakikada bir çocuk doğuyormuş. Ben niye doğruyorum. diyecek. ve karnındaki çocuğun ne yapıp, yapıp düşürecek, hem de en tehlikeli ilaçlarla ve tehlikeli aletlerle. Sonuç ne olacak?

Annesiz sokak çocukları, ve karısız kocalar.

Dün, günde en az üç kadının ölüsü burada çıkıyor, diyen doktor yarın en az beş kadının ölüsü çıkıyor demeyecek mi?

Açıkca kadınları intihara çağırmıyorlar mı? Kadınlarımıza düşünce fırsatı verilmemiştir. Düzensiz üretim ve dağıtım, yüzünden halk yoksulluğa sürükleniyor.

Kapitalist düzen öyle bir uygulama yapıyor ki, kadınlar bakkalda, kasapta, pazarda, mağazalarda, gördükleri tiksindirici fiyatlar gibi duraklarda, minibüslerde, ve kuyruklarda gördükleri insan yığınlarını da görünce, tamamen ümitsizliğe düşüyorlar. Ve doğacak çocuklarının da aynı sefalete düşeceğinden korkuyor aynı çiğnenişle, çiğnenmesini istemiyor.

Düşünebilse ki, her semte her yirmi dakikada otobüsler çalışsa, duraklarda, arabalarda insan yığınının, meydana gelemiyeceğini. Ve boş topraklarımıza ihtiyaçlarımızı karşılamak için fabrikalar kurulsa ve hakça yönetilse, tiksindirici fiyat artışları da meydana gelmez.

İş alanlarımız boş olduğu gibi, çocuk alanlarımız da boştur. Değerli yazarımız Fakir Baykurt, çocuk alanımızın boş olduğunu söyler.

Sivas'lıyım, 45 doğumluyum, üç çocuk annesiyim. Ben okula gönderilmediğim için kendi gücümle okudum. Okuduğum için çok mutluyum. İstiyorum ki, okur-yazar olmayan kadınlarımız da okumayı kendi güçleriyle başarabilsinler.

Gazetenize emeği geçen herkese candan saygılar..

NAZİFE ÇİLTAŞ
İSTANBUL

Bir hastane teknologundan basiretsiz yönetimin temsilcilerine

25 yıl 9 ay toplam hizmeti tüm kurumlara bağlı 20'ye yakın modern hastanede daimi veya geçici görevlerde çalışmış ihtisas sahibi bir hastane teknologu şimdilik şu soruları soruyor ve cevap bekliyor.

1–Orta kapasitede bir hastanenin tüm tıbbi cihaz hizmet tesisi ve teknik bütünlüğü nedir? Tüm kurumlara bağlı kaç tesis ve hastane dispanser ve sağlık ocağı mevcuttur?

2–Hastane idare işletme ve organizasyonu yıllar yılı ne durumda ifa edilmektedir. Başhekimlerin hastanemizdeki asli görevleri nelerdir? Çeşitli mesleki branşlarda eğitim sağlanmış mıdır? Teknik işletmenin önemi benimsenmiş midir?

3–Hastane teknologu olabilir mi? Bu ünvanı taşıyan unsurda ne gibi özellik . ve kariyer olmalıdır? Modern hastanelerde uzman teknisyenler var mıdır? Kurumlarda uzmanlar kurulu var mıdır?

4–Hastanelerde hizmetler arasında dayanışma, organizasyon var mıdır?

5–Hastanelerde büyük israf var mıdır? Yok mudur? İsraf ve hoyratlık hangi seviyededir? vs. vs.

Sorulacak böyle binlerce soru bulunabilir. Bütün bu sorular sizlere fuzüli gelebilir ama bunları sormak, uzun yıllarını bu işe vermiş, çok şeyler öğrenmiş bir teknologun hakkıdır sanırım. Yıllarca ordan oraya sürülmüş, hastane diye gösterilen, zavallı hastaların tedavi edildikleri, sözüm ona dertlerine derman bulunduğu yerlerde dolaştım. Susmadım, hep sordum bu soruları sordukça sürüldüm, yılmadım daha çok sordum. Binlerce bu soruları cevaplandırmak için benimle birlikte çabalıyan, kendini bu işe feda etmiş, doktor, hemşire, eczacı ile hastane personeli ile birlikte. çalıştım, bu işten milyonlar vuran ve bu kendini insanlığa adamış insanların adlarını kirleten iblislere de rastladım. Sorularımı özellikle cevapsız bırakan yönetim ve bu toplumun yönetilme mekanızması karşısında benimle birlikte halkı, tüm dünya insanlığı adına çalışan doktorlar, hastabakıcılar, eczacılar ve hastane görevlileri adına soruyorum. Bu soruların cevapsız kalması bu düzenin çarkları gereği değil mi? İnsanlar, analar, bebeler, nineler, dedeler bakımsızlık, hastalık, sahipsizlikten ölürken, en basit hastalıklara can verirken, elindeki imkanları sonuna dek harcamayan, bu sorunların üzerine gitmeyen sorumlular bu insanların katili değil midir? Cevapları bekliyorum.

SSK TEKNİSYENİ
EMEKLİ UZMAN R.B.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

9 NİSAN

1968 İskenderun'da Nebati Yağ ve Sabun Fabrikası işçileri greve başladı.

1970 İstanbul, Eyüp'teki Sungurlar-Isı Kazan Cihazları Fabrikasının 700 işçisi Çelik-İş'ten istifa edip Maden-İş'e üye olmaları karşısında işverenlerle aralarında çıkan anlaşmazlık sonucu önceki gün başlattıkları oturma grevini işgale dönüştürdüler.

1979 Rize'de Valilik tarafından bir süredir kapalı tutulan Eğitim Enstitüsü 800 öğrenci velisi tarafından işgal edildi. Veliler Rize Valisi Muharrem Bartın'ın tutumunu protesto ederek okulun bir an önce açılmasını istediler.

Ingiliz polisinin yaptığı işkenceler mahkemelerce de kabul edildi

Kuzey İrlanda'da siyasi tutuklulara işkence yapılıyor

● İRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) bundan önce, Kuzey İrlanda Britanya Kraliyet Polisi'nin Belfast'taki binasının bir işkence merkezi olarak kullanıldığını ileri sürmüştü.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İngiliz işgalindeki Kuzey İrlanda (Ulster)'da İrlanda Cumhuriyet Ordusu(İRA) üyesi oldukları gerekçesiyle İngiliz polisi tarafından yakalanan kişilere işkence yapıldığı bir kez daha, İngiliz Mahkemeleri'nce açıklandı.

Bundan önce de birçok kez Kuzey İrlanda Britanya Kraliyet Polisinin tutuklulara işkence yaptığı açıklanmıştı. İrlanda Katolik Din Adamları dernekleri, bu işkenceleri Vatikan aracılığıyla tüm dünyaya duyurmuştu. Daha sonra 1978 yılında Strasbourg İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi tarafından yapılan bir açıklamada da, işkenceler açığa çıkarılmıştı. Strasbourg İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin raporunda, Kuzey İrlanda'da İRA üyesi olsun ya da olmasın, yakalanan cumhuriyetçilere "insanlık dışı ve aşağılayıcı davranışlarda bulunulduğu için" Büyük Britanya kınanmıştı.

En son olarak Kuzey İrlanda'nın başkenti Belfast'ta bir İngiliz yargıcı, karşısına çıkarılan bir İRA üyesi hakkındaki dosyayı, ifadesi işkenceyle alınmış olduğu için geçersiz saydığını açıkladı. Böylece ilk kez, İngiliz mahkemesi polisin işkence yaptığını kabul etmiş oldu.

Mahkemeye İRA üyesi olduğu iddiasıyla çıkarılan sanık bir lokantaya yapılan bombalı saldırı sırasında 11 kişiyi öldürdüğünü, polisteki ifadesin de "itiraf" etmişti. Ancak, Mahkeme Başkanı, sanığın akli dengesinin yerinde olmadığını gözlemleyerek onu Adli Tıbba gönderdi ve böylece, sanığın vücudunda işkence izleri olduğu ortaya çıktı. Bunun üzerine yargıç, sanığın ifadesini geçersiz saydı.

İRA'nın iddialarına göre, Ulster Britanya Kraliyet Polisi(RUC)'nin Belfast'ta Castlereagh'daki binası gerçek bir işkence merkezi olarak kullanılıyor.

Kuzey İrlanda(Ulster)da siyasi tutuklulara İngiliz polisi tarafından işkence yapıldığı iddiaları daha önce de kamuoyuna duyurulmuştu. Long Kesh adlı İRA üyesine yapılan ağır işkenceleri gösteren temsili resimler dergilerde yer aldı. Long Kesh için yürüyüşler düzenlendi.

İKP Lideri Berlinguer Çin'den sonra Kuzey Kore'ye gidecek

ROMA(AJANSLAR)

İtalyan Komünist Partisi lideri Enriko Berlinguer 13 Nisan'da b şlayacak olan Çin gezisinin ardından Kuzey Kore'ye gidecek.

Komünist Partisi tarafından yapılan açıklamada, Berlinguer'in Kuzey Kore'yi ziyaret etmesi için Kuzey Kore Devlet Başkanı Kim İl Sung tarafından resmen çağrı yapıldığı belirtildi.

Berlinguer ve beraberindeki heyetin Çin'e yapacağı gezinin bu iki parti arasındaki ilişkilerin normalleşmesi yolunda önemli bir gelişme sayılabileceği bildirilmektedir.

Hindistan'ın Assam Bölgesinde sıkıyönetim ilan edildi

KALKUTA(A.A)

Bengal, Bengladeş ve Nepal'li göçmenlerin bölgeden ayrılmasını amaçladıklarını belirterek bölgede ekonomik kuşatma eylemi sürdüren Gandi yanlısı öğrencilerin bu eylemleri sonucu, Eylül ayından beri 80 kişinin öldüğü ve 15.000 kişinin evsiz kaldığı Assam bölgesinde sıkıyönetim ilan edildi.

Hükümetin öğrencilerle yaptığı görüşmelerde bir sonuç alınamadığı bildirildikten sonra, bölgede güvenliğin sağlanması için askeri birliklerin görev yapacağı açıklandı.

Bir açıklama yapan hükümet yetkilileri Assam'da durumun çok tehlikeli olduğunu, sıkıyönetimin iki ay daha sürdürüleceğini söylediler.

Batılı gözlemciler Gandi'nin taraftarları üzerinde bu denli etkisiz olamayacağını daha önce belirterek, bunun Batı Bengal'deki Marksist yönetime ve bunun Hindistan'daki bazı bölgeleri etkilemesine karşı bu bölgeyi daha sıkı kontrolu altına almak doğrultusunda bir plan olabileceğini öne sürmüşlerdir.

Küba Devrim Liderlerinden Raul Castro:

"Sosyalist basın eleştirel olmalıdır"

● Raul Castro, Küba Ulusal Gazeteciler Birliği'nin dördüncü kongresinde yaptığı konuşmada, gazetecilerin yaptıkları çalışmaların "kuru ve yetersiz" olduğunu, halbuki sosyalist basının doğası gereği eleştirel olması gerektiğini söyledi.

HAVANA(AFP)

Küba Silahlı Kuvvetler Başkomutanı Raul Castro, 30 Mart'ta yapılan Küba Gazeteciler Birliği'nin dördüncü kongresinde yaptığı konuşmada "sosyalist basının doğası gereği eleştirel olması gerektiğini" söyledi.

Raul Castro, "burjuva basın özgürlüğü kavramının tamamen ortadan kaldırılması gerektiğini, ama bunun sosyalist gazetecilerin Küba Devriminin olumsuz yanlarını yansıtmaması demek olmadığını sözlerine ekledi. Castro, Küba dışındaki bazı gazeteci "yoldaşların" Küba basınını "yetersiz ve kuru" olarak nitelediğini, bunda haklı olduklarını, ama suçun yerel gazetecilerde değil, basının işlevini anlamayan parti üyelerinde olduğunu"belirtti.

Bundan bir süre önce radyo yapımcıları ve gazeteciler, yüksek tirajlı Bohemia dergisi tarafından düzenlenen bir yuvarlak masa toplantısında sorunlarını tartışmış ve çalışma olanaklarının birçok bölgede parti üyeleri tarafından kısıtlandığını bildirmişler, bu yuvarlak masa toplantısı televizyon aracılığıyla kamuoyuna duyurulmuştu.

Raul Castro, bu toplantıya değinerek, gazetecilerin haklı olduğunu, ancak çalışma özgürlüğünü burjuva basın özgürlüğü kavramıyla karıştırmamaları gerektiğini söyledi. Burjuva basının özgürlükten yalnızca yalan söyleme, iftira atma, kara çalma özgürlüğünü anladığını söyleyerek, böylesi uydurma haberlere bir örnek verdi: Bundan bir süre önce kendisinin ağabeyi Fidel Castro'yu yaraladığı, sekreteri Celia Sanchez'i de öldürdüğü şeklindeki asılsız haberin "burjuva basın özgürlüğü" anlayışının sonucu olduğunu belirtti.

Gazetecilerin eleştirilerinin üretici ve haklı olması için, onların eleştirilerini tavizsiz ve açık olarak yapmaları ve özellikle yanlışları düzeltmeyi amaçlamaları gerektiğini vurgulayan Raul Castro, sözlerini, "gazeteci arkadaşlar, görevlerini yerine getirmek için Marksizm-Leninizm denilen bu vazgeçilmez silahı geliştirmek için bilgilerini arttırmalıdırlar" diyerek bitirdi.

Küba Devlet Başkanı Fidel Castro ve Silahlı Kuvvetler Başkomutanı, Raul Castro

"Terörizmle mücadele" bahanesiyle tüm özgürlükler çiğneniyor

● Hitler Almanya'sında «Yahudi», Adenaur döneminde «Doğu ajanı» ne idiyse Schmidt iktidarında da «Terörist» aynı şeydir. Sosyal Demokrat Parti yönetimine göre, devlete karşı salt «Sözle» mücadele etmeyen herkes «Terörist» tir

● Meslek yasağı uygulaması na göre, Gizli Haberalma Servisi ve Anayasayı Koruma Örgütü fislenen kişilere iş vermiyor.

—1—

Uzun bir kriz döneminden sonra Almanya'da Naziler 1933'te iktidara geldiler. Tekelci burjuvazi tüm sınırlı demokratik hakları kaldırıp yerine faşist diktatörlüğü kurdu. İşçi Örgütleri, sendikalar, Almanya Komünist Partisi (KPD), Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) yasaklanıp önderleri zindanlara dolduruldu, katledildi. Grevler yasaklandı.

İçe Yönelik zulüm ve zindan politikası, kendini ikinci dünya paylaşım savaşında daha da açık görülen saldırgan dış politikayla tamamladı. Tüm insanlığa karşı açılmış haksız bir savaş, açlık, yoksulluk. Bilanço: 55 milyon ölü. Nazi Almanya'sı 1945'te devrildi.

1945'TEN SONRA NELER OLDU?

Adım adım Batı Alman ekonomisi ve emperyalist devlet aygıtı inşa edildi. 1951'de yığınlar anti-militarist sloganlarla yeri göğü inletirken (yalnız Hamburg'ta 60.000 kişi) Federal Suçlar Dairesi (BKA) ile yeni bir polis merkezi kuruldu. Psikolojik soğuk savaş sürdürülürken 1956'da Federal Ordu kuruldu.

Toplum Polisi, Federal Sınır Koruma Birliği (bir çeşit jandarma), İşyeri Koruma ve Gizli Haberalma örgütleri birbirini izledi. Kapitalist restorasyon politikasının amacı geniş emekçi yığınların demokratik mücadelesini geriletmek, bastırmak içindi kuşkusuz. Onbinlerce insan faşizme, emperyalizme karşı olan nefretlerini sokaklarda dile getiriyordu. Fakat bu dönemdeki tüm anti-faşist ve anti-militarist güçlerin verdiği mücadeleler yenilgiyle bitti. Ders kitaplarında bize "Alman mucizesi" diye öğretilen olay, şaşılacak bir olay değildi. Almanlar insanüstü varlıklar olmadıklarından mucize yaratacak güçleri de yoktu. Alman burjuvazisi ABD yardımıyla güçlendi. Zaten savaştan sonra ne Krupp ne Siemens ne de başka bir tekelin varlığı sarsılmıştı.

Sermaye sınıfı ekonomik bazı tavizler vererek ülkede belli bir süre politik sessizliği sağladı.

1949'da Federal Almanya'nın hemen kurulmasından sonra hükümetlerin izlediği politika ilerici güçlerin gelişmesini değil, onları bir kaşık suda boğmayı hedefledi.

Devlet tarafından yıllarca süren bir takip sonucu önce Komünist Partisi kapatıldı (17.8.1956) 1968'de legal bir komünist partisine (DKP) izin verilmesine rağmen KPD (Almanya Komünist Partisi) yasağı hâlâ geçerli ve bu yasak istenildiğinde her an uygulanabilir.

1966-1967 ekonomik krizi, bunu izleyen öğrenci hareketlerini (Öğrenci hareketinin önderlerinden Rudi Dutschke İran Şahı'na karşı yapılan bir yürüyüşte kurşunlandı ve aldığı yaranın etkisinden kurtulamayarak geçen Aralık ayında öldü) bastırmak için birçok baskı yasaları çıkarıldı. Bu yasalarla iktidar tam yetki kazanmış oluyordu. Örneğin yapılan yasa değişikliklerinden biri savaş halinde Anayasa'daki temel hak ve özgürlükleri rafa kaldırmayı, emekçi halkın askeri ya da sivil savaş hizmetlerinde çalışmasının zorunlu kılınmasını öngörüyor. Savaş ya da sıkıyönetim parlamentonun üçte iki çoğunluğuyla ilan edilebiliyor. Şayet parlamento buna karşıysa 33 kişilik bir Konsey bu kararı alabiliyor. Konsey ise Başbakanlığa bağlı Anayasayı Koruma Örgütü, Askeri Haberalma ve Federal Gizli Haberalma örgütlerinden oluşuyor.

SPD/FDP KOALİSYONUNUN "SOSYAL"VE "LİBERAL" POLİTİKASI

1969'da Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) ile Hür Demokrat Parti(FDP) tarafından bir hükümet kuruldu. Daha sonra da birgün burjuva demokrasisinin ortadan kaldırılmasını engelleyecek koşulların yaratılmaması için dev bir polis örgütü kuruldu. Anti-komünizm ve anti-terörizm propagandası yaygınlaştırıldı. Hitler Almanya'sında "yahudi", Adenaur döneminde "doğu ajanı" ne idiyse bugün Schmidt İktidarı için "terörist" aynı şeydir. Bu devlete karşı salt "sözle" mücadele etmeyen herkes SPD/FDP'ye göre teröristtir. Cezası da Baader/Meinhoff olayında kanıtlandığı gibi su sızmayan, kurşun geçmeyen, üzerinde helikopterlerin nöbet tuttuğu zindanlarda "intihar(!)dır". Ya da en azından terörist sempatizanıdır ve İçişleri Bakanı Meihofer'in ifade buyurdukları gibi bu tür kimseler etkisiz hale getirilir.

Bu hükümetin başarı hanesine yazılacak bir şey daha var: Gizli Haberalma Servisi, Cumhuriyet Savcılığı ve Polis Örgütünü tek bir çatı altında toplayıp askerileştirmesi. Bugünkü polis aygıtı sahip olduğu en gelişmiş teknik aletler sayesinde milyonlarca insanı fişleyip polis karakollarında ve sınırboylarında insanın künyesini saniyesinde okuyabiliyor. Adam fişleme sisteminin doğal sonucu örneğin, on yıl önce Vietnam yürüyüşüne katılan bir öğretmene 'solcudur' diye iş verilmeyebiliyor(BERUFSVERBOT-Meslek Yasağı) 16 yaşındaki bir genç "Anayasa düşmanısın" denilerek, çıraklık için müracaat ettiği Batı Berlin Ulaşım İşletmesi'nden geri çevrilebiliyor.

Faşizmin yıkılışından sonra öngörülen, polisin ve gizli haber alma örgütlerinin ayrılığı ilkesi artık uygulamada yoktur. Öyle ki bunun da üstünde yeni bir gizli polis örgütü var. Bu gizli polis birliğine bağlı komandolar her türlü parlamenter ve demokratik kontrolün dışındadırlar. Hep yeraltında çalışırlar, gangster şebekelerinin içine girerler vb. Görevleri rakiplerini etkisiz hale getirmek. Katıldıkları operasyonların çoğu ölümle sonuçlanmıştır. Batı Alman polisinin 1971'den bu yana katlettiği insan sayısı 200'ü aşmıştır. Öldürülenlerin tümü "suçlu" değildi elbet.

(DEVAM EDECEK)

"Hür Üniversite'ye gider" yazısı altında, F.Almanya'da "hürriyet"i simgeleyen, saldırmaya hazır polis kitlesi(Üstte)

F.Almanya'da basılmış bir fotomontaj; alttaki yazı: "Özel mülkiyet sağ kalmalıdır" (Yanda) (Resimler: Kurt Sotter)

EKONOMİ

Kurumlar vergisinin yüzde 50'den yüzde 40'a indirilmesi öneriliyor

AP'nin vergi tasarısında istediği değişiklikler belirlendi

● Hazırlanan vergi tasarısında sermaye çevrelerine yeni avantajlar sağlanırken emekçi kesimlere yönelik bazı göstermelik düzenlemeler yapıldı.

EKONOMİ SERVİSİ

Adalet Partisi'nde kurulan vergi özel komisyonunun raporu grupça kabul edilerek açıklandı. Buna göre sermaye çevrelerine yeni avantajlar sağlanırken, emekçi kesimlere yönelik bazı göstermelik düzenlemeler yapıldı.

İhracatçıların vergi istisnalarından yararlanmaları için, konulmuş olan 3 milyon dolarlık sınır kaldırılarak daha az tutarda ihracat yapanların da bu istisnadan yararlanmaları sağlandı ve istisna oranı 1 milyon dolardan fazla ihracat yapan kuruluşların kurum kazancının % 75'i olarak belirlendi. Yasa tasarısında, hasılatın % 20'si vergi istisnasından yararlanmaktaydı. Anonim şirketlerin % 50 olarak belirlenmiş kurumlar vergisi, "sermaye birikimini süratlendirmek, anonim şirketlere vatandaşın katılmasını teşvik etmek" amacıyla % 40'a indirildi. Sermaye şirketleri ve kooperatifler dışında kalan diğer kurumların % 35 olarak belirlenmiş kurumlar vergisi oranı da % 40'a çıkarıldı.

Yapılan bir diğer düzenleme, beyan edilen gelirlerden indirilebilecek gerçek giderler arasından "özel hizmetçi ahçı bahçıvan şöför vb. sigortalı müstahdem ücretleri"nin çıkarılması. Buna karşın indirim oranları mükellefler lehine yeniden düzenlendi. Hükümet tasarısında beyan edilen gelirlerden indirilebilecek gerçek giderler, 1 milyon liraya kadar olan gelirin %20si 1 milyondan fazla gelirlerde, 9 milyona kadar her 1 milyon için % 20 oranından % 2 indirilerek bulunacak orandır. AP raporunda ise 4 milyon liraya kadar olan gelirlerin 540 bin lirası, 4 milyon lirayı aşan her 1 milyon için 40 bin lira, indirim miktarı olarak saptandı.

Esnaf ve sanatkarların vergi yükünü azaltmak için, hükümet tasarısında, götürü mükelleflerin götürülükten yararlanmaları için 10 kat artırılan alış ve satış tutarları, AP komisyonu tarafından 20 kat artırılıyor. Ayrıca götürülükten yararlanmanın genel şartlarından olan, işyerinin gayrı safi yıllık iradı, hükümet tasarısında 24 bin lira olarak düzenlenmişken, komisyonca 48 bin liraya çıkarıldı.

Ücretlileri yakından ilgilendiren düzenlemelerin başında, kıdem tazminatının vergilendirilecek kısmının muafiyet sınırının yükseltilmesi geliyor. Hükümetçe hazırlanan tasarıda, vergi dışı tutulacak kıdem tazminatı 1. derecenin son kademesindeki bir memurun alabileceği ikramiyenin otuzda birinin, işçinin hizmet süresiyle çarpılarak bulunacak tutarıdır. AP komisyonu bu miktarı 1.derecenin son kademesinde en yüksek ek gösterge (halen 900) üzerinden alınacak emekli ikramiyesi şeklinde değiştirdi.

Merkez Bankası KİT'lere açtığı kredileri daraltıyor

ANKARA(ANKA)

Merkez Bankası tarafından 25 Ocak kararları doğrultusunda KİT'lere açılan kredilerdeki daralma sürüyor. Merkez Bankası katkısı azaltılan KİT'lere açılan krediler Mart ayının son haftasındaki 216.5 milyon liralık gerileme sonucunda 105.5 milyon lira düzeyine indi.

Merkez Bankası'na reoskonta getirilen senetler yolu ile, çeşitli bankalara açılan kredilerdeki artışın, yılın ilk üç aylık döneminde 25 milyar liraya yaklaştığı belirlendi. Buna karşılık sözkonusu dönemde KİT kredilerindeki artış 10.8 milyar lirada kaldı.

Bu arada Mart'ın son haftasında Tarım Satış Kooperatifleri Birliklerine açılan destekleme kredilerinde 53 milyon liralık bir azalma meydana gelirken Tarım Kredi Kooperatiflerinin Merkez Bankası kaynağından yaptıkları kullanımlardaki artışın sürdüğü saptandı.

GÖSTERGE

Yanlışlar ve doğrular (1)

Arslan Başer KAFAOĞLU

Bugünlerde, işveren çevreleri ve onların hükümeti olduğunu açıkça ortaya koyan bugünkü iktidar, şimdi herşeyi bir yana bırakarak "işçi haklarını" kısıtlamaya uğraşıyorlar. İkili oligarşiye bakılırsa enflasyonu önlemek için, işçilerin toplu sözleşmelerini bir oranla sınırlamalı, hatta bu hakları ellerinden almalı, kıdem tazminatlarını sınırlamalı, Turgut Özal ne demiş KİT yöneticilerine, "memur maaşları ne kadar artıyorsa, toplu sözleşmelerde de işçiye onu verin" Fazlasına asla gidilmemeliymiş. Önce şunu açıklayalım; bu yönerge, bu ilke, hükümetin işçi ile işverene eşitsiz davranışın en büyük kanıtıdır. Mal fiyatları için "piyasa kanunları işlesin" derken, ücrete "narh koyma" demektir bu uygulama. Anayasamız eşitlik bozulacaksa "ekonomik durumları bozuk olanlar kollanmalıdır" diyor gerekçesinde. Ve bunu Anayasamızı sosyal yönde geliştirmenin bir aracı olarak görüyor. Oysa hükümet eşitliğinin sadece işveren tarafından ve onun yararına bozulmasının koşullarını arıyor. Bunun adı "Anayasayı geriye götürmektir" Anayasa değişiklikleri ise onu geriye değil ileriye götürmek için yapılır.

Hükümet işçi haklarını kısıtlamak için, enflasyoncu bir bela olan pahalılığı iki "abalının" üzerine yıkmak istiyor. Bunlardan biri sendikal istekler ve işçinin sendikal örgütlenmesi, öteki ise KİT'ler. Bir arabayı, bir kamyonu " yılda 4 kat fazla, bir televizyonu 5 yılda 5 kat fazla fiyatla satan özel kesim, "beyaz güvencinler" kadar, "masum ve temiz"!

ENFLASYON BİR SINIF SAVAŞI ARACIDIR

Oysa bunu ileri sürenler, en katı gerçekleri bile faşist emelleri uğruna çarpıtmada yarar umanlardır. Enflasyon bir sınıf savaşım aracıdır ve "işçiyi.. genelde "emekçiyi" ve "küçük çiftçiyi" ezmek için göze alınan ve egemen güçlerce planlanıp uygulanan bir sınıf savaşım aracıdır. Enflasyon bizde de her yerde olduğu gibi işçiye ücret zamları ile verilenlerin, elinden para ve kredilerin şişirilerek alınması aracıdır. Ekonomi okutan bir fakültenin birinci sınıfı geçme sınavında "enflasyondan en çok kim zarar görür?" sorusuna "ücretliler görür" yanıtını vermeyen sınıfta kalır. Durum bu iken koca koca profesörler, devlet adamları vb. "enflasyonu frenlemek için işçi ücretleri artırılmamalı" diyebiliyorlar. Önümüzde Yapı ve Kredi Bankası'nın ocak ayı sayılarına göre düzenlenmiş "Aylık Ekonomik Durum" bülteni var. Bu bültendeki rakamlara göre geçen ocaktan bu ocağa İstanbul'da geçim gideri % 100 artmış. Bunun nedeni işçiler ise, ortalama işçi ücretleri % 100'ün üzerinde bir hadde olması gerekir. İnsaf ile soralım, eline geçen para bir yılda iki katına ulaşmış kaç işçi vardır acaba? Yine aynı bankanın düzenlediği "Yıllık Ekonomik Rapor"a göre Ticaret Bakanlığı tüketici endeksleri 1977 ocak ayından 1980 ocak ayına kadar % 450 artmıştır. Hükümet ve işverenin mantığına bakılırsa, yani bu yükselişe neden işçi ücretleri ise işçinin, ücretinin % 500 artması gerekir. Acaba böyle işçi var mıdır?

1978 yılı ocağından 1980 yılı ocağına geçinme endeksleri % 300 artmıştır. 1978 ocağında toplu sözleşme imzalamış bir sendika 1980 de yeni toplu sözleşme için % 200 zam istese yine de işçisini 1980 koşullarına getiremez. Neden? Çünkü verginin artan oranlılığı nedeniyle eline geçen paradan 1978'deki gelire göre çok daha fazla vergi kesilir. Şimdi % 200 değil, % 80 brüt zam isteyen Sendika bile "oyun dışı" edilmek isteniyor. Görüşme masasına oturulmuyor.

İşin tuhafı ciddi ciddi adamlar bunu bilimsel bir davranış olarak onaylıyor ve alkışlıyor. İşçi ücretleri değildir enflasyonun nedeni. Bunun nedenini enflasyonun nedenini ücret artışlarının açıklamadığı kapitalist ekonomistlere bile kabul edilmez ve bu açıklama biçimleri terkolunmuştur. Enflasyonun gerçek nedeni Tekelci Fiyat yapısı ve Tekellerin (Dış Tekellerin) Türkiye ekonomisini soktuğu hasta yapıdır.

Bunu gelecek yazılarımızda açıklayacağız.

GAZİPAŞA'DAN

Urfa Tüneli ve "Tünel Kazaraktan" üzerinedir

Fikret OTYAM

Güneydoğu Anadolu'ya bereket, uygarlık getirecek, fukaralığı yenecek Aşağı Fırat Projesi, gazetecilik yaşamımda yıllardır peşini bırakmadığım konuların hemen hemen başında gelir. Bu uğraşımı, bugün ülkeye hükmeden Süleyman Demirel kadar yakından bilen de azdır sanırım. Ve bugün ülkeye hükmeden ve yalaklarının kendisine "Barajlar Kralı" takısını da kullandıkları Süleyman Demirel bile, biliyorum bu bölgeye salt bu konu için benim kadar sık gitmemiştir.

Mayınlar Çiçek Açmaz yazı dizimde de Aşağı Fırat Projesinden, yapılmakta olan Urfa su tünelinden, bu büyük akıl almaz proje gerçekleştiği zaman Güneydoğu Anadolu'nun nasıl bir berekete bürüneceğini ülkenin bile nice yoksulluklardan kurtulacağını ayrıntısıyla anlatmıştım. Ne var ki döviz dar boğazı denilen ve artık darlığı iflah olmaza ulaşan canavar, bu büyük projeyi de büyük ölçüde etkiledi. Urfa Tünelini, uluslararası bir ünü olan Doğuş İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi yapmaya çalışmakta. Yapmaya çalışmakta diyorum, zira bu büyük iş için bazı araç ve gereçlere gereksinim vardır, yeni sorunlar çıkmıştı ve bu sorunların çözümü de dövizi gerektiriyordu.

Hergün her konuda bülbüller gibi şakıyan Hükümetin başı Demirel, hükümetinin programında bu büyük işe pek yer ayırmamış, genelde değinmişti. Üstüme elzem mi, elbette üstüme elzem, Urfa'ya her gidişimde konuları tüm ayrıntılarıyla öğrenir, dönüşte Demirel'i arar, sıkıntıları yalansız dolansız anlatırdım telefonla. Sanırım Bay Demirel ile hayatta anlaştığımız tek konu da budur. Bu büyük projenin temelini birlikte atmıştık, O'nun onur konuğu olarak çağrılmıştım temel atma törenine. Hükümet değişti, bu kelli ilişkimi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Baykal ile sürdürdüm.

Dış kaynaklar bu projenin gerçekleşmesini istemiyorlar, yoksa bizim Ferhat'lar için tünel kazmak nedir ki? Tabii iş, sadece iki tünel kazmakla bitmiyor, ama inanıyorum ki, bu proje Türkiye'nin kaderini değiştirecektir, bin kere yazdım, bir fazlasının ne zararı var?

Gariban Güneydoğu ve Doğu Anadolu halkının hakkıdır yoksulluktan kurtulmak. Hükümetin başı da, şu sıralar sevimli başını bilmem kaşımaya vakit bulabiliyor mu? Bu önemliişi gargaraya getirmemeliyiz ülkesini, ülkesinin bütünlüğünü sevenler olarak.. Kafalarına kafalarına kakmalıyız, hatırlatmalıyız bu iş ne oldu, ne oluyor diye? İnanın çok ama çok yararlı. Şimdi okurlarımdan bir isteğim var, cebinde 11 kelimelik telgraf parası olan lütfen şu telgrafı iki eli kanda olsa çekiversin:

"Süleyman Demirel
Başbakan-Ankara
Urfa Tüneli ve Fırat Projesi ne oldu?"

"TÜNEL KAZARAKTAN"

İnanın, aklımdan çıkmaz bu konu, nasıl ki Beritan Aşiretini taktım daktiloya ve objektife altı yedi yıl, sonuca ulaşıldı kısmen, bu da olacak, çünkü ol kitap böyle yazıyor, olması gerek. Her hangi bir çağrışım bunu aklıma düşürür... Son günlerde daha çok anar, düşünür oldum.

Devri iktidarda tünel kazma işi çok ilerledi ülkemizde, Urfa Tüneli'nin aksine! Bir tünel kazmadır gidiyor, yurdun dört bir yanında!.. "...Cezaevinde tutuklular, tünel kazaraktan cezaevinden kaçtılar." gibilerine haberler, günlük hava raporlarına döndü!.. Tünel kazma da bir hüner işidir muhakkak. Biz oldum olası kuyu ve tünel kazmaya düşkünüzdür, iş buraya varınca neden dedim, bunları Urfa Tüneli'ni kazmada kullanmıyoruz? Adalet Bakanı Bay Ucuzal bu iş için de bir yasa önerisi hazırlatsa ya? Belki işleri çoktur, bari ben bir taslak hazırlayıveriyim oldu olacak.

"1- Cezaevlerinde siyasal nedenlerle yatmakta olanlar Urfa Tüneli kazmada çalıştırılırlar.

2- Sağ eğilimli olup da Urfa Tüneli'ni kazmada çalışanların giydikleri cezanın dörtte üçü, cezalarından düşülür.

3- Sol eğilimli olup da Urfa Tüneli'ni kazmada çalışanların giydikleri cezanın dörtte biri cezalarından düşülür.

4- Sağ eğilimli olup da cezası bitenlere istedikleri bakanlıklarda diledikleri işler verilir, özellikle kuyu kazmada kullanılırlar.

5- Sol eğilimli olup da cezası bitenler yorgunluklarını gidermek üzere Yassıada'ya topluca gönderilirler"

İlk ağızda aklıma düşenler bunlar. Eğer isterlerse bunu daha geliştirebilirim.

KÜLTÜR BAKANI DA...

Kültür Bakanı olan zat-ı muhterem de bu işe el atmalı. Ülkemizin altı da tarih artıklarıyla dolu. Bunları muhakkak gün yüzüne çıkartmalıyız. Bunlar çıkınca dünyada gezginci enayi çok, aman bunlar ne imiş diye koşacaklardır ülkemize, koşunca döviz bırakacaklardır, döviz bırakınca da ona buna el açmaktan, Medine dilencisine dönmekten kurtulacağız ve de şaapmaya vakit bulamayan Bay Özal da azıcık evinde ve ülkede oturacak! Kültür Bakanı zat, eğer yandaşı Bay Özal'a acıyorsa ve azıcık sevgisi varsa, sağ eğilimleri muhakkak arkeolojik kazılarda kullanmalı. Haaa, taslağa bir madde daha:

"6- Kültür Bakanlığı'na bağlı olarak arkeolojik kazılarda çalıştırılan sağ eğilimli hükümlülerin cezaları toptan affolunur. Bunlar bilahare Kültür Bakanlığı'nda yüksek düzeyde görevlere getirilir."

Evet evet, Kültür Bakanı Tevfik Koraltan bu işi muhakkak yapmalı. Ama diyeceksiniz ki; bu iş, Adalet Bakanlığını ilgilendirir. Canım bu yetki ayrımı gerçek demokrasilerde olur kanısındayım tastamam. Bu Kültür Bakanı olan zat-ı muhterem, sanki ülkede bir Adalet Bakanı yani Ömer Ucuzal diye bir zat-ı muhterem yokmuş gibisine son günlerde Adalet işlerine de karışır oldu, yakında bunu belgeleriyle açıkladığım zaman, başka demokrasilerde olsa yüce divanlara götüren nemenem işler yaptığını hayretle öğreneceksiniz! Ol nedenle ha Adalet Bakanı hazırlasın ha Kültür Bakanı, nasıl olsa farketmiyor, Bay Koraltan iki bakanlığı birden idare ediyor aslında. Yahut, ben çok uzaklardayım olanlardan bitenlerden pek haberim yok, belki de Adalet Bakanı Bay Ömer Ucuzal istifa etti, Kültür Bakanı Bay Koraltan Adalet Bakanlığı'na vekaleten bakıyor!

(Devamı 7. Sayfada)

İskenderun'da iki doktor bir avukat Sıkıyönetim bölgesi dışına çıkarıldı

Balıkesir'de veliler sürgün ve kıyımları protesto etti

● Haruniye'de Eğitim Enstitüsü ile Öğretmen Okulu'nun idareci ve öğretmenlerinin tamamı sürdürüldü.

YURT HABERLERİ SERVİSİ

Balıkesir'in çeşitli okullarında görev yapan 108 yönetici ve öğretmenin yerlerinden alınarak başka okullara sürüldüğü, sürülenlerden 47'sinin Balıkesir Necati Bey Eğitim Enstitüsü'nde görevli olduğu bildirildi.

Öğretmenlerin sürgün edilmesine karşı çıkan ve çoğunluğu bayan olan kalabalık bir veli topluluğu Balıkesir Valisi'yle görüşerek, kıyımların durdurulmasını istedi. Velilerin valiliğe yüzlerce imzalı dilekçe verdiği belirtildi.

Sürgünler nedeniyle pek çok ailenin parçalandığı, eşlerin ayrı ayrı yerlerde görevlendirildiği ve bu durumun bir çok aileyi perişan ettiği ifade edildi.

Öte yandan Balıkesir Necati Bey Eğitim Enstitüsü'nde okul yönetimi ve güvenlik görevlilerinin işbirliği sonucu, miting ve yürüyüşe katıldıkları ve okulda örgütlenme çalışmaları yaptıkları iddialarıyla 24 öğrenciye 1 ay ile 1 yıl arasında değişen okuldan uzaklaştırma cezalarının verildiği bildirildi.

Okul yöneticileri ve faşistler tarafından sınıflarda sık sık tehdit edildiklerini, dövüldüklerini ve kız arkadaşlarına laf atıldığını söyleyen devrimci öğrenciler, şöyle dediler:

"Öğrenim özgürlüğü ve can güvenliğimizi yoketmek için polis ve okul yöneticileri adeta işbirliği içindeler. Hergün faşist saldırılarla karşı karşıyayız. Yazılı savunmalarımız dikkate alınmadı. Tanıklar dinlenmedi. Sudan gerekçelerle ceza yağdırıldı. Böylece yöneticiler yanlı olduklarını bir kez daha kanıtladılar."

ANKARA

Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü'nde 160 işçinin iş aktinin feshedilmesiyle başlayan kıyımlar, üst düzeydeki yöneticilerin yerlerinden alınarak çeşitli yerlere sürülmesiyle devam etti. Son olarak Petrol Ofisi Bölge Müdürlükleri'nde çalışan çok sayıda memurun görev yerleri değiştirilirken, Genel Müdürlük'te çalışan 7 memur Samsun, İskenderun ve Mersin'e sürüldü.

İSKENDERUN'DA İKİ DOKTOR, BİR AVUKAT SIKIYÖNETİM BÖLGESİ DIŞINA ÇIKARILDI

İskenderun'da Nevzat Ekincioğlu ve Edip Vural adlı doktorlar ile Sıtkı Elbistanlı adlı avukat "şüpheli faaliyetlerde bulundukları" gerekçesiyle, sıkıyönetim bölgesi dışına çıkarıldılar.

Samandağ'da daha önce açığa alınan 450 öğretmenden sonra 17 öğretmenin daha açığa alındığı bildirildi.

EĞİTİM ENSTİTÜSÜ İLE ÖĞRETMEN OKULUNUN İDARECİ VE ÖĞRETMENLERİNİN TAMAMI SÜRÜLDÜ

Haruniye Düziçi Eğitim Enstitüsü ile Öğretmen Lisesi'nin, idareci ve öğretmenlerinin tamamı çeşitli illere sürüldü. Aralarında Lise Müdürü Mehmet Göl'ün de bulunduğu 14 yöneticinin sürülmesi tepkilere yol açtı.

TATVAN'DA DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERE FAŞİSTLER BASKI YAPIYOR

Tatvan'da görev yapan devrimci öğretmenlere, faşistlerce baskı yapıldığı bildirildi. Bu arada Tatvan'da bulunan öğretmen sayısı toplam 27 iken, sürgün ve kıyımlar sonunda bu sayının 18'e düştüğü, bu nedenle Tatvan Lisesi'nde bir çok dersin boş geçtiği öğrenildi.

RİZE

Kalkandere ilçesinde daha önce sürülenlere ek olarak 3 öğretmen, mal müdürü ve kaymakamlık katibinin de sürüldüğü bildirildi.

TUNCELİ'DE 23 ÖĞRETMEN SÜRÜLDÜ

Öğretmen ve memur kıyımı Tunceli'de de sürdürülüyor. Son olarak Tunceli'de görevli ilerici, yurtsever öğretmenlerden 23'ü daha faşist terörün yoğun olduğu illere sürüldü.

ULA'DA KÖYLÜLER ÖĞRETMENLERİNİN SÜRGÜNÜNE KARŞI ÇIKTI

Muğla'nın Ula ilçesine bağlı Gökova Köyü'nde öğretmenlik yapan Şükran Gökduman'ın gerekçe gösterilmeden Köyceğiz'in Gönen Köyü'ne sürülmesi köylülerin tepkilerine yol açtı.

Köylüler kaymakama verdikleri 200 imzalı dilekçeyle öğretmenlerinin görevine iade edilmesini istediler.

Maden-İş BMC'de grev kararı aldı

İZMİR(THA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Ege Bölgesi'ndeki en büyük otomotiv sanayii olan BMC'de toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa düşmesi üzerine grev kararı aldı ve cuma akşamı işyerine grev ilanını astı. Sendikanın 14 Nisan Pazartesi günü grev kararını uygulamaya koyacağı açıklandı.

Türkiye Maden-İş Sendikası 3. Bölge Temsilcisi Vural Atış yaptığı açıklamada, MESS kapsamı dışında bulunan BMC işyerinde bir süreden beri devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlandığını bildirdi. Ücret artışları ve sosyal hakları içeren uyuşmazlık konusu hükümlerin uzlaştırma kuruluna götürüldüğünü, ancak bu kuruldan çıkan kararın doyurucu olmaması nedeniyle grev kararı aldıklarını belirten Vural Atış, geçtiğimiz cuma akşamı işyerine grev ilanını astıklarını söyledi.

"KOMİTELER KURARAK HER ŞEYİ YAPABİLECEĞİMİZİ ANLADIK."

Belediyenin ilgisizliği yüzünden yağmurlu havalarda çamur deryasına dönüşen yollarını kendileri düzelten Küçükyaka halkı yapım çalışmasında.
(Fotoğraf: Kemal DOĞAN)

Aybastı halkı yolunu kendi yaptı

● "Devrimciler bize halk olarak birleştiğimiz takdirde yapamayacağımız iş, aşamayacağımız engel olamayacağını öğrettiler."

AYBASTI(DEMOKRAT)

Ordu'nun Aybastı ilçesindeki çamurlu yollar yetkililerin ilgisiz kalması üzerine devrimcilerin başlattığı bir kampanya ile halkın kendisi tarafından çakıllanmaya başlandı.

Yolların çamurlu olması nedeniyle mahallelere araçların giremediği ve yurttaşların acil hastalarını dahi sırtlarında taşımak zorlarında kaldıklarını belirten Aybastı halkı, devrimciler tarafından başlatılan kampanyanın olumlu sonuç verdiğini söylediler.

Edinilen bilgiye göre çamurlu yolların çakıllanması ve düzeltilmesi işlemine Küçükyaka Mahallesi'nden başlandı. 27 Mart günü sözkonusu mahallede bir törenle başlatılan çalışmalara Fatsa Belediyesi de bir kepçe ile katıldı. Şevkle sürdürülen kampanyada kadınlar da dahil mahalle halkının tümü yer aldı. Diğer mahallelerden de, "kampanyaya omuz verme, işbirliği ve dayanışma" için çalışanlara yemek götürüldüğü bildirildi.

Küçükyaka Mahallesi halkından bir yurttaş kampanyayla ilgili görüşlerini şöyle dile getirdi:

"Hastamızı doktora götüremiyorduk. Belediyenin yollarımızı yapması lazımdı. Yapmadı. Devrimciler bize halk olarak birleştiğimiz taktirde yapamayacağımız iş, aşamayacağımız engel olamayacağını öğrettiler. Biz de toplandık. Belediyeye komiteler yolladık. Mazot, araba gibi gereksinmeleri, birleşince sağlayabildik. Önceden alamıyorduk. Artık kendi güçlü kollarımızla, örgütlenerek, komiteler kurarak her şeyi yapabileceğimizi anladık."

"AÇ OLABİLİRİZ, AMA YILGIN DEĞİLİZ."

Grevde 500. gününü de dolduran Adana Kemal Matbaası işçileri şimdi 1 Mayıs'a hazırlanıyor

Adana Kemal Matbaası grevi 500 günü aştı

ZELİHA SOYLU

1978 yılının Ekim ayından beri bir grev sürüyor, Adana'da. Bilinçli, kararlı, ne istediğini bilen işçilerin yürüttüğü bir grev!.. 500 günü aşan bir mücadele.

Adana Kemal Matbaası, güney bölgesinde bulunan büyük sanayi işletmelerinin, Güney Sanayii, Bossa başta olmak üzere tüm baskı işlerini yapan bir işyeri.

500 günün bilediği, kararlı kıldığı GREV KOMİTESİ üyelerinden Şıhmuz Halbant'a yaklaşıyorum ve soruyorum:

"Yılları eriten bu grevin çıkış nedenini anlatır mısınız?"

Cevap veriyor:

"İşverenimiz, uzun yıllar bizim gibi yarı aç-yarı tok işçilik yaparak yaşamıştır. Daha sonra, bu sömürü düzeninin olanaklarını iyi değerlendirerek, tanım yerinde ise köşeyi dönmüştür. Köşeyi dönerken de, 'biz, kardeş-baba' yani aile gibiyiz, beraber kazanalım, beraber bölüşelim. gibi beylikburjuva metodunu uygulamış ve bunda da yıllarca başarılı olmuştur. Zira biz işçiler, bilinçsizdik ve bunlara inanırdık. İşveren bu metod ile bir taşla iki kuş vururdu:

Birincisi: Alabildiğine sömürür, ikincisi: örgütlenme bilincimizin gelişmesini önlerdi.

Ama 1978 yılının sonuna geldiğimizde yılların sınıfsal birikimi birden patladı. Toplandık, birleştik BASIN-İŞ'te örgütlendik." Sözün burasında bir diğer Grev Komitesi üyesi Enver Ata araya giriyor ve "bundan sonrasını ben anlatayım" diyor:

"Örgütlenme tamamlanıp toplu sözleşme çağrısı yapılınca, bunca yıldır kardeş-baba teranelerini sürdüren işverenimizin yüzü birden sertleşti, elindeki bütün tehdit araçlarını kullanarak bizi dağıtmaya yöneldi. Ne babalık kalmıştı, ne kardeşlik!.. En vahşi, en acımasız bir işveren vardı karşımızda."

Avurtları çökmüş, ama gözleri şimşek gibi çakan bir diğer grevci iki çocuk babası Yusuf Buzluhan lâfa karıştı:

"'Baba-kardeş' teranesini sürdürmek isteyen "ESKİ İŞÇİ", işverenimiz , makinaların yanına makina yığıyor, Mersedes arabadan inmiyor, Türkiye toprakları dar geldiği için hava trafiğinden yararlanarak Avrupa'larda geziyordu. Sınıf kavgasını başlatan ve saldıran işveren, meşru savunma içinde olan bizlere yeni bir taktik uygulamaya yöneldi. Kamuoyuna: "Bunlar Goministtir, ben her şeyi veriyorum, onlar ideolojik grev yapıyorlar", jurnalini yapmaya başladı. Sözde grevimiz kaldırılacak, işverenimiz de tatlısoygununa devam edecekti."

500 günün dökümü yapılırken Kemal Matbaası grevcileri sanki olayları tekrar yaşıyorlardı. Son sözü Hayri Usta aldı:

"Sınıf mücadelesi zordur, ağırdır ve kahırlıdır. Ama onurludur. Demokratik mücadelemizi örgüt bütünlüğü, İşçi Sınıfı disiplini içinde bugüne kadar verdik, bundan sonra da vereceğiz."

Sultan ARGUÇ

Demokrasi ve Sosyalizm mücadelesinde geçen yıl bugün kaybettik

Anısı yaşayacak

AİLESİ

Demokrat: 1305

Yeraltı Maden-İş, Damar-Çakmakkaya ve Hopa Başmühendisliği'nde sözleşme imzaladı

● Sözleşmeyle işyeri ve merkez komiteleri oluşturulacak. Bu komiteler toplu sözleşme süresince bazı maddeleri değiştirme hakkına sahipler.

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası, Damar-Çakmakkaya ve Hopa Başmühendisliği işyerlerinde çalışan 1300 işçi adına, toplu iş sözleşmesi imzaladı.

İmzalanan sözleşmeyle, işyerinde toplu iş sözleşmesinin uygulanması, çalışma düzeninin düzenlenmesi ve yasal uygulamalarda söz ve karar sahibi olacak İşyeri ve Merkez Komiteleri oluşturulması hakları kazanıldı. İşveren temsilcileri ile eşit haklara sahip olarak bu komitelere katılacak sendika temsilcileri, gerek gördükleri durumlarda, yürürlükteki sözleşmenin maddelerini değiştirme hakkına sahipler. Aynı şekilde, işçilerin işine son verilmesi konusunda karar verecek olan Disiplin Kurulu'nda da taraflar eşit şekilde temsil edilecek ve kararlar oy üstünlüğüyle alınacak.

Sözleşmeyle, 1 Mayıs İşçi Bayramı ve DİSK'in Kuruluş Yıldönümü olan 13 Şubat, genel tatil günleri arasına alındı.

Türkiye Şoförler Federasyonu Genel Kurulu 13 Nisan'da yapılacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Şoförler Federasyonu Genel Kurulu 13 Nisan Pazar günü Ankara'da toplanacak.

Ankara Umum Otomobilciler ve Şoförler Derneği Başkanı Derviş Günday, dün düzenlediği basın toplantısında, mevcut yönetimi eleştirdi, federasyonun yönetimine talip olduklarını açıklayarak "Federasyon şimdi yıllardır esnafa hiçbir şey vermeyen, alın terinden hep pay alan bu yönetimin karargâhı durumundadır. Onu bu halinden kurtaracağız" diyen Günday, şöyle devam etti:

"Esnafın ekonomik sıkıntılarından habersizdirler. Zira onlar karaborsacıların, tefecilerin, para babalarının yaşam zorluklarıyla ilgiliydiler. Onlar plaka tüccarları yaratmak istiyorlardı, becerdiler de..."

Yoksul bir yaşam süren şoför esnafının durumunun daha kötüye gitmesini engellemek için, her türlü önlemin alınmasını isteyen Günday, siyasi iktidarların hepsinin bugüne değin esnafa sırt çevirdiğini sözlerine ekledi.

Balıkçılar, balık bayramında topladıkları parayı felâketzedeler için Kızılay'a verdiler.

Balıkçılar, sel baskınına uğrayan Ayvazhacı köylüleri için bağışta bulundu

HÜSEYİN AVUÇ

İstanbul Balıkçılar Derneği 1 Nisan Balıkçılar Bayramı'nda topladıkları paraları felaketzedelere gönderdi.

Balıkçılar Bayramı'nda halka bedava balık dağıtırken, Ayvazhacı köylüleri için bağış toplayan İstanbul Balıkçılar Derneği'ne üye balıkçılar, topladıkları 14 bin lirayı Kızılay'a verdiler.

Felaketzedelere kendileri gibi diğer kurumların da yardımda bulunmasını isteyen balıkçılar "Bayramımızda bedava dağıttığımız balıkların yanı sıra halk gönlünden ne koptuysa verdi. Biz de o gün topladığımız 14 bin lirayı bizlerden yardım bekleyen felakete uğramış vatandaşlarımıza göndermek için Kızılay'a teslim ettik. Bizim yardımımız bu kadar. Halkımızın da aynı düşünceyle katkıda bulunmasını istiyoruz. Ayrıca ağalar da ellerini ceplerine «atsın»" dediler.

AP milletvekilinin fabrikasına balık gelsin diye

Hamsi avı ek kararname ile serbest bırakıldı

ORDU(DEMOKRAT)

Perşembe ilçesinin Kaleyaka Köyü Çevresi Balıkçılık Üretim ve Dağıtım Kooperatifi Yönetim Kurulu tarafından bir açıklama yapılarak, hamsi ve diğer yavru yapacak balıkların 1 Nisan'dan itibaren avlanmalarının yasak olmasına karşın, bu yasağın hükümetçe çıkarılan ek bir kararnameyle kaldırılması eleştirildi.

Açıklamada, sözkonusu kararın AP Samsun milletvekillerinden birinin telkinleriyle çıkarıldığı savunularak şöyle denildi:

"AP Samsun parlamenterlerinden birinin Samsun'da hamsi kurutma ve işleme fabrikası var. Balıkçıların motorları bu fabrika için hamsi avlamaktadır. Yasak kararının kaldırılmasının nedeni budur. Yavru yapma zamanı olan bu hamsilerin tutulması ile bu neslin tükeneceği, ileride ki senelerde bu mıntıkanın ve çevresinin hamsiden mahrum kalacağı açık bir durumdur. Bu nedenle hangi düşüncelerin mahsülü olursa olsun mutlaka buna bir çare bulunması icap eder."

İşsizliğin en yoğun olduğu mühendislik dalı, kimya mühendisliği

ANKARA(THA)

Çeşitli mühendislik dalları arasında, en çok işsiz sayısının kimya mühendisleri arasında olduğu öğrenildi.

Konuya ilişkin olarak, Kimya Mühendisleri şunları söylediler:

"Yaşadığımız işsizlik sorunu alabildiğine büyümekte, soruna önlem alınacak yerde bu durum yapılan plan ve uygulamalarla alabildiğine körüklenmektedir. 4 yıllık bir eğitimden geçtikten sonra 10.825'imiz diploma aldık. Ama devlet, bunların içinden yalnızca 770 kişiye ihtiyacı olduğunu söylemektedir. Geriye kalan 10 bin 55 kişi açıkta."

Tekges-İş'in İzmir Şube Genel Kurulu yapıldı

İZMİR(DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Tekges-İş Sendikası'nın Genel Kurulu, 5 Nisan 1980 Cumartesi günü Fuar Evlen Düğün Salonu'nda yapıldı.

Divan Başkanlığına Tekges-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyesi Mehmet Yıldırım seçildi. Saat 10'da başlayan genel kurul toplantısında gündem gereği yapılan konuşmalarda özet olarak Tes-iş'in iş kolu yetkisine dayanarak yaptığı sözleşme ile, Enerji işkolundaki Tekges-İş üyelerinin baskı altında tutulması kınandı ve işçilerin faşizme karşı mücadele etmelerinin gereği vurgulandı. Daha sonra yapılan seçimlerde TİP, Birlik Dayanışma, TSİP ve CHP yanlılarının adayı olan Ülkü Nasöz 126 oy alarak, Tekges-İş İzmir Şube, Başkanlığına seçildi. Devrimci İşçilerin başkan adayı olan Özcan Erdem ise 123 oy aldı.

Fiskobirlik'in Beşikdüzü, Çayırbaşı ve Vakfıkebir'deki işyerlerinde grev kararı alındı

BEŞİKDÜZÜ Trabzon(DEMOKRAT)

Merkezi Giresun'da bulunan Fındık-İş Sendikası'nca Fiskobirlik'in Beşikdüzü, Çarşıbaşı ve Vakfıkebir'deki işyerlerinde yapılan oylamalarda işçilerin grev kararına "evet" dedikleri ve grev kararının kesinleştiği bildirildi.

Fındık-İş Sendikası işçi temsilcisinin verdiği bilgiye göre, faşistlerin bütün baskı ve tertiplerine rağmen devrimci işçiler oylamaları kazanarak haklarını korumakta kararlı olduklarını ortaya koydular.

PETKİM-İŞ iki işyerinde toplu sözleşme imzaladı

ANKARA (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası'nın geçtiğimiz hafta içerisinde, Wyeth İlaç Fabrikası'nda ve Türk Henkel Kimya Fabrikası'nda ikişer yıllık toplu sözleşme imzaladığı bildirildi

250 işçinin çalıştığı Wyeth İlaç Fabrikası'nda imzalanan sözleşmeyle çeşitli sosyal hakların yanısıra 1. yıl için 50, 2. yıl için ise 60 lira ücret zammı alındığı kaydedildi. Ayrıca, 100 kuruş kıdem zammı, 6 maaş ikramiye, 25 bin lira yakacak parası, 750 lira aile , 5 bin lira bayram, 7 bin lira izin, 60 lira yemek yardımı alındığı ve haftalık çalışma saatinin 45 saat olarak kabul edildiği bildirildi. İşgüvenliği ve işçi servisi için oluşturulacak disiplin kurulunda 3 işveren temsilcisine karşı 3 de işçi temsilcisi bulunacak ve işçi çıkışları da bu kurul tarafından kararlaştırılacak.

110 işçinin çalıştığı Türk Henkel Kimya Fabrikası'nda imzalanan sözleşmeyle ise 1. yıl için 50 lira, 2. yıl için 60 lira ücret zammı, 75 kuruş kıdem zammı, 6 maaş ikramiye, 30 bin lira yakacak parası, 750 lira aile yardımı, 6 bin lira bayram parası, günlük izin parası olarak 250 lira, 60 lira yakıt parası alındı, kıdem tazminatının 60 gün üzerinden hesaplanması kabul edildi ve haftalık çalışma saati 45 saat olarak belirlendi.

İstanbul Alibeyköy'deki olayda 4 kişi öldürüldü

Ağrı'da belediye binası faşistlerce basılmak istendi, saldırganlardan biri öldürüldü

- NECATİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜNDE FAŞİSTLER ÖĞRENCİLERE SALDIRDI.
- URFA CEZAEVİNDEN KAÇMAK İSTEYEN TUTUKLULARDAN BİRİ ÖLDÜRÜLDÜ
- DİYARBAKIR'DA 60 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI
- RİZE CEZAEVİNDEN 4 HÜKÜMLÜ KAÇTI
- AYDIN'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ
- MUMCULAR JANDARMA KOMUTANININ EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI
- EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE BOYKOT BAŞLADI
- GAZİANTEP'TE SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

HABER MERKEZİ

Ağrı'da Belediye Elektrik İşletmesi binası bir grup faşist tarafından basılmak istendi. Olayda faşistlerin silah kullanmasıyla başlayan çatışmada saldırgan gruptan MHP Gençlik Kolları Üyesi Emin Kılıçarslan öldü. Sabah saatlerinde Belediye'ye ait Elektrik İşletme binası bir grup silahlı faşist tarafından basılmak istendi. Ancak açılan ateşe karşılık verilmesi üzerine silahlı çatışma çıktı. Çatışma 1 saat kadar sürdü. Karşılıklı ateş sırasında binayı basmak isteyenler arasında olduğu bildirilen MHP gençlik Kolları üyesi Emin Kılıçarslan öldü, Ahmet Salman ve Kamuran Özdemir ağır yaralandı. Daha sonra güvenlik kuvvetlerinin müdahalesiyle sona eren olaylarla ilgili yapılan aramalarda 7 tabanca ve çok sayıda mermi ele geçirildiği açıklandı. Vali Tuncer Perçinler, olaylarla ilgili olarak 65 kişinin gözaltına alındığını açıkladı. Perçinler, gözaltında bulunanlar arasında Belediye Başkanı Orhan Alpaslan, CHP'den Senatör adayı olan Dr. Naci Kutlay ve Belediye Elektrik İşletmesinde çalışan bazı müdür, amir, şef ve personelin de bulunduğunu açıkladı. Bilindiği gibi Ağrı Belediye Başkanı Orhan Alpaslan bir süre önce de gözaltına alınmış ve daha sonra serbest bırakılmıştı. Alpaslan'ın gözaltında tutulduğu sürece de Belediye işçileri işi bırakarak Başkan'ın serbest bırakılmasını istemişlerdi.

İSTANBUL ALİBEYKÖY'DEKİ OLAYDA 4 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Alibeyköy'de bir bakkal dükkanına giren kişiler içerde bulunan bir baba ile iki oğlunu kurşunladılar. Akşam saat 19.15 sıralarında Alibeyköy'deki Okul Caddesi üzerinde bulunan Şükrü Bölükbaşı'na ait bakkal dükkanına gelen kimlikleri belirsiz üç kişi içerde bulunan dükkan sahibi ile iki oğlunu kurşunladılar. Şükrü Bölükbaşı olay sırasında, oğullarından Orhan Bölükbaşı hastaneye kaldırılırken yolda, Ahmet Bölükbaşı ise kaldırıldığı hastanede öldüler.

Daha sonra olay yerinden kaçan silahlı kişilere müdahale etmek isteyen Elmadağ Karakolu'nda görevli Bekçi Ali Samur da açılan ateş sonucu ağır yaralandı. Ali Samur kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü. Olayın tek görgü tanığı durumunda olan ve olay sırasında dükkanda bulunan Şükrü Bölükbaşı'nın oğlu Necmettin Bölükbaşı olayla ilgili bilgi vermekten kaçındı. Polislerin sorularını sükutla cevapsız bırakan Necmettin Bölükbaşı ateş edenleri görmediğini belirtmekle yetindi. Emniyet yetkilileri olaydan sonra çevrede geniş çaplı bir operasyona giriştiler. Birisi bekçi 4 kişinin ölümüyle sonuçlanan olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü belirtildi.

Öte yandan ölen kişilerin sağ görüşlü oldukları ve olay yerinde "Herşey THKP–C için, herşey Zafer için, 30 Mart ve Eskişehir katliamlarının hesabı sorulacak" yazılı bir bildiri bulunduğu açıklandı.

• Büyükdere Çayırbaşı'nda kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu bakkallık yaptığı bildirilen Kadem Atmaca ve eşi Sabire Atmaca ağır yaralandı. Kadem Atmaca olay yerinde eşi Sabri Atmaca ise kaldırıldığı İlkyardım Hastanesinde öldü. Emniyet yetkilileri olayın siyasi bir yönünün bulunmadığının sanıldığını söylediler.

• Esenler Kazım Karabekir Caddesinde güvenlik kuvvetleriyle silahlı çatışmaya girdiği öne sürülen Mustafa Kahraman adlı bir kişinin yaralı olarak yakalandığı açıklandı. Yaralının Çapa Tıp Fakültesinde tedavi altına alındığı bildirildi. Olaydan sonra çevrede geniş çaplı bir arama yapıldığı belirtildi.

ANKARA'DA TİCARET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AĞIR YARALANDI

Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen ve makam otosunun şoförü Hüseyin Günaydın kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu ağır şekilde yaralandılar. Görgü tanıklarından alınan bilgiye göre Öztürkmen'in içinde bulunduğu makam otosuna İmar ve İskan Bakanlığı önünde diğer bir otodan ateş açıldı. Olayda Bülent Öztürkmen ve makam şoförü Hüseyin Günaydın ağır yaralandı. Yaralılar hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Ateş açan kişiler ise olay yerinden kaçtılar. Olayla ilgili arama ve soruşturmanın sürdürüldüğü Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Bülent Öztürkmen'in yaralandığı arabada 4 adet tabanca bulunduğu görgü tanıkları tarafından belirlendi.

Bülent Öztürkmen'in 12 Mart döneminde bazı sorgulama işlemlerinde yer aldığı öne sürülmüştü.

• Senato eski Başkanlarından Sırrı Atalay'ın yeğeni Seyfettin Atalay'ın evine saldıran Merih Cantürk ve Soner Kunduz adlı faşistler yakalandı

Bilindiği gibi geçtiğimiz ay içerisinde Sırrı Atalay'ın yeğeni Seyfettin Atalay'ın evi bir grubun saldırısına uğramış, saldırganlar evde Seyfettin Atalay'ı bulamayınca eşi ve çocuklarını tartaklamıştı.

• TÖB-DER Merkez ve Şube yöneticilerinin duruşmasına bugün, TÜM–DER Ankara Şubesi yöneticilernin duruşmasına da yarın devam edilecek.

Tahliye edildikten sonra tekrar gözaltına alınan TÖB–DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun yine tahliye edilmesinden sonra tutuklu olarak TÖB DER'in 4 Şube yöneticisi kalmıştı.

Tutuklu bulunan TÖB DER yöneticilerinden Diyarbakır Şube Başkanı Şehmuz Dip'in ceza yasasının 142. maddesinin 1 ve 4, Lice Şube Saymanı Ali Kaval'ın 3 ve 4, Tunceli Şube Başkanı Alişan Öztürk'ün 1. fıkrasına göre Şavşat Şube Başkanı Erdem Uzun'un da TCK'nın 159. maddesinin 1 ve 2. fıkrasına göre yargılanacağı bildirildi.

Tutuksuz olarak yargılanan TÜM–DER Ankara Şubesi yöneticilerinin duruşmasına da 10 Nisan perşembe günü saat 10'da Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde devam edileceği öğrenildi.

• Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden yapılan açıklamada sol görüşlü 11 kişinin yakalandığı bildirildi. Açıklamada ayrıca yakalanan kişilerin çeşitli olaylara da karıştığı belirtildi. Yakalanan kişilerin; İsa Doğan, Erdal Kaya, Kazım Eroğlu, Bayram Aslan, Ahmet Dumar, Orhan Canpolat, Hayrettin Tung, Hasan Durna, Özkan Güler, Ertan Şimşek, Hayrettin Baran oldukları ve Ankara ile Kırıkkale'de eylemlere karıştıkları ve Devrimci Kurtuluş grubundan oldukları bildirildi.

• Ankara Eğitimi Enstisüsünde okuduğu bildirilen ve bir süre önce Sinop'ta sol görüşlü öğretmen Ertuğrul Bilgili'yi öldürmek suçundan aranmakta olan faşist Şafak Şimşek'in okulda yakalandığı öğrenildi. Şimşek'in uzun süredir aranmakta olduğu ve okulda ele geçirilerek gözaltına alındığı bildirildi.

• Yıldırım Beyazıt Lisesi öğrencileri Eskişehir'de yapılan "Demokratik hak ve özgürlükleri koruma" mitingine katılmak üzere gelenlere faşistlerce saldırılmasını kınadı. Okul salonunda toplanan öğrenciler Eskişehir'de 4 kişinin katledilmesini protesto ederek, bir günlük boykot kararı alıp, okulu terk ettiler.

• Ankara Ayaş Yetiştirme Yurdu Müdürü Hayati Peker görevden alınarak, yerine 3 yıllık öğretmen Atılgan Doğanay atanınca faşistler yurda saldırdı.

MHP eğilimli olduğu öne sürülen Doğanay'ın okula gelir gelmez "Ben bu okulu komünistlerden temizleyeceğim" dediği öne sürüldü. Bu olaydan sonra 5 faşistin Yetiştirme Yurdu'nu basmak istediği ancak yurt öğrencileri tarafından faşist saldırganların tartaklandığı bildirildi. Okul müdürünün ise jandarmayı arayarak, kendisinin rehin alındığını bildirdiği ve yardım istediği öğrenildi.

Edinilen bilgilere göre, Ayaş Yetiştirme Yurdu'nda 226 öğrenci kalıyor. Koruma Birliği, yeterli ödeneği vermediği için yurdun bakımsızlıktan yıkılacağı söyleniyor. Bu arada öğrencilere de 4 yıldır, giyecek verilmediği, 2 yıldan beri de kitap-kırtasiye giderlerinin karşılanmadığı açıklandı. Öğrencilerin gereksinmelerini karşılamak için garsonluk ve hamallık gibi işlerde çalıştıkları belirtildi. Bu konuda bir açıklama yapan yurt öğrencisi: "Devlet sizlere bakacağım diye bizleri buraya getirdi. Gereksinmelerimiz karşılanmadığı gibi bir de faşistler saldırıyor. Bizi seven sorunlarımız ile ilgilenen öğretmenlerimiz hemen sürülüyor. Yetkililer öğretmenlerimizle uğraşacağına sorunlarımıza çözüm getirsinler" dedi.

DİYARBAKIR'DA 60 ÖĞRENCİ GÖZALTINA ALINDI

Diyarbakır Yetiştirme Yurdu'ndaki öğrencilerin yemeklerin bozuk çıktığını bildirerek başlattıkları açlık grevine polisin müdahalesi üzerine çıkan olaylar sonucu 60 öğrenci gözaltına alındı. Bağlar semtindeki Yetiştirme Yurdu'ndaki açlık grevine katılan öğrencileri polis dağıtmak istedi. Öğrencilerin direnmeleri üzerine polis gözyaşartıcı bomba kullanarak müdahaleetti. Bu arada çıkan çatışma sırasında bazı kişilerin hafif yaralandığı ve 60 öğrencinin gözaltına alındığı öğrenildi.

AYDIN'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Aydın Efeler Lisesi Akşam bölümü öğrencilerinden İsmail Akkuş evinden çıkarken kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu öldü. Akkuş'un sağ görüşlü olduğu bildirildi. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

EGE ÜNİVERSİTE TIP FAKÜLTESİNDE BOYKOT BAŞLADI

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri Eskişehir'de 4 kişinin faşistlerce katledilmesini ve okullarındaki polis baskısını kınamak amacıyla bir forum düzenlediler. Forumdan sonra da 100 öğrencinin gözaltına alınması üzerine boykot kararı alan Tıp Fakültesi öğrencileri arkadaşları serbest bırakılıncaya kadar derslere girmeyeceklerini açıkladılar.

• Selçuk Sayman'ın gözaltına alınmasını kınayan Türkiye Aster-İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu bir açıklama yaparak,bu davranışın sendikal hak ve özgrülükleri, kişi dokunulmazlığını ayaklar altına aldığını, son günlerde gelişen sendikacı tutuma eğilimin yeni bir halkası olduğu belirtildi. Açıklamada daha sonra şöyle denildi: Demokrasi'nin yeminli dostu sendikamız böylesi anti-demokratik uygulamalar karşısında sinmeyecek, örgütlü gücüne yönelik böylesi saldırıların karşısına ulusal ve uluslararası işçi dayanışması ile çıkmayı bilecektir.

Türkiye Aster-İş Sendikası bu anti-demokratik uygulamayı kınar, sendikal özgürlüklere yönelik bu saldırıyı protesto eder, tutuklu bölge temsilcimiz Selçuk Sayman'ın koşulsuz serbest bırakılması talebini yineler ve tüm demokrasi güçlerini bu konuda göreve çağırır.

ERMENEK'DE GÖSTERİ YAPAN 7 AKINCI TUTUKLANDI

Konya'nın Ermenek ilçesinde gösteri yaptıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 15 Ermenek Akıncılar Derneği üyesinden 7'si suçlu görülerek tutuklandı. Diğer 8 kişinin yargılamasının tutuksuz yapılacağı açıklandı.

Öte yandan Ermenek İlçesinde 3 ayrı yere patlayıcı madde atıldığı, bildirildi. Üç ayrı olayda da can kaybının olmadığı, maddi hasar meydana geldiği açıklandı.

İlk olayın Ermenek Ülkücü Esnaflar Derneği binasında meydana geldiği, olayla ilgili olduğu öne sürülen bir kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. İkinci olayın 4 lise öğretmeninin birlikte kaldığı evde meydana geldiği, son olayın ise Halil Gedik adlı bir kişinin evinde olduğu belirtildi.

• Konya kent merkezinde gösteri yapan İmam-Hatip lisesi öğrencileri kendilerine engel olmak isteyen polis aracını taşladı. Olaydan sonra 32 öğrencinin gözaltına alındığı, bunlardan 4'ünün ilk sorgulamalarından sonra tutuklandığı 28 öğrencinin ise tutuksuz yargılanacağı açıklandı.

• Konya'nın Ereğli İlçesi Cezaevinde faşist hükümlü ve tutuklular sol görüşlü tutuklu ve hükümlülere saldırdılar. İl Jandarma Alay Komutanlığı'ndan alınan bilgiye göre, sol görüşlü İbrahim Sönmezocak, Zeki Dönmez ve Selim Efe adlarındaki tutuklu ve hükümlülerin çeşitli yerlerinden yaralandığı, Ereğli Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındıkları bildirildi

• Konya'nın Karaman İlçesi'nde İbrahim Özatay adlı bir esnafın işyerinin tahrip edilmek istendiği, olaya müdahale eden mahalle muhtarı Süleyman Uysal'ın kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından silahla yaralandığı bildirildi. Muhtarın Karaman Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındığı açıklandı.

URFA'DA CEZAEVİNDEN KAÇMAK İSTEYEN TUTUKLULARDAN BİRİ ÖLDÜRÜLDÜ

Urfa Cezaevinden kaçmak isteyen tutuklulardan biri jandarma tarafından öldürüldü. Yetkililerden alınan bilgilere göre Urfa Cezaevinde tutuklu bulunan Mehmet Rizvanoğlu adındaki kişi iki arkadaşıyla birlikte pencere parmaklıklarını kesmek suretivle kaçma girişiminde bulundular. Durumu farkeden jandarmanın açtığı ateş sonucu Mehmet Rızvanoğlu öldü, diğer iki tutuklu da yaralandı. Yaralıların hastaneye kaldırıldığı bildirildi.

NECATİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDE FAŞİSTLER ÖĞRENCİLERE SALDIRDI

Balıkesir Necati Eğitim Enstitüsü'nde, Sosyal Bilgiler ve Türkçe Bölümlerinin bulunduğu 3. kat koridorunda öğrencilere saldıran faşistler, iki devrimci öğrenciyi yaraladı. Yaralanan öğrencilerin Yılmaz Kurt ve Nazmi Kırcalı oldukları öğrenildi. Eğitim Enstitüsü öğrencileri, okul müdürünün olaydan haberi olduğu halde önlem almadığını jandarma birliklerni de okuldan çektiğini ileri sürdüler.

BİR FAŞİST 17 YIL HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI

Balıkesir'de geçtiğimiz yıl içinde Töb-Der ve CHP il binalarını yakma girişiminde bulunan, Töb-Der'li öğretmen Tuncer Alçınalp'i ise ağır yaralayan faşist Veli Bozkurt, Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesi'nce 17 yıl 6 ay hapis ve 250 lira para cezasına çarptırıldı. Bozkurt'un suç ortağı Ahmet Tatar ise delil yetersizliğinden serbest bırakıldı.

• Öte yandan geçen yıl Balıkesir'de bulunan Saray Kıraathanesi'ni silahla tarayan ve sol görüşlü Fikret Baş ile Muammer Giray'ın ağır yaralanmasına neden olan Şeref Demirtaş, Mustafa Solmaz, Celal Atalay, İsmet Oktan, Ahmet Basmacı ile Mehmet Yıldır adlı faşistler İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'na sevk edildi. Daha önce yakalanan saldırgan faşistlerin Balıkesir Ağır Ceza Mahkemesi'nin "Görevsizlik" kararı alması üzerine İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'na sevk edildikleri açıklandı.

RİZE CEZAEVİNDEN 4 HÜKÜMLÜ KAÇTI

Rize Kapalı Cezaevinden 4 hükümlü nöbetçi gardiyanları silahla tesirsiz hale getirerek kaçtı. Kaçanların hırsızlık suçundan tutuklu Rıza Topçu ve adam öldürmekten 25 yıla hükümlü Ali Kambur, 24 yıla hükümlü Mehmet Kalender, müebbet hapse mahkum Celal Varol oldukları öğrenildi.

Rize Cumhuriyet Savcısı Selahattin Üstündağ bir açıklama yaparak olayda ihmali görülen bir gardiyanın gözaltına alındığını, soruşturmanın sürdürüldüğünü söyledi.

VAN ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİNDE ÇATIŞMA ÇIKTI

Van Endüstri Meslek Lisesinde çıkan çatışmada 3 öğrencinin çeşitli yerlerinden yaralandığı bildirildi. Emniyet Müdürü Fethi Gördük olaylarla ilgili olarak 1 kişinin gözaltına alındığını söyledi

GAZİANTEP'DE BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Gaziantep Tekel Caddesi'nde kimlikleri saptanamayan kişilerin açtıkları ateş sonucu Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikası işyeri temsilcisi Mustafa Karahan öldürüldü. Karahan'ın evinden işine gittiği bir sırada saldırıya uğradığı bildirildi.

• Karşıyaka Semtinde kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Erdogan Kahyaoğlu ve Erdogan Ulusoy çeşitli yerlerinden ağır yaralandı. Yaralı öğrencilerin Gaziantep Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındıkları ve sağlık durumlarının endişe verici olduğu bildirildi.

• Öte yandan Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu Gaziantep Bölge Başkanlığına tahrip gücü yüksek bir patlayıcı madde konulduğu bildirildi. Olayda can kaybının olmadığı, binada büyük maddi hasar meydana geldiği bildirildi.

JANDARMA KOMUTANININ EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

Bodrum Mumcular'da görevli jandarma komutanı Uzman Çavuş Osman Şensoy'un evine önceki gece patlayıcı madde atılması yöre halkı tarafından tepkiyle karşılandı. Maddi hasar meydana gelen olayda can kaybı olmadı. Olaydan sonra Mehmet Çetak Erol Özer, Mehmet Çınar ve Mehmet Sevim adlı kişiler olayla ilgili oldukları gerekçesiyle gözaltına alındılar.

Daha sonra bir açıklama yapan yöre halkı olayın bir tertip olabileceğini söylediler.

MİLLETVEKİLİ'NİN EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI

AP Zonguldak Milletvekili Abdülmuttalip Gül'ün Zonguldak Site Mahallesi'nde bulunan evine kimlikleri belirsiz kişilerce patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadığı, ancak evde ve çevre binalarda büyük hasar meydana geldiği öğrenildi.

• Zonguldak'ın Kilimli ilçesinde Mehmet Ertan adlı bir devrimcinin evi faşistler tarafından bombalandı. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı, hasar meydana geldi. Aynı gece Zonguldak'ta birkaç yere daha patlayıcı madde atıldığı öğrenildi.

ESKİŞEHİR BELEDİYE HESAP İŞLERİ BÜROSU FAŞİSTLER TARAFINDAN BASILDI

Eskişehir Belediye Hesap İşleri Bürosu faşistler tarafından basılarak, Sular İdaresinde bulunan ilerici bir memur dövüldü. Daha sonra memurun Hesap İşleri Bürosuna kaçması üzerine, büroda kimsenin bulunmamasından faydalanan faşistler tüm eşyaları kırıp döktüler. AP'li Belediye Başkanının Avrupa'da olmasından da yararlanan saldırganlar "Bundan sonra işe gelmeyeceksiniz, gelirseniz sizin için kötü olur" diye bağırarak olay yerinden uzaklaştılar. Ancak büro çalışanlarının işlerine gelmeye devamettikleri, öğrenildi.

BASKIYA GİRERKEN

AĞRI

Ağrı'da 2 devrimci öğretmenin cesetleri bulundu. Ağrı Kağızman karayolunun Aşkale köyü yakınlarında Habur ilçesine bağlı Özdilek Köyü öğretmenleri Mustafa Gürtül ile Nevzat Demirci tabancayla öldürülmüş olarak bulundu. Sol görüşlü öğretmenleri öldüren faşistlerin kimlikleri saptanamadı.

ADANA

Adana'da 3 ayrı olayda sol görüşlü üç genç öldürüldü. Resul Bozkurt adlı şoför Tepebağ mahallesinde otoyu durduran faşistler tarafından vurularak öldürüldü. Bu olaydan 10 dakika sonra Tekel Adana Sigara fabrikası işçisi Tufan Kurtuk Meydan mahallesinde saldıran faşistlerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Belediye'de tahsildar olarak çalışan Arif Dolunay Çakmak caddesinde bir fotoğrafcı dükkanında uğradığı silahlı saldırı sonucu vurularak öldü.

TRABZON

Kavac Meydan mahallesinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü Osman Gedikli adlı Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencisi vurularak öldürüldü. Bu olaydan sonra Gedikpaşa mahallesinde Memlioğlu sokağında evlerine baskın yapılan sol görüşlü Coşkun ve İhsan Aytaç adlı iki kardeş faşistler tarafından kurşuna dizildi. Ağır yaralı olarak hastaneye kadırılan kardeşlerin durumlarının ciddi olduğu öğrenildi. Bu olaylardan sonra Fatih Eğitim Enstitüsü öğrencileri arasında taşlı sopalı kavga çıktığı ve Trabzon'da durumun çok gergin olduğu bildirildi.

TAŞOVA

Amasya'nın Taşova ilçesinde Recai Liman adlı bir kişi kimlikleri saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu yaralandı. Yaralı kaldırıldığı Amasya Devlet Hastanesinde kurtarılamadı. Amasya Valisi Abidin Coşkun, olaydan sonra ilçede durumun gerginleşmesi üzerine sabah 07.00'ye kadar sokağa çıkma yasağı konulduğunu açıkladı.

ESKİŞEHİR

Eskişehir'in Bahçelievler mahallesinde 3 kişinin açtığı yaylım ateşi sonucu Mustafa Erol adlı bir pazarcı öldürüldü. Olayla ilgili olarak 3 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi.

GİRESUN

Polisin "dur" ihtarına uymadığı öne sürülen Mustafa Keskin açılan ateş sonucu vurularak öldürüldü. Giresun Cumhuriyet Savcısı Naci Demiralp ten edinien bilgiye göre Mustafa Keskin'in cezaevi kaçağı olduğu ve suçüstü evrakının bulunduğu gerekçesiyle polis tarafından yakalanmak istendiği sırada vurulduğu bildirildi. Mustafa Keskin'in öldürülmesinden sonra kalabalık bir halk topluluğunun Giresun Polis Karakolu önüne gelerek olayı protesto ettiği ancak olay yerine gelen komando birlikleri tarafından dağıtıldıkları öğrenildi. Bu arada Giresun Lisesi, Ticaret Lisesi ve Sanat Lisesi öğrencilerinin Mustafa Keskin'in öldürülmesini protesto ederek sokak aralarında gösteri ve yürüyüş yaptıkları bildirildi.

Akaryakıt zammı ve Esat Bey'in tekzibi

Başbakan Süleyman Demirel, 3 Nisan 1980 Perşembe günü Bakanlar Kurulu toplantısına girmeden önce gazetecilerin sorularını yanıtlarken,

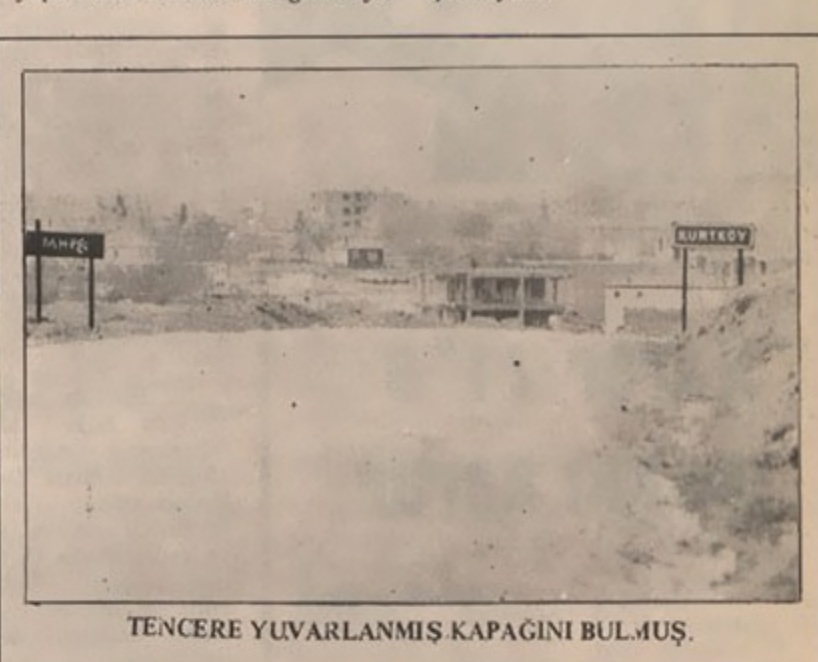
" Doların değer kazanması üzerine petrole ve bazı temel maddelere zam yapılacağı söyleniyor" şeklindeki bir soruya,

" Doların değer kazanması ile sadece paraların değerleri değişti" karşılığını verdi..

4 Nisan 1980 Cuma günü ise Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu petrol ürünlerine yapılan zammı açıklarken, doların Türk Lirası karşısında değer kazanmasının akaryakıt fiyatlarına zam yapılmasını zorunlu kıldığını söyledi.

İlahi Esat Bey. Şimdi çok ayıp ettiniz işte. Bu açıklamayı yapmadan önce Sayın Demirel'in açıklamasını okumadınız mı? Açıklamanızla bağlı bulunduğunuz Başbakanı tekzip etmiş oldunuz. Sayın Demirel bu konuda kendisine yönelecek soruları nasıl yanıtlayacak şimdi? Başbakanın bir gün önceki açıklamasını okusaydınız hiç olmazsa zammın nedenlerini açıklarken doların değer kazanması nedenini söylemezdiniz.

Lütfen Esat Bey: Bundan sonra daha dikkatli olun.. Açıklama yapmadan önce gazeteleri okuyun ve Sayın Demirel'i "zor" duruma düşürmeyin...

TENCERE YUVARLANMIŞ KAPAĞINI BULMUŞ.

Yüzlerce intihar olabilirdi

Japonya'da kısa adı KDD olan Uluslararası Telefon ve Telgraf Şirketi'nin öz parasının halen şirketi yönetmekte olan bazı siyasilere rüşvet olarak verildiğinin belirlenmesinden sonra olayla ilgili politikacılardan bazıları intihar etmişler. Bunlardan biri kendini asmış, diğeri de bir trenin önüne yatıp intihar etmiş.

Bu Japon politikacıları da biraz duygusal herhalde.

Ya bu adamlar (olur a..) Türkiye'de politikacılık görevlerini "ifa" ediyor olsalardı.

Herhalde meydana gelecek yoğun intihar olayları nedeniyle tren seferlerinin uzun süre aksaması ve İngiliz siciminin satışlarının bir hayli artması kaçınılmaz bir şey olacaktı.

TAŞ YAĞMURU

Japon Hükümetinin telaşı neye?

Devletin resmi kayıtlarına göre, fiyatlar iki ayda yüzde 35 artmış.

Hükümetin, "Bütün bir yıl içinde yüzde 50'de kalacak" dediği fiyat artışları daha şimdiden bu rakama ulaşmış.

Öte yandan yıllık fiyat artışı yüzde 7'yi bulunca, Japon hükümeti büyük telaşa kapılmış.

Bu kadar telaşa kapılmaya ne gerek var?

Bizimkileri görmüyorlar mı?

Baksalar ya, Demirel ve takımına!

Ne kadar sakin ve rahatlar.....

Aman fazla yanaşmayın...

Başbakan Demirel "İlla da millete gidelim..." diye tutturdu. Kendisine hatırlatmakta yarar var.

Gidin, gidin ama, fazla yanaşmayın.

Olur a, birileri "saygı"larını filan sunmaya kalkar.....

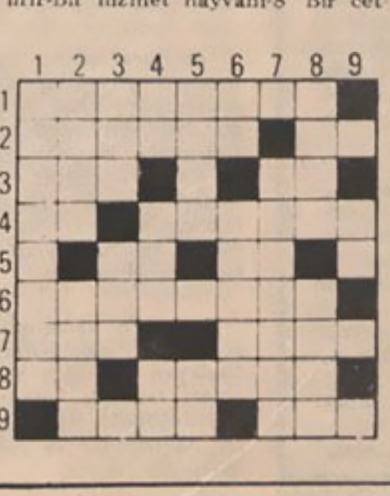
BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 Komple bir makinalar sistemi kullanımına dayanan teknik üretim sistemi-2 Zorlu bezginlik ve sızlanma anlatan bir ünlem-Tok karşıtı-3 Un Brom cisminin simgesi Bir söylev sözü-Gürültü, patırtı Bir harfin adı-Bir yüzey ölçü birimi-6 Yerbilim ile ilgili anlamında bir sözcük 7 Önüne bir harf getirildiğinde halkın coşkunlukla bir suçluyu ya da suçlu sandığı bir kimseyi öldürmesi anlamındaki sözcük belirir-Bir hizmet hayvanı-8 Bir cetvel adı-Bir şeyin, bir olayın açtığı çıkar yitimi-9 Bir çeşit çocuk yuvası-Deriden sızan sıvı-

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 Ateş, zorlu baş ağrısı,kusma, ense katılaşması, sayıklama gibi belirtileri olan tehlikeli bir hastalık. 2 Bir kimse ile eğlenme Yanağın alt kısmı-3 Komşu bir ülkenin başkenti-Zodyak üzerinde bir burç 4 Bellilik-Bir çeşit yün kumaş-Bir harfin okunuşu 5 Külhanbeyi bağırması-Yemek-6 Bir yabani hayvan barınağı-Büyük önemli-7 Bir geçidi kapamak üzere her türlü malzemeden yararlanılarak meydana getirilen engel 8 Bir ay adı-Maden fırını-9 Umulandan ya da gerekenden eksik anlamında bir sözcük.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1 Aziz Nesin 2 Yasa Ta-3 Nr-Reel-4 Şarapnel-5 Erek-Ta-6 Aks-Yat 7 Tecziye-8 Nd-Te-Ren-9 Asi-Emi..

YUKARIDAN AŞAĞIYA

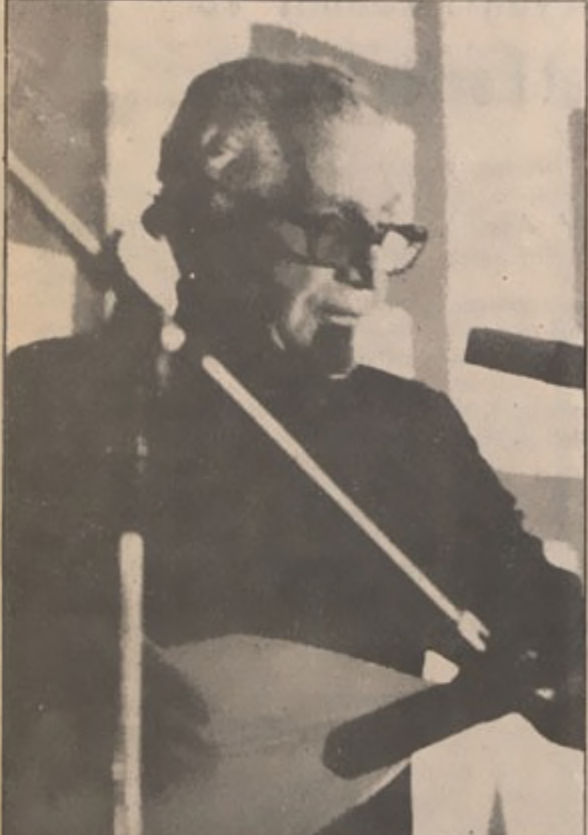
1 Aynştayn 2 Zara-Da-3 Iş-Rest 4 Zarar-Eti-5 Epeyce-6 Enkaz-7 Le-Tire 8 İt-Lt-Yem 9 Nai-Aleni

Halk müziğinde dönüm noktası

RUHİ SU ile söyleşi

Ferda VOLKAN

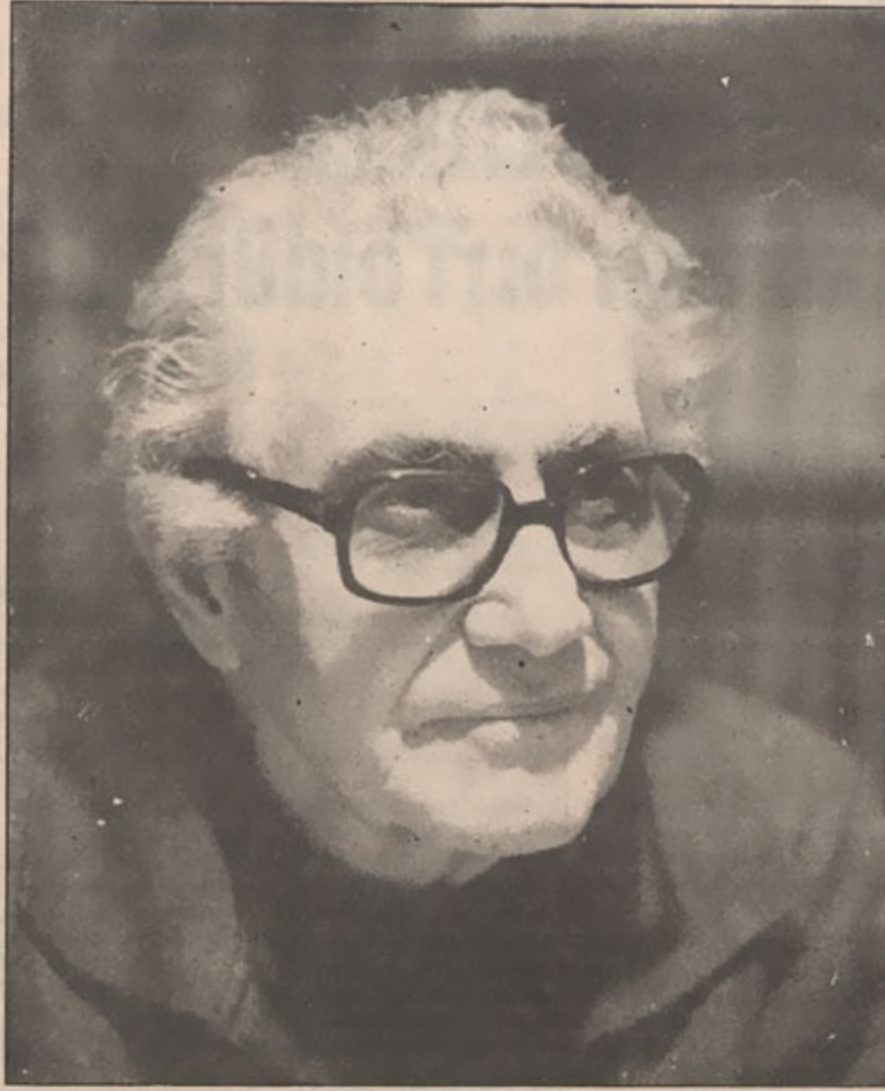
- "SANATIN İŞLEVİ NE İSE, MÜZİĞİN İŞLEVİ DE ODUR. EĞLENDİRMEK – UYARMAK – GELİŞTİRMEK. ÖZELLİKLE SÖZLÜ MÜZİK, DİĞER BİRÇOK SANATA KIYASLA, BU KONUDA DAHA ELVERİŞLİDİR...."
- "ŞİLİ'Lİ PARRA'LAR GİBİ, BİZİM DE BİR EKOL OLUŞTURDUĞUMUZU SÖYLEYEBİLİRİM...."

1952'den bu yana Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Karacaoğlan, Köroğlu ve Nazım Hikmet'le, türküler...

Ruhi Su, 1950'lerden bu yana türkü söylüyor. Ancak, onun asıl belirleyici yanı, yorumculuğu. Aldığı müzik eğitimini doğru bir biçimde değerlendirerek, bıkmadan, Pir Sultan'ları, Yunus Emre'leri, Karacaoğlan'ları, Köroğlu'ları günümüze taşıyor. Aynı işçiliği, bugün de sürdürmekte.

Değerli sanatçının onyıllardan bu yana sürdürdüğü çaba, günümüzde somut örneklerini ortaya koymakta. Birçok genç ozan, onun başlattığı çalışmaların ışığında da, gelişiyor, ürün veriyorlar. Sanatçının kendisi de çalışmalarını giderek yoğunlaşan bir tempoyla sürdürmekte. Bir süreden beri, saklı kalmış birçok "semah" birçok "deyiş", "nefes" ler derledi. Bunları yorumladı. Şimdi yeni çalışmaların hazırlığı içinde. Geçtiğimiz günlerde kendisini evinde ziyaret ederek bazı sorular yönelttik. Yaşamı, çalışmaları, sanatın ve müziğin işlevi—görevleri, kendi tavrının izleyicisi durumundaki genç sanatçılarla ilgili yanıtlarını, sanatçının kendi diliyle sizlere aktarıyoruz...

"... 1912'de doğdum. 1936'da Ankara Müzik Öğretmen Okulu'nu, 1942'de Ankara Devlet Konservatuvarı Opera Bölümünü bitirdim. 1952 ye kadar Devlet Operası'nda çalıştım. 1952'den beri de sanatsal yaşamımı türkülerle sürdürmekteyim."

Çalışmalarını giderek yoğunlaşan bir tempoyla sürdüren Ruhi Su bugünlerde yeni ürünler vermenin hazırlığı içinde.

"Görüşüme göre, kendi yapıları içinde, halk müziğimizin ve tarihi sanat müziğimizin dışında kişiliğini bulmuş başka bir müziğimiz yok denilebilir. Batı çalgılarıyla çalınıp söylenilen hafif müziğin büyük bir aşama gösterdiğini hemen söylemeliyim. Çok sesli çağdaş müziğimiz, bu ölçüde bir gelişme gösteremedi. Kuşkusuz bu toplumun geleneksel müziği ve kültür yapısı ile ilgili bir sorun olarak güncelliğini sürdürüyor. Bugün piyasadaki adıyla "arabesk" denilen ve Türk Sanat Müziği'nin yoz bir uzantısı olan çok yaygın başka bir müziğimiz var ki, kırsal kesimden gelip şehirlerin fakir fukarasıyla oluşan, köylü olmayan —şehirli olmayan— işçi olmayan — aydın olmayan yeni bir sosyal yapının özlemlerini dile getiren bir müziktir bu.

Türkü değil, şarkı değil, çıkar bir yol değil ama, işte bu yeni sosyal yapının bir ürünüdür. Belki de asıl hafif müziğimiz budur bizim. Şimdi peki, ağırlığı olan müziğimiz nerede diye bir soru gelebilir aklımıza. Var mı öyle kişiliği ağırlığı olan bir sanatı geliştirebilecek bir kesimimiz? İşte bu nedenle halk türkülerimizin ve tarihi sanat müziğimizin dışında, kişiliği olan bir müziğimiz henüz yok"

"Genellikle sanatın işlevi ne ise, müziğin işlevi de odur: Eğlendirmek —uyarmak—geliştirmek.. diğer sanatlara kıyasla müziğin bu nitelikteki etkinliği daha fazladır. Özellikle sözlü müziğin."

"Şili'li Parra'lar gibi bizim de bir ekol oluşturduğumuzu söyleyebilirim. Birbirimizi beğenmemizin, aynı görüşü paylaşmamızın yanında bir de aynı teknik olanaklara sahip olsaydık, sanatsal niteliğimiz o ölçüde daha sağlam olurdu."

"Karar 71" e ilişkin karar

Şebnem YENER

Toplumların tarihinde öyle dönemler vardır ki, bütün bir toplumsal yaşantıda derin izler bırakır. Sanatta bu derin izlerden etkilenir. Yakın tarihimizdeki 12 Mart açık faşizmi, böylesi bir dönem olarak değerlendirilebilir. Gerçekten de 12 Mart romanımıza şiirimize, öykümüze, karikatürümüze tiyatromuza sık sık konu olmuştur. Kuşkusuz belli politik değerlendirmeleri de içeren bu yapıtların 12 Mart dönemini tümüyle sağlıklı bir biçimde yansıtabildikleri pek söylenemez.

Bugünlerde Istanbul Şehir Tiyatrosu'nda oynan, Cengiz Gündoğdu'nun Karar 71 adlı oyunu da 12 Mart dönemini konu alıyor. Üstelik sol harekete ilişkin bir değerlendirmeyi de içeriyor. Hatta bu konudaki değerlendirmesini kesin bir "karar" biçiminde sunuyor. Türkiye sınıflar mücadelesinin oldukça önemli bir dönemine ilişkin -üstelik işçi sınıfı adına-çok kesin yargılara varan böylesi bir oyunu bizce dikkatli bir biçimde izlenip eleştirilmesi gerekiyor.

Oyun''un baş kahramanı, yazar ve/veya sahneye koyanın düşüncelerini doğrudan aktaran "yazıcı". Aslında "yazıcı", "oyun"un, "yazıcı" dışındaki tiplerini yargılarken 12 Mart'ı döneminde solun aldığı tavrı da yargılıyor.

"Yazıcı" dışında, "oyun"un belli başlı dört kahramanı var. Birincisi -ve bizce yazıcı'nın (dolayısıyla yazarın ve sahneye koyanın)- baş "kahramanı" sorgusunda, "Biz kitleye gitmeye kararlıyız, halkımıza güveniyoruz diyen genç "darbeci-devrimci" yüzbaşı. İkincisi "düzeni düzen içinde değiştirmeyi amaçlayan bir sosyalizm anlayışını savunan, "Bektaş Hoca." Üçüncüsü tutarsız, kaypak "aydın yazar". Dördüncüsü örgütünün halk savaşını başlatmak amacıyla öncü savaşı vermeye karar verdiğini açıklayan ve oyunda "heyecanlı, sabırsız ve gençliğin temsilcisi' olarak sunulan Seyfi. "Yazıcı" dördünüde "yargılıyor". Ama yüzbaşının ve Bektaş Hoca'nın çıkmazında "yazıcı"nın sol hareketin 12 Mart dönemine ilişkin temel değerlendirmesi ortaya konuyor. Ve bizim açımızdan da önemli olan işte bu nokta!

Bir yanda, "Seyfi'nin kişiliğinde gençliğin haklı ama işçi sınıfından kopuk ve dolayısıyla çıkmaza saplanan mücadelesi", öte yandan da "darbeci, ve reformist bir çizgiizleyerek çıkmaza saplanan yüzbaşı ve Bektaş Hoca. "Bu noktada "yazıcı" İskender gibi bu çıkmaza bir kılıç darbesiyle çözüm buluverir(!) "Sorun gençliğin mücadelesini işçi sınıfının örgütlenmesiyle birleştirmek."

Ne demeli? Küçük burjuva aydınları oldum olası 12 Mart'ta olup bitenleri böyle değerlendirmişlerdir. Seyfi'nin kişiliğinde gerçekler çarpıtılarak 12 Mart'ta faşizme karşı savaşanlar kitlelerden kopuk bir gençlik hareketine indirgenmiştir.

Gerçekten ne demeli? Bu denli basit mi herşey? İşçi sınıfı adına onun sorumluluğunu almak ve tarihi yargılamak bu denli kolay mı?" "Karar" gibi iddialı (!) isimler kullanılınca Türkiye sınıflar mücadelesinin önemli bir kesitinin bilimsel bir biçimde değerlendirilmişolduğu mu zannediliyor? Eğer öyle zannediliyorsa geçmiş karşısında daha önce benzer bir tutum ve değerlendirmeleri yapan bazı sol çevrelerin bugünkü konumlarının vardıkları noktanın ve sonlarının hatırlanmasında yarar vardır.

Oyun"un salt içerik açısından irdelenmesine ağırlık tanıdık. Oysa "oyun" tiyatro sanatı açısından da bir çok yönden eleştirilebilir. Bunlardan bizce en önemlisi "yazıcı"nın salondaki bütün bir seyirci kitlesine düşünme fırsatı tanımadan sık sık araya girip seyircilere didaktik bir biçimde bir takım mutlak yargılar empoze etmesidir. "Yazıcı"yani "solun 12 Mart pratiğini yargılayan yazar ve/veya "yönetmen hem de belli bir politik tavır alışın ifadesi olan bir "karar"ı empoze etmektedir. Çağdaş

(Devamı 7. Sayfada)

Eşref Üren yapıtlarını Ankara Artizan Sanat Galerisinde sergiliyor

Eşref Üren, 1897'de İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bursa'da tamamladıktan sonra, eski adı Sanayi-i Nefise olan, şimdiki Güzel Sanatlar Akademisi'ne girerek Hikmet Onat ve Çallı İbrahim atelyelerinde çalıştı. 1928'de Paris'e giden ressam, Lhote ve Friesz atelyelerinde eğitimini sürdürdü. Daha sonra ülkeye dönen Üren, Paris yolculuklarını çeşitli tarihlerde sürdürdü.

İlk resim çalışmalarını Galatasaray dergilerinde yansıtmış olan Üren, daha sonra "D" grubuna katıldı. Uzun yıllar resim öğretmeni olarak Sivas, Erzurum ve Ankara'da çalıştı. 1939'dan bu yana devlet sergilerine aralıksız olarak katılmakta olan Üren, çeşitli ödüller de kazandı. Sanatçının, İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde, özel ve resmi kolleksiyonlarda yapıtları bulunmaktadır.

Üren'in resimlerini belirli bir anlayışa dahil etmemek gerek. Resimlerinde belirleyici olan yan, titiz bir çalışma ve duyarlı bir renklendirme ögesidir. Aşağıda sanatçının gazetemize açıkladığı görüşlerini, kısaca sunuyoruz.

Eşref Üren...

Eşref Üren'in sergilenen yapıtlarından ikisi

"Sergide, peyzaj (manzara), natürmort, otoportre'den oluşan 32 resmim var. Bunlar uzun süreli bir çalışmanın ürünü. Bu sergiyidaha sonra İstanbul'da genişleterek sergilemeyi de düşünüyorum..."

"... Resimlerimi yaparken, içinde bulunduğumuz ekonomik, sosyal koşulları düşünmem. Çünkü ressam zaten toplum içinde yaşayan bir kimse olduğundan, o koşulların dışında olmasına imkan yoktur. Sosyal düşünceleri de resimlerinde yansıyacaktır elbette. Yalnız, resimler sanat eseri niteliğini taşımıyorlarsa, estetik bakımdan zayıfsalar, bunlar pek yararlı olamaz, sanat eseri de sayılamaz.

Bence resim, resim kurallarının —ki zamanla değişenleri ve değişmeyenleri de vardır— sınırları içinde tabiata saygı duyarak ve o saygıya duygu katarak yapılmalıdır. Benim resimlerimde bunlar varsa, ne mutlu bana..."

EDİRNE FOTOĞRAF AMATORLERİ DERNEĞİ KURULDU

Fotoğraf sanatı, ülkemizdeki yaygınlaşmasını sürdürüyor. Nitekim, bu alandaki son örgütlenme, Edirne'de gerçekleştirildi. Edirne Fotoğraf Amatörleri Derneği, geçtiğimiz günlerde kuruluş aşamasını tamamlayarak çalışmalarına başladı.

Belediye İşhanındaki binasında çalışmalarına başlayan derneğin kurucuları arasında, sanatçılar, doktorlar, hukukçular, eğitimciler ve yöneticiler bulunuyor.

E-FAD'ın bugüne değin gerçekleştirdiği çalışmalar şöyle sıralanabilir: Kuruluş çalışmaları arasında İFSAK Edirne Sergisi, İFSAK üyesi Cengiz Akduman'ın kişisel Edirne Sergisi, kısa süreçte başlatılacak çalışmalar arasında da İFSAK Başkanı Mehmet Bayhan'ın kişisel sergisi bulunuyor.

Yanısıra, E-FAD Başkanı Taner Serim tarafından yapılan açıklamada, dernek üyelerinin her hafta düzenli olarak bir araya gelerek küçük dia (saydam) gösterileri düzenledikleri, fotoğraf tekniği konusunda tartışmalar ve çeşitli toplu çekim çalışmaları yapıldığı da belirtiliyor.

Yanısıra Taner Serim, E-FAD'ın 14 Haziran 1980 tarihinde açmayı kararlaştırdığı fotoğraf sergisine tüm fotoğraf sanatçılarının katılabileceklerini de vurguluyor.

İngiliz Afişleri Sergisi açıldı (1898-1978)

Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 3—14 Nisan tarihleri arasında İngiliz Afişleri sergilenecek. Sergide 1898-1978 arasındaki çeşitli yıllarda yapılmış 96 afiş yer alıyor.

Yine aynı galeride "Birleşmiş Ressamlar" ın açtığı karma sergi 15 Nisan'a dek izlenebilir.

İngiliz Afişleri sergisinden

Fatsa Halk Şenliğinden izlenimler

Fatsa Çocuk Korosu

Pınar ÜNSAL Cengizhan GÜNGÖR

Ülkemiz için yeni bir olay yaşıyoruz. "Fatsa Halk Şenliği". Bu şenlik yeni oluşunun yanısıra, özel bir önem de taşıyor. Bu önem, halk ile şenlik arasında oluşturulan bağdan kaynaklanıyor. Evet, alışılagelenin tersine, Fatsa halkı da bu şenlik etkinlikleri içinde aktif olarak yer alıyor. Bir Fatsa Halk Korosu'nda 63 yaşında insanlar var. Bir Fatsa Çocuk Korosu, tüm ilkokul öğrencileri arasında yapılan seçmelerle oluşturulmuş. Toplantılarda, açık oturumlarda Fatsalılar etkin görevler üstleniyorlar. Kısaca söylenirse, Fatsa halkı artık şenlik "seyirci"si değil. Kendi şenliğini oluşturmakta. Demokrat ekibi şenlik etkinliklerini sonuna kadar okurlara aktaracak. Bugün, Fatsa Çocuk Korosu hakkında kısa bir tanıtma yazısı sunuyoruz.

Fatsa Çocuk Korosu

Fatsa'da 8—14 Nisan tarihleri arasında düzenlenen Halk Şenliği'nde, ilkokul çağındaki çocuklardan oluşan 40 kişilik bir koro da yer alıyor.

Aldığımız bilgilere göre, koro oluşturulurken, tüm ilkokullar sınıf sınıf dolaşılarak yapılan araştırmalar, tartışmalar ve elemeler sonucunda seçilmiş bu 40 kişilik "çocuk korosu"...

Koro yöneticisi, şenlik çalışmalarının bu konuda ilk adım olduğunu bundan sonra, çalışmaların daha da geliştirilerek, daha üst düzeyde çalışmaların başlatılacağını belirtiyor.

Koro repertuvarında yer alan şarkılar, halk kültürünün çocuk gözüyle yorumlanması sonucunda ortaya çıkarılmış. Çocuklar ise çalışmalarını: "Bizim sorunlarımızı anlatan türküler söylüyoruz, uyutucu değil, uyandırıcı şarkılar öğreniyoruz." şeklinde açıklıyorlar.

Açılışta izlediğimiz koro, daha sonraki etkinliklerde de yer alacak. Onlar, türkülerini, şarkılarını pırıl pırıl söylüyorlar:

".... ayak yalın baş açık
durmadan çalışan biz.
İşçi köylü emekçi
bu yurdun sahibiyiz.
Açlık sefillik bizim
yaşamak hep onların
Soygunu def etmeye
savaşta ben de varım..."

İstanbul'da bir fotoğraf ustası

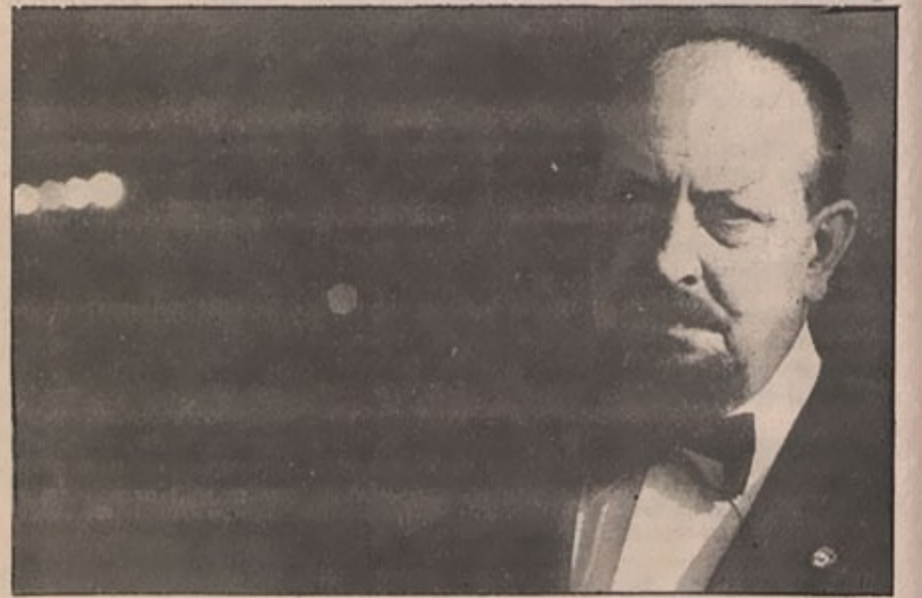
Prof. Willy Hengl

- 2500 SERGİ, 5 KITADA 50 ÜNVAN VE 1000 ÖDÜL.
- "TEKNİK, HERKES TARAFINDAN GELİŞMİŞ BİR BİÇİMDE KULLANILABİLİR. NE Kİ, ONA ESİR OLMAMAK GEREK..."

Süha ŞERBETÇİOĞLU

Profesör Willy Hengl, Atatürk Kültür Merkezi'nde fotoğraflarını sergilemek ve bir de saydam gösterisi yapmak üzere geçtiğimiz günlerde İstanbul'a geldi. Bir süre önce İFSAK tarafından açılan Uluslararası Fotoğraf Yarışması'nda en iyi yabancı yarışmacı seçilen Prof. Hengl, bugüne değin bir çok yarışma ve sergiye katılmış. Bunları özetlersek; 2000'e yakın Uluslararası yarışma ve sergi, 363 karma sergi, iki Avusturya'lı arkadaşıyla birlikte 56 sergi, on ünlü fotoğrafçıyla 47 sergi ve 80 saydam gösterisi. Bunların yanısıra, E.FIAP ünvanı ve 5 kıtada verilmiş 50'ye yakın ünvan, 1000 fotoğraf ödülü ve fotoğraf konusunda 3 kitap...

Prof. Hengl'in sergisi geçtiğimiz cumartesi günü açıldı. Açılışta gerçekleştirilen saydam gösterisinde bir konuşma yapan İFSAK Başkanı Mehmet Bayhan, "Ülkemiz koşullarında mutluluktan söz etmeğe ne kadar hakkımız var bilemiyorum ama inancım odur ki, her koşul altında olumlu çabalar sürdürülmelidir. Prof Willy Hengl ile bir arada olmaktan, mutluluk duyuyoruz..." diyerek, Prof. Hengl'in, saydam yarışmasında kazandığı ikincilik ödülü plaketi ve başarı belgelerini verdi. Daha sonra Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisi Müdürü Prof. Hans Erich Kasper ve Prof. Hengl, birer konuşma yaparak teşekkür ettiler. Hengl, kitaplarını ve bazı belgelerini, tanıdığı fotoğraf sanatçılarımıza hediye etti. Daha sonra yapılan saydam gösterisinde yer alan diaları, "Avusturya üslubunun başarısını gösteren dialar" diye nitelendiren Hengl'in sorularımıza verdiği yanıtlar da şöyle:

Prof. Willy Hengl

— Fotoğraflarınızda öz—biçim dengesini nasıl düşünüyorsunuz?

— Beni biçim, özellikle teknik, çok ilgilendirmiyor. Önemli olan özdür. Yani, teknik, herkesin belli çalışma sonucu kazanabileceği bir şey. Ben, çalışmalarımda tekniği yeterince kullandığım kanısındayım. Ama bu, onun esiri olmamı gerektirmez. Öz ise çok önemlidir.

— Fotoğrafı sanatının gelişimi konusunda düşündükleriniz?

— Ben, fotoğrafı tüm sanat kolları içerisinde bir mozaik tanesi olarak görüyorum. Amacım da, bir çok mozaik tanesini bir araya getirebilmek.

Fotoğraf sanatı son yıllarda çok önemli gelişmeler kaydetti. Bu gelişme özellikle amatör fotoğrafçılık için geçerli. Bence amatörler, profesyonellere göre daha çok zamana sahipler ve bu işi parasal amaçlarla yapmıyorlar. Bu nedenle onlar, mozaik taşlarını bir araya getirmekte daha başarılı oldular. Olayları daha ciddi olarak ele aldılar ve istenilen noktaya daha fazla yaklaşmış durumdalar. Yanısıra amatör ve profesyönel fotoğrafı birbirlerini tamamlayan şeylerdir bence.

— Fotoğrafın görevi nedir?

— Fotoğrafın görevi, portre yapmak, manzara çekmek, yani görüntülemek olarak görülüyor. Benim amacım ise, yalnızca bir makina olan kameranın, insanın kalbi olmasını sağlamak. Bu, bir çok sanatçınında arzusu. Romantik fotoğraf artık gerilerde kaldı. Benim fotoğraflarım ise yürekten ürünler ve bunu sürdürebilmeyi istiyorum. Yanısıra, fotoğrafın başka görevleri var. Ne ki ben yeterince doluyum. Diğerlerini de başkaları yapmalı.

— Türkiye fotoğraf sanatı ile ilgili olarak söyleyecekleriniz?

— Gelişmiş dünya fotoğrafı, Türkiye Fotoğrafisini yeterince tanımıyor. Oysa ülkenizde bir çok iyi fotoğrafçı var. Ancak, onların etkinliği, uluslararası platformda kuracakları ilişkilere koşut olarak artacaktır.

— Fotoğraf sanatının önündeki gelişme sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

— Fotoğrafçılık bugün, soyut bir teknik beceriyle yetiniyor. Oysa bu sessiz sanatın işlev kazanması gerekmekte. Sanatçı, olayları çevresiyle birlikte algılayıp, sorunları yorumlamalıdır.

— Teşekkür ederiz Sayın Hengl...

— Özellikle fotoğraf sanatına gösterdiği bu olumlu yaklaşımdan ötürü ben de gazetenize ve size teşekkür ederim.

Prof. Hengl Sergisinden bir köşe

Amerikan

(Baştarafı 1. Sayfada)

vetler Komitesinin Türkiye'ye geleceği açıklandı. ABD'nin Basra Körfezi ve Hint Okyanusunu kendi çıkar alanı ilan eden Carter doktrininden sonra, ABD yetkililerinin bölgedeki ülkelere yaptıkları ziyaretler yoğunlaştı.

Amerikan Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komitesinin Türkiye yanında Suudi Arabistan, Somali, Umman, Kuveyt ve Pakistan'da da temaslarda bulunacağı açıklandı.

Bu konuda Washington'da bir açıklama yapan Birleşik Amerika Temsilciler Meclisi Silahlı Kuvvetler Komitesi Başkanı Melvin Price, ''İran ve Afganistan'daki son olaylar nedeniyle Güney Asya ve Hint Okyanusu bölgesi, Birleşik Amerika için yeni bir önem kazanmıştır. Birleşik Amerika'nın bu konudaki yükümlülükleri gelecekte de sürecektir, bunun kanıtı olarak, Hint Okyanusu'nda şu an 20 binin üzerinde askeri personel ve 31 gemi bulunuyor'' dedi.

Silahlı Kuvvetler Komitesi Heyeti'nin, Hint Okyanusundaki ''Özel Görev Kuvveti''ne dahil Birleşik Amerika gemilerini de ziyaret edeceği bildirildi.

"Denetlenmeyen

(Baştarafı 1. Sayfada)

zorunlu olduğuna işaret ederek, ''ülkemizde bütün dernekler ve müesseseler hükümetlerin denetimine tabi olduğu halde, işçi sendikaları nedense bugüne kadar böyle bir denetimin dışında bırakılmışlardır. İç denetim tam olarak sağlanamadığından, bugün Türkiye'de işçi sendikalarının gerek idari yönden, gerek mali yönden denetlenmediği söylenebilir''dedi.

İbrahimoğlu, işçi sendikalarının gelirlerine değinerek, ''Sendikaların milyarlarca lira işçi aidatı ve sair gelirleri olduğu gerçeği ortadadır. Böylesine büyük bir gelirin sarf yerlerinin denetlenmemesini anlamak güçtür''görüşünü ileri sürdü.

Öte yandan, İbrahimoğlu, sendikaların idari denetime tabi tutulmaması sonucu ''Yasa dışı hadiselerde tahrikçilik ve teşvikçilik'' yaptığını iddia etti.

Öte yandan İbrahimoğlu, yaptığı açıklamada, ''Kıdem tazminatının, işletmelerin yükünü taşıyamayacakları boyutlara ulaştığı, ekonominin 1979'da negatif bir gelişme gösterdiği'' görüşünü savunarak özetle şunları söyledi:

''Çalışanlararası ücret dengesi sağlanmalıdır. Konfederasyonumuza göre, kamu görevlileriyle işçiler arasında belirli ölçülerde bir ücret skalasının kurulması şarttır. Bu konuda devlete düşen fedakarlık ölçüsünde işçi kesimi haklarının da bazı ölçülere bağlanması kaçınılmaz görülmektedir. İşçilere yapılan sosyal yardımlar, tamamen ikinci bir ücret ödemesi niteliğini kazanmıştır.''

"Halk kültürü

(Baştarafı 1. Sayfada)

ren İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, ''Halk kültürünü yabancı kültür etkilerinden arındırıp toplumun egemen kültürü haline dönüştürme çabalarınızla kültür şenliğinin yöre yaşamına olumlu katkılar getirmesini dilerim''dedi.

Şenlik Belediye Binasının arkasındaki pazar yerinde başladı. Kalabalık bir halk topluluğunun katıldığı, davulların vurduğu, zurnaların çalındığı pazar yerine çevre ilçelerden de akın akın kamyonlar dolusu, kadınlı erkekli çoluklu çocuklu grupların geldiği bildirildi.

Şenlik, Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in saygı duruşundan sonra yaptığı konuşmayla açıldı. Fikri Sönmez'in konuşmasını şenliğe gelen kutlama yazılarının okunması izledi. CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız, bazı CHP'li milletvekilleri , SDP Genel Başkanı Cenan Bıçakçı, Cumhuriyet Senatosu Başkanvekili Mehmet Ünaldı, KÖY—KOOP Genel Başkanı Nedim Tarhan şenliğe kutlama yazısı gönderenler arasındaydı.

Kutlama yazılarının okunmasından sonra, ''Fatsa Halk Korosu'' halk türkülerinden oluşan bir demet sundu. Koroyu Ozan Gülten Akın'ın konuşması izledi. Şenliğin ilk günü halk oyunları ile son buldu.

Kıbrıs'ın Türk

(Baştarafı 1. Sayfada)

Türk-Sen'e bağlı Kamu-Sen ile Yon-Sen ise, hükümetin isteklerini reddettiğini belirterek, dün birçok işyerinde greve başladılar.

Karar 71"e ilişkin karar

(Baştarafı 6. Sayfada)

tiyatro herhalde bu olmasa gerek. Eski Yunan Tiyatrosu bile böylesi kaba bir katarsis anlayışına sahip değildi.

Çağdaş tiyatro seyirciyi düşündürmeyi, onun belli yargılara ,ancak belli bir eleştiri irdeleme değerlendirme süreci sonrasında bizzat kendisinin varmasını amaçlar. Oysa bu ''oyun''da böyle değil. ''Yazıcı'' sizin adınıza düşünüyor, değerlendiriyor ve sizin de onaylamanız üzere (çünkü ''yazıcı'' doğruyu yazandır) mutlak yargılara varıyor.

Perde kapandığında ''tiyatro''nun öğretici niteliği bu olsa gerek'' diyorsunuz içinizden.'' ''Yazıcı'' sizin yerinize düşündü, çüzümledi ve size anlattı ''gerçeği''. Çok şey ''öğrendiniz''. 12 Mart'ı ''öğrendiniz'', ''işçi sınıfı sosyalistleri''nin görevlerini ''öğrendiniz''. Artık rahat uyuyabilirsiniz yatağınızda bu gece, dönüşte bindiğiniz otobüs durdurulup aransa bile.

Biz oyunu yazan ve/veya sahneye konan kadar ''iddialı''değiliz. Karar 71'e ilişkin kararı bırakın seyirciler versin.

GAZİPAŞA'DAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

Radyo ve Televizyondan izledim, Hükümetin başı Demirel'in memleketi Isparta sancağında eski eser olarak üç bine yakın ev falan varmış. Bilirsiniz bunların sorumlusu, buraları eski eser olarak uzmanlarına belgeleten Yüksek Anıtlar Kurulu'dur. Bölgeler bir iki ve üç olarak ayrılır. Kültür Bakanı olan zat-ı muhterem yetkilere ..arışmaktan çok hazzediyor olmalı ki, ikinci ve üçüncü derecedekileri korunma sahalarını Yüksek Anıtlar Kurulu'nun sorumluluğu ve yetkisinden alıvermiş, peki ne yapmış, ne yapacak AP'li Isparta Belediyesine devrettiriverimiş! Belediye ne yapacak, ne yapar, verir maili indiham' kararı, bir bakarsınız harika bir apartman yükseliverir Isparta Sancağında, neden olmasın?

Evet, böylesine becerili bir Bakanımız var, hem bakan hem de kültür işlerine bakan bir bakan! Herbişeye eriyor aklı, Adalet Bakanlığı'nın işlerine karışıyor, Yüksek Anıtlar Kurulu'nun işlerine karışıyor, önerim şu; hükümet istifa etmeli, yeni Cumhurbaşkanı hükümeti tek başına kurmak kaydıyla Bay Tevfik Koraltan'a vermeli. Ufak bir Anayasa değişikliği yeter, örneğin:

''Hükümeti kurmaya Sivas Saylavı, eski Yassıadacılardan DP'nin dörtlü takrircilerinden rahmetli Refik Koraltan yakınlarından eski Kültür Bakanı Tevfik Koraltan görevlendirilmiştir, tüm bakanlıkları da vekâleten Koraltan yürütür.''

Oldu bitti! Ülkenin esenliğe bir an önce kavuşması, ''muasır medeniyet seviyesine'' bir an önce ulaşmamız, döviz dar boğazını aşmamız, soyguna, rezilliğe paydos demek için bu yasa değişikliği mutlak yapılmalıdır.

Benden önermesi, ister uygulayın ister uygulamayın vesselâm!

ABD Ortadoğu'nun güvenliği için Türkiye ve Mısır'ın güçlü olmasını istiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Paskalya tatillerini geçirmek üzere ülkemize geldikleri Dışişlerince açıklanan ABD'li 5 senatör Türkiye'den ayrılmadan önce ABD Büyükelçisinin evinde bir basın toplantısı düzenlediler. Senatorler 1.5 saat gecikmeyle geldikleri basın toplantısında Genelkurmay Başkanının adını hatırlayamadılar ama çok güzel ve çekici bir bayanla görüştüklerini söylediler.

Senatörler Genelkurmay Başkanı'nın da katıldığı bir brifingden sonra büyükelçilikte düzenlenen basın toplantısına geç geldiler. Senatörler gazetecilerin sorularını ayakta yanıtlamak istediler. Ancak gazetecilerin tepkisi üzerine salonda toplanıldı. Senatörler adına konuşan Biden kimlerle görüştükleri yolundaki bir soru üzerine ''adını bilmiyorum ama Genelkurmay Başkanı, 20 general, bir amiral 1 de çok çekici ve güzel bir bayanla görüştük''biçiminde konuştu. Biden'in kendisine soru yönelten bir gazeteciye''''Bu kadından sonra vanıtlayacağım''şeklinde konuşması tepki yarattı. Gazetecinin bu sözlere itiraz etmesi ve protestoda bulunması üzerine Biden, ''kadınhakları hareketi üzerine ABD'de bayan denilmesi hoş karşılanmıyor. Bu nedenle size saçlarına ak düşmüş kadın, demem herhalde daha doğru olurdu'' karşılığını verdi.

Senatör Biden Türk yetkililerle hangi konuları görüştüklerini soran bir başka gazeteciye ise, ''Görüşmeler daha çok NATO üzerinde oldu. Biz Türk Genelkurmay ve sivil yetkililerin bölgedeki gelişmeler konusunda görüşlerini aldık. Sovyet amaçları konusunda düşüncelerini sorduk. Onlar da, Sovyetler'in yorumunu yaptı. Ayrıca konuştuğumuz tüm sivil ve askeri yetkililer bizim ve Başkan Carter'in İran konusundaki tutumunu benimsediklerini söyledi. Ayrıca Türk-Yunan ilişkileriyle Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşünü görüştük''.

Biden, bu konuda Türk yetkililerinin ne düşündüğünün sorulması üzerine de şöyle konuştu:

''Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşü konusunda da Türk yetkililerinden olumlu izlenim aldık. Sorunun çözülmesine iyimser bir gözle baktıkları kanısındayız. Yunanistan'lı bir NATO'nun daha güçlü olacağı inancındalar. '' ABD'li senatör, ''Türkiye'de bulunama bölgedeki son gelişmelerden mi kaynaklanıyor sorusunu ise''Ziyaretimiz uzun dönemli Türk ABD ilişkilerine yöneliktir. NATO'nun faaliyet alanını Afganistan ve İran olayları konusunda genişletmek değildir. Afganistan ve İran olayları olmasaydı da biz yine bu ziyareti yapardık'' seklinde yanıtladı.

Öte yandan Senatör Biden ambargo konması konusunda olumlu oy kullandığının hatırlatılması üzerine de şu yanıtı verdi; ''Bu şekilde oy kullandığım için pişman değilim. O günlerde Kıbrıs Türklerinin haklarını korumaya yönelik askeri harekatın gerektiğinden fazla olduğu kanısındaydım. Ayrıca o günlerde kongrenin dış politikasının yapılmasında etkin olması gerektiği görüşü egemendi. Ben de bu görüşü savunanlardan birisi olarak oylamada,kongre yanında yer aldım. Ancak bu olay uzun süre önceydi. Dünya değişir, insanlar değişir.''

ABD Senatosu Dışilişkiler Alt Komisyonu Başkanı Senatör Joseph Biden, NATO'nun ve Doğu Akdeniz'in güvenliği için, Türkiye ve Yunanistan'ın NATO içinde uyuşabilen taraflar olmasının büyük önem taşıdığına dikkati çekerken, ''Zayıf bir Türkiye, Yunanistan'ın, zayıf bir Yunanistan ise Türkiye'nin korunması için yeterli olamayacaktır. İkisinin de kuvvetli olması, NATO anlaşmasına bağlıdır''dedi

Joseph Biden, yaptığı açıklamada, ''Türk ve Yunan liderleri arasında da, en önemli sorunu Kıbrıs'ın değil, Ege Denizi'nin oluşturduğunu'' belirterek,''Ege ve Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşü sorunları çözümlenebilirse, Kıbrıs sorunu, daha rahat ve çabuk bir şekilde çözümlenebilecektir. ABD de bu sorunun çözümlenmesi için her türlü rolü oynamalıdır'' şeklinde konuştu

"Devletin

(Baştarafı 1. Sayfada)

işçi sınıfının ortak örgütlü mücadelesini sağlamak doğrultusunda bugünkü şartlarda sendikalara önemli görevler düştüğünü belirten Muzaffer Saraç bu konuda şunları söyledi:

''Bugün işçiler siyasi görüşleri ne olursa olsun tam bir birlik içindedirler. Karşı karşıya bulunulan siyasi ve ekonomik şartlar bunu dayatmaktadır. Sendikalar bu güçlü birlik eğilimini gözardı edemezler. Bunu gözardı eden sendikaları işçiler ezip geçerler. Ancak görülmektedir ki, bugün bazı sendikalar işçi sınıfına karşı bir yabancılaşma içindedirler. Bazıları da aynı işkolunda karşılıklı mücadele etmenin yolaçtığı kırgınlıkların etkisi altındadırlar. İşverenler, örneğin sanayi ve ticaret sermayesi aralarındaki çelişkileri giderip işçi sınıfına karşı birleşmişlerdir. Bizler ise aramızdaki çelişkileri derinleştirecek yanlışlıklar içerisindeyiz. Bu nedenlerle bugün sendikacılık bir yol ayrımına gelmiştir. Şimdiye kadar süregelen partilere yaslanarak sendikacılık yapma politikası artık bitmiştir. Bundan böyle sendikacılık işçi sınıfına dayanmalıdır.''

Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu eşelmobil sistemi, kıdem tazminatlarının sınırlandırılması, vergi tasarısı gibi işçiler aleyhindeki son girişimleri değerlendiren Saraç, ''Bu girişimlerden amaç sendikaların taleplerini kısıtlamak, sendikaları askıya almak,elde edilmiş hakları geriletmektir. Zaten işverenler yıllardır bu politikanın özlemi içerisindeydiler. İşte şimdi devlet işverenlerin yerine geçerek bu özlemlere cevap vermeye çabalamaktadır. Ancak bu politika sökmeyecektir. Sendikaların demokratik bir şekilde tespit edilmis isci haklarından geri dönmesi mumkün değildir'' şeklinde konuştu.

Yol-İş Genel Sekreteri Muzaffer Saraç bu ortamda Türk-İş'in takınması gereken tavra da değinerek, şu görüşleri savundu:

''Hükümete biraz daha süre tanımanın anlamı yoktur. Hükümet işçilerin temel taleplerine cevap vermeyecektir ve veremez de. Örneğin, Başbakan 15-20 Mart'ta Türk-İş'in taleplerine cevap verecekti. Henüz hiç bir cevap verilmiş değil. Bu durumda mücadeleyi ertelemek yanlıştır. Kaldı ki işçilerin istekleri de ertelenmeye müsait değildir.''

TÜRK—İŞ İCRA KURULLARI TOPLANIYOR

Türk-İş Konfederasyonu'na bağlı sendikaların icra kurulları toplantısı bugün yapılıyor. Üye sendikalar , toplantıda hükümetin son uygulamalarına karşı ortak eylem önerisinde bulunacaklar.

Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın 10 Mart'ta Bonn'da Alman ihracatçılar ile yaptığı görüşmeler sırasında hazırlanarak Türkiye'ye gönderilmesini istediği taslağın 25 Ocak'ta bu konuda alınan karara göre önemli farklılıklar içerdiği belirtilmektedir

Türk işletmelerine verdikleri krediler ve yolladıkları malın karşılığı olan döviz borçlarını en kısa sürede tahsil etmek isteyen ve sayıları 1000 dolayında olan Federal Almanya'daki firmalar ödemelerde ocak ayındaki kurun değil, ödemenin yapıldığı tarihteki kurun esas alınmasını önerdiler. Türk hükumeti tarafından 25 Ocak'ta alınan kararda ise yabancı alacaklıların borçlarını Türkiye'deki yatırımlara kaydırmak amacıyla Türk Lirası olarak, ya da dolarla ve ocak ayında geçerli olan 47.10 liralık kur üzerinden tahsil edebilecekleri belirtildi. Borçların, ilk 4.5 yılı ödemesiz 10 yıllık bir süre içinde ve yüzde 10 faizle ödenmesini öngören 25 Ocak tarihli kararda ayrıca alacaklıların geri ödemeyi Türk Lirası ya da dolardan hangisiyle yapılmasını istediklerini 25 Nisan tarihine kadar bildirmeleri istenmekle birlikte daha sonra bu süre 60 gün daha uzatıldı. Alman ihracatçıları tarafından,hazırlanan taslakta, naziran sonu olarak saptanan karar verme süresinin uzatılması önerilirken, borç ödeme süresinin de kısaltılması istendi. Türkiye'deki firmaların yabancı firma ve bankalara olan garantisiz ticari borçlarının tasfiyesi kararında şubat 1977 ile 30 Haziran 1979 tarihine kadar fiilen ithal edilmiş mallara ait transfer edilmiş ticari döviz borçları esas alındı. Büyük bölümü çift ödemeye konu olmuş bu borçlar 1.7 milyar dolar düzeyindedir. Ancak 1979 yılının ikinci yarısındaki işlemlere bağlı olarak toplam garantisiz ticari borçların 2 milyar doları bulduğu hesaplanmaktadır.

Öte yandan, 99 bin 500 kadar ayrı işlemden kaynaklanmakta olan garantisiz ticari borçların ödenmesinde Türkiye'deki döviz pozisyonu tutma yetkisi bulunan bankalar ile Banker Kastelli gibi döviz işlemleri yapmaya yetkili banker kuruluşlarının sağladıkları dövizlerin bir bölümünün işlemlerine aracılık edilen yabancı firmaların borçlarına tahsis edilmesi yoluna gidilebileceği belirtilmektedir. Ancak banka ve banker kuruluşlarına gelen döviz gelirlerinin de çok düşük düzeylerde bulunması nedeniyle bu almaşığın uygulanması halinde de , borçların tasfiyesinin tamamlanamayacağı yetkililerce ifade edilmektedir.

Doç.Dr. Akgüç: «Bankacılıkta

Bankacılık sisteminde yöresel ve sektörel dengesizlikler olduğunu vurgulayan İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi öğretim üyelerinden Dr. Akgüç Türkiye'de 44 bankanın faaliyet gösterdiğini, küçük bankaların süreç içinde tasfiye edildiğini,1979'da 5769 banka şubesi olmasına karşın, şubelerin Orta—Kuzey, Marmara ve Ege Bölgelerinde yoğunlaştığını, yüzde 36'sının ise, İstanbul Ankara ve İzmir'de bulunduğunu kaydetti. Dr. Akgüç, 492 milyar liraya ulaşan banka mevduatlarının da aynı bölgelerde yoğunlaştığını, tasarruf mevduatlarında göreli bir azalmaya karşın, ticari mevduatlarda artış olduğunu söyledi.

Bankaların çeşitli kesimlere açtığı kredilerin yüzde 79'unun yine aynı bölgelere dağıldığını ifade eden, Dr. Akgüç, bankacılıkta bir oligopol piyasasının hakim olduğunu öne sürerek, Merkez Bankası'nın bankalar üzerindeki denetimini azaltması durumunda dahi bu yapının değişmeyeceğini savundu.

Konuşmacı sözlerini özetle şu sorunlara değinerek tamamladı: ''Planlı dönemin başlamasıyla birlikte yeni banka kurulmasına izin verilmedi. Yalnızca bir takım ihtisas bankaları kurulabildi. Bu nedenle, bankaçılıkta rekabet koşulları ortadan kalkmıştır. Bu ise bankaların rant yaratmasına ve bazı holdinglerin bankaları ele geçirmesine yol açmaktadır. Kredi dağılımındaki dengesizlik, kredi alabilen firmalar arasında da gözlenmektedir. Ancak bu konuda Merkez Bankası veri sahibi olmasına rağmen, açıklama yapmamaktadır.''

DÜYUN-U UMUMİYE NEDİR?

(Baştarafı 1. Sayfada)

miye'ye tahsıs edilmişti. Düyun—u Umumiye örgütü içinde yer alan ''Dayinler Vekilleri'' yani ''alacaklı temsilcileri'' nin konumu hemen hemen bir bakanınkine eşitti.

Düyun—u Umumiye idaresi Lozan anlaşması hükümlerine uyularak 1928'de kaldırıldı.

ABD İran'a

(Baştarafı 1. Sayfada)

kararlara uygun olarak İran'a ihracatın kesilmesi yolunda resmi yaptırımların uygulanması.

Hazine Genel Sekreteri'nin ABD'ye geçmek üzere vize almış İranlılara ait tüm vizelerin feshedilmesi.

ABD'de bir çok siyaset adamı Carter'in İran'la diplomatik ilişkileri kesme kararını desteklediklerini açıkladılar. Ancak Carter'in Demokrat Parti içindeki rakibi Edward Kennedy ve Cumhuriyetçi aday Reagan, Carter'in İran politikasının başından beri sakat olduğunu söylediler.

İRAN'DAKİ TEPKİLER

Öte yandan Carter'in diplomatik ilişkileri kesme kararından sonra İran Devrim Konseyi'nin cevap vermek üzere olağanüstü toplandığı bildirildi. Devlet Başkanı Benisadr, İran'ın güneyindeki Kuzistan petrol bölgesine yaptığı geziyi yarıda kesti. Benisadr Konsey'in iki saat süren toplantısına katıldı.

ABD'nin diplomatik ilişkileri kesme kararının İran'da, ABD elçiliğinde personeli rehin tutan öğrencileri hiç etkilemediği görüldü. Öğrencilerin hareketinin başarı ile sonuçlanmasının devlet başkanı Benisadr için ağır bir darbe olduğu söylenmektedir.

Yaptırımlarla ilgili bir açıklama yapan Devrim Konseyi Sekreteri ve İslam Cumhuriyet Partisi lideri Ayetullah Beheşti ''bağımsızlık ve şeref isteyen insanların bütün problemlere göğüs germesi ve her türlü zorluğun altından kalkması lazımdır'' dedi. Beheşti'nin yakın arkadaşı Hocatülislam Rafsanjani ise yaptırımların İran için yapıcı olacağı ve ülkenin daha bağımsız bir ekonomiye kavuşmasını sağlayacağını söyledi.

IRAK'LA İLİŞKİLER HAD SAFHADA

Bu arada Irak'ın ülkede bulunan 6000 İran'lıyı sınırdışı etmesi üzerine İran silahlı kuvvetleri alarma geçirildi. İran'lı yetkililer Irak'tan gelecek mülteci sayısının 15 bini aşacağını tahmin ettiklerini söylediler. Radyodan bir açıklama yapan İran Dışişleri Bakanı Kutbizade, İran'a sürülenler arasında çok sayıda İran asıllı olmayan kişinin de bulunduğunu, ancak Şii mezhebine bağlılıklarından ötürü bunların sınıra kadar yaya olarak getirildiklerini ve işkenceye tabi tutulduklarını ileri sürdü.

Herkes

(Baştarafı 1. Sayfada)

Seçimlerde doğrudan bir etkileri olamayacak olan bu partiler böylece AP ile bir blok oluşturacaklarını gösterdiler.

AP'de bu hafta içinde ortaya çıkması beklenen gerçek adayın belli olması Bilgiç'in Çağlayangil konusunda ''Markaja'' girmesinden sonra, birkaç günlük bir ertelemeye uğradı. AP GenelBaşkanı Süleyman Demirel'in çeşitli isimlerden oluşan bir listeyi elinde tuttuğu bu arada Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in de Cumhurbaşkanlığı için ciddi adaylardan biri olabileceği de başkent kulislerinde söylenmeye başlandı.

Politika kulislerinde CHP Lideri Bülent Ecevit'in kendi grubundan hiç kimsenin Çankaya'ya gitmesine rıza göstermediği, Muhsin Batur'un ortak gruptaki konuşmasının '''Stratejimiz belli olana kadar'' şeklinde değil, ''Genel başkanın eğilimi belli olana kadar'' şeklinde anlaşılması gerektiğini söyleyen CHP'li parlamenterlere de rastlanıyor.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ise MHP ve MSP ortak gruplarının desteğini arkasına almış olmaktan ötürü adayını belirlemekte titiz davranma eğilimi sürdürüyür. Bazı AP'li parlamenterler Süleyman Demirel'in bütün gücüyle grubu bir arada tutmaya çabaladığını ve dışarıdan üç-beş kişilik bir destek sağlanması halinde AP'nin isteğinin gerçekleşeceğini belirtiyorlar.

MSP LİDERİ ERBAKAN GEZİYE ÇIKIYOR

MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'ın 14 Nisan pazartesi günü yeni bir yurt gezisine çıkacağı ve Kırşehir ve Kayseri'de açık hava toplantıları düzenleyeceği bildirildi. Erbakan üç gün sürecek bu gezisi sırasında ''Dünya dengesinde yeni gelişmeler' konusunda bir de konferans verecek.

Alınan bilgiye göre, Erbakan 14 Nisan pazartesi günü Kırşehir'e gidecek ve partisinin düzenlediği açık hava toplantısında bir konuşmayaptıktan sonra Kayseri'ye geçerek, halka hitap edecek. Erbakan daha sonra Kayseri'de genişletilmiş il divan toplantısına katılacak. Gece bir sinemada ''Dünya dengesinde yeni gelişmeler'' konusunda bir de konferans verecek olan Erbakan 15 Nisan günü Bünyan, Develi, Tomarza'da halka hitap edecek.

Millet Meclisi MSP Grup Sözcüsü Şener Battal, ''Cumhurbaşkanı seçimi konusunda, AP'de görülen hareketlenme memnuniyet vericidir'' dedi.

Battal, verdiği demeçte, ''Bu hareketlenmenin, pratikte olumlu sonuçlar veren bir aksiyon olmasını ümit ettiklerini'' söyledi.

''MSP'nin, AP içinden, kendisine ters gelmeyen isimleri destekleyebileceğini açıkça beyan ettiğini'' bildiren Şener Battal, daha sonra özetle şöyle konuştu.

''AP, MSP'nin, MHP'nin, bağımsızların ve bir kısım senatörlerin oylarını rahatlıkla alabilecek avantajını çok iyi değerlendirmelidir. Bu değerlendirmeyi iyi yapmadığı takdirde, Ecevit' Demirel işbirliğinin getirdiği bir adayla karşı karşıya kalmak ihtimali daima mevcuttur. Biz bu ihtimali fazla cazip bulmuyoruz.''

— AP ve CHP yurt içi ve yurt dışındaki üyelerini acele Ankara'ya çağırdı.

Cumhurbaşkanlığı konusundaki temaslar dün de yoğun bir biçimde sürerken CHP Grup Başkanvekili Metin Tüzün ile Altan Öymen bir durum değerlendirmesi yaptılar.

AP içi görüşmeler devam ederken Genel İdare Kurulunda alınan kararlar çerçevesinde tartışmalar yapıldı.

AP ve CHP yurt dışı ile yurt içinde gezilerde bulunan tüm üyelerini acele Ankara'ya çağırdılar.

Bu arada, dün sabah gazetecileri odasında kabul eden AP Grup Başkanvekili Oğuz Aygün, sorunun çözümlenme aşamasına geldiğini söyleyerek, ''Çıkan muhtemel bir aday için AP oyunu perşembe günü tercih edecektir''.

ABD HEYETİ

Öte yandan Türkiye'ye gelerek başta Demirel olmak üzere birçok kişi ile konuşan, yetkili olmadıkları halde ziyaret amaçları açısından etkili oldukları bildirilen ABD Senato Heyeti'nin Cumhurbaşkanlığı seçimi için ne söyledikleri ve hangi önermelerde bulundukları belirsiz kaldı. Bilindiği gibi ABD Heyeti'nden Senatör Biden, daha Türkiye'ye gelmeden önce Washington'da yaptığı basın toplantısında, Türkiye'yi ziyaret amaçlarından birinin de ülke ici sorunlar olduğunu söylemişti.

MESS Başkan

(Baştarafı 1. Sayfada)

temsilcilerin ve sendikaların da gerekli sorumlulukları yüklenmeleri '' konularını kapsayan maddeler üzerinde hassasiyetle duracaklarını söyledi.

Türkiye Maden-İş Sendikasının da görüşmeleri gerçekten olumlu ve bitirici bir yaklaşımla sürdürmesi halinde olumlu sonuçlar elde edilebileceğini vurgulayan Karakoyunlu konuşmasını şöyle sürdürdü:

''Bir toplu sözleşmede yer alması gereken ve henüz görüş birliğine varılmamış bütün madde ve müesseseler, toplu sözleşme felsefesiyle birlikte topluca ele alınacaktır. Bu maddelerin bir kısmı ''Genel hükümlerle'' bir kısmı da ''parasal maddelerle'' ilgilidir. Tabiatıyla önce genel hüküm niteliğindeki maddeler ele alınacaktır. Bu gibi maddeler, işverenler için parasal maddelerden çok daha önemlidir. Bu maddelerde bir mutabakata varıldıktan sonra parasal maddeler görüşülecektir. Birinci aşama olumlu bir şekilde sonuçlanmadan parasal maddelere geçmenin bir anlamı yoktur.''

Beklediğimiz başlıca iki nokta müzakerelerin ''Toplu sözleşme çerçevesinde''kalması ve toplu sözleşme ile ''siyasi amaçların''birbirine karıştırılmamasıdır. Siyasal amaçların tahakkuku açısından işe girişilirse, sonuç alınması mümkün olmaz.Siyasi amaçların ve mücadelenin yeri civata yapan, boru üreten, döküm yapan, otobüs imal eden işyerleri değildir.

Gözaltına alınan

(Baştarafı 1. Sayfada)

lah,patlayıcı,kesici,boğucu nitelikte araçlar, saldırı veya savunmada kullanılmak için aletler bulunduranların burs ve kredileri kesilecek.

Yönetmeliğe göre, bu eylemlere eksiksiz veya tam teşebbüste bulunmak ya da ''fiillere her ne suretle olursa olsun katılmak'' kredi ve bursun verilmemesi için yeterli.

Bu konuda öğrenciler, Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumuna güvenmediklerini, sözkonusu fiiller yapılmadığı halde faşistlerin asılsız ihbarı üzerine kredilerinin kesileceğinden kuşkulandıklarını söylediler.

Öte yandan, kredilerin kesilmesinde gözaltına alınmanın yeterli bir neden olduğunu, vurgulayan öğrenciler bugün için gözaltına alınmamış hemen hemen hiç bir öğrencinin kalmadığına dikkati çekti. Son yönetmelik değişikliği ''istenmeyen öğrencilerin burs ve kredilerinin kolaylıkla kesilebilmesi için bir araç'' olarak nitelendiriliyor.

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL Telefon: 28 68 03 Yıl: 11 Sayı: 3348/125

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış,Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş, adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H. Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—TL.
YURT DIŞI

Normal	3 aylık	2250.—	55 DM
	6 aylık	4500.—	110 DM
	1 yıllık	9000.—	220 DM
Uçakla	3 aylık	4500.—	110 DM
	6 aylık	9000.—	220 DM
	1 yıllık	18.000—	440 DM

İLAN KOŞULLARI

2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm.)	2500 TL
Yayın ilanları(1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	20 TL.

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Elektrik kısıntıları nedeniyle hastanelerdeki elektrikle çalışan birçok araç çalıştırılamamakta ve atıl beklemektedir.

Halkın yüzde 50'si elektrikten yararlanamıyor

• 20. yüzyılın son çeyreğinde, milyonlarca insanın elektriksiz olduğu ülkemizde, yine milyonlarca insan saatler süren karanlıklarla karşı karşıya..

Ülkemiz, elektrik enerjisi için gerekli doğal kaynaklara sahip olduğu halde, büyük bir enerji sıkıntısı yaşıyoruz. Bugün, halkımızın % 50'si elektrikten yararlananıyor. Köylerimizin üçte ikisi elektriksiz. Elektrikten yararlananlarımız ise hergün saatler süren elektrik kısıntılarıyla karşı karşıya. Bu noktaya gelinmesinden, bizlerin saatler, günler, aylar, yıllar boyu karanlığa gömülmemizden kimler sorumlu?

1979'da Türkiye'de üretilen elektriğin yüzde 44'ü sudan, yüzde 32'si kömürden, yüzde 24'ü petrolden üretildi. Ülke içinde elektrik üretiminde kullanılabilinecek su kaynaklarının yalnızca % 9'undan, linyit kaynaklarının yalnızca % 6'sından yararlanılmakta. Yıllardır siyasal iktidarlarca; ülke içi su ve linyit kaynaklarının kullanımı yerine, emperyalizmin direktifleri doğrultusunda petrol temelli santrallar kurulması yeğlendi. Her yıl çokuluslu petrol tekellerine petrol dışalımı için yüzmilyonlarca dolar ödendi, ödeniyor, ödenecek.

Emperyalist kuruluşlar, enerji politikasını: kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirilmekle kalmıyor, etki alanını elektrik fiyatlarının belirlenmesine değin uzatıyor. Geçtiğimiz yıllarda, Dünya Bankası, TEK'e kredi vermek için elektrik fiyatlarına zam yapmasını şart koşmuştu. Dünya Bankasının bu isteği yerine getirilerek elektriğe zam yapılmıştı. Bugün de, IMF önerileri doğrultusunda elektrik fiyatları arttırılıyor.

Ve yıllardır izlenen bu politika sonucu, elektrik enerjisi üretimi ihtiyacı karşılayamamakta, sürekli bir açık oluşmakta. Bu açığa, bir de döviz sıkıntısı nedeniyle petrol dışalımında gecikmeler eklenmekte. Petrol kullanan bir-iki santral düşük kapasiteyle çalışmaya başlayınca ya da devre dışı kalınca, açık daha da büyümekte. Ve bu açık elektrik kısıntılarıyla karşılanmakta. 20.yüzyılın son çeyreğinde, milyonlarca insanın elektriksiz olduğu ülkemizde, yine milyonlarca insan saatler süren karanlıklarla karşı karşıya.

ELEKTRİK KISINTILARI HALKI ÇİLEDEN ÇIKARIYOR

"1-2 ay daha dayanabiliriz, sonra da dükkanı kapatır kurtuluruz"

Mithatpaşa Caddesi'ndeki Nuray Matbaası sahibi Yüksel Demiröz de elektrik kesintilerinden dertli. "Ankara'nın bazı yerlerinde elektrikler hiç kesilmiyor. Fakat bizim bu bölgede elektrikler yanmıyor. Ben telefonla ilgili kişileri aradım. Eğer memleketin böyle bir kesintiye ihtiyacı varsa, adalet, müsavat gerekir. Olacaksa herkesinkini birden kesin dedim. Aslında bunun altında bir sürü dümen yatıyor. Para versek herhalde yanacak. Karşımızda TRT'ye özel hat çekildi. Ondan geçtim, biraz ilerideki sahibi milletvekili olan Ajans-Türk Matbaası'nın elektrikleri yanarken, yanlarındaki bütün dükkanlar sönük. Bu durumda bizler 1-2 ay kadar daha dayanacağız. Ondan sonra da dükkanı kapatır, kurtuluruz. Yapabileceğimiz bir şey yok." diyor.

"Kesintiler düzenimizi alt-üst etti"

Aynı matbaada işçi Salih Atlı da şunları söylüyor: "Sabahtan öğleye kadar elektriklerin kesilmesi bizi her yönden etkiliyor. Saat 12.30'da işbaşı yapıyoruz. Akşam saat 20.30'a kadar çalışmak zorunda kalıyoruz. Ancak geç vakit eve dönebiliyoruz. Ayrıca elektriklerin kesilme ve gelme saatleri de belli olmuyor. Voltajın düşmesi yüzünden resistanslar patlıyor ve makinalar bozuluyor"

"Kesinti nedeniyle ev işleri aksıyor"

Dikmen'de oturan ev kadını Gülten Sayarı kısıntılardan yakınıyor. Sayarı: "Elektrik kesintileri tabii ki etkiliyor bizi. Kışın sabahları alacakaranlıkta çocuklara kahvaltı hazırlayıp okula göndermek lazım. İlkokulda bir kızım var. Daha güneş doğmadan okula yetişmek için erkenden kalkıyor. Okulda bu karanlıkta ders görüyor. Ortalık biraz aydınlanıncaya kadar, evde bir iş yapamıyoruz. Haydi bu neyse. Bir de akşamları otururken, aniden elektrik kesiliyor. Artık alışmak zorunda kaldık. Gaz lambasını falan hazır tutuyoruz." diyor.

"Elektrik olmayınca çalışamıyoruz"

Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Aslan elektrik kısıntılarının terzileri çok etkilediğini belirtiyor. Aslan, bu konuda Demokrat muhabirine şunları söyledi:

"Ütü olmadan terzilik olmaz. Makinalar deseniz şimdi eskisi gibi değil, hep motorlu. Elektrik olmayınca makinalar çalışmaz. Sabah geliriz biz, öğleye kadar bekleriz. İşçiler de bekler, biz de bekleriz. Saat yarımdan sonra yemek molası. Biliyorsunuz bir de Türkiye'deki durumlar nedeniyle akşam saat 6'dan sonra işçi durmuyor, kendim de durmuyorum can güvenliği nedeniyle. Kısacası biz tümüyle çalışamıyoruz. Bir ceketin dikilişini gözönüne alırsak, dikiş açmayı, ütülemeyi, şunu, bunu boş ver, içinde kullanacağımız telanın ıslanıp kuruması lazım. Şu kış gününde zaten çoğu dükkanın asacak bir penceresi bile yok. Ütüyle bunlar kurutuluyor. Elektrik olmayınca ütüler çalışmıyor. Çoğu terzi dükkanı hanlardadır, karanlıktır. Karanlık yerlerde çalışıyoruz. Elektrik temel maddelerimizden biri. Elektriksiz terzilik olmaz.

Ankara Umum Terziler Derneği Başkanı Nurettin Aslan...

Yanımızda çalışan işçiler, iş olmayınca oturur, gazete okurlar. Elektrik kısıntısının bir yararı var, onu inkar etmeyelim. Hiç olmazsa burada gazete okuma fırsatı doğuyor, az da olsa aydınlanıyoruz.

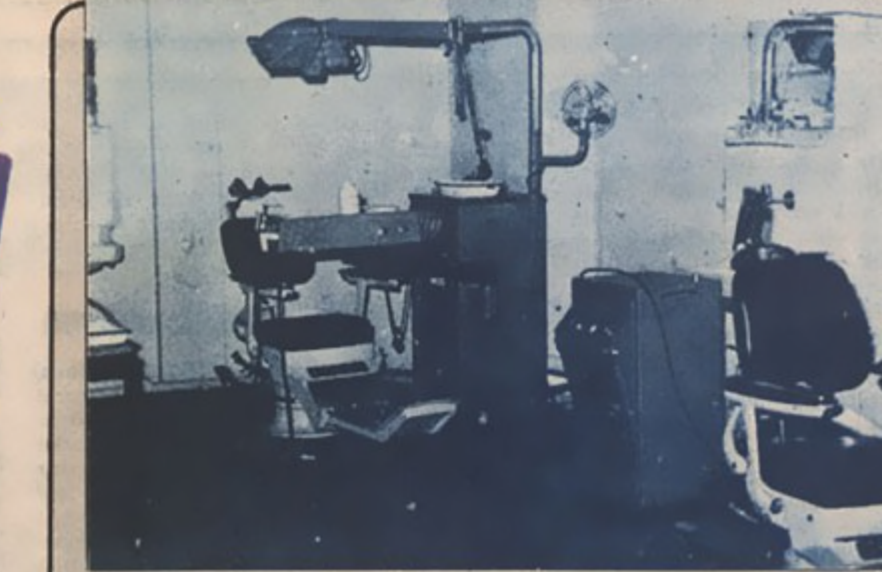
ELEKTRİK KISINTILARI VERİMİ DUŞURUYOR

"Çırakla, bir usta, önce haftada dört ceket çıkarıyorsa, şimdi 1.5 ceket anca çıkarır. Zaten işçi yokluğu bir taraftan. İş yapamaz duruma geldik. Terzi, dükkanını kapatıyor. Dikimevlerine şimdi akım var. Derneğe son aylarda istifalar çoğaldı.

KISINTILAR KONFEKSİYONU DA ETKİLİYOR

N.Aslan konfeksiyonun da kısıntılardan etkilendiğini söylüyor. "Onlar şu yola gidiyorlar. Akşamları işçileri bir vardiya zorluyorlar. Bu bence daha pahalıya geliyor. Çünkü gündüz çalışsa aydınlanma için elektrik yanmayacak.

Bir de her makinanın ışıklandırmak için küçük lambaları var. Bu elektrik kesintilerinden devletin pek yararı yok galiba. Ama jeneratör satanların çok kârı var herhalde. Gücü olanlar jeneratör alıyor.

Ülkemizde zengin akarsu kaynakları suya dayalı elektrik enerjisi elde etmeye son derece müsait. Ama emperyalizmin yıllardır dayattığı ve hükümetlerin izlediği petrole dayalı enerji politikası nedeniyle akarsu kaynaklarımızdan bu doğrultuda yeterince yararlanılamamıştır.

Vitrinler parlarken hastalar perişan durumda

Ankada Diş Tedavi ve Protez Merkezi'nde beklemekte olan hastalarla görüştük. Hastalar: "Dört saatlik kısıntı süresince ya evimize geri dönmek, ya da başka bir hastaneye gitmek zorunda kalıyoruz. Bu geçim sıkıntısında boşa giden saatlerimizin yanında bir de fazladan otobüs ve dolmuş parası ödüyoruz." diyorlar. Burada çalışan görevliler ise, kısıntı sürelerinin dışındaki çalışma saatlerinde biriken hastaların bekleme zorlukları nedeniyle tepki gösterdiklerini, ancak bu konuda kendilerinin hiç bir suçları olmadığını belirtiyorlar.

Aynı kuruluşun bir yetkilisi ise: "Elektrik kısıntısı bizim buralarda, saat 8.30-12.30 arasında uygulanmaktadır. Bu süre içinde başvuran hastaların tedavi ve protezleri yapılamamaktadır. Ulusal elektrik kısıntısında hastanelerin bu kısıtlamaların dışında bırakılacağı belirtilmişse de bu kurumda durum farklıdır. Çok yakındaki Anafartalar Caddesine tüm gün elektrik verilmekte ve Ankara'nın bu caddesindeki kuyumcuların vitrinleri pırıltılar içinde göz kamaştırırken ağız ve diş rahatsızlıkları olan hastalar saatlerce beklemek zorunda kalıyorlar.

Bize başvuran hastalar sağlık kurumlarında kısıtlama olmayacağı düşüncesiyle günün her saatinde başvuruyorlar. Kısıntı süresinde makina ve elektrikli aletler çalışmamakta ve merkezimizdeki tüm çalışmalar durmakta ve hastalar saatlerce beklemektedir. Durumu defalarca EGO ve TEK'e bildirmemize karşın sorun çözümlenmemiştir. Son bir umutla Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'ndan bir jeneratör beklemekteyiz." demiştir.

TV

21.20 İKİ TANIK

Bize uzak olan insanlar, bizim olmayan sorunları, acılar, sevinçler, bunalımlarla örülmüş bir dizi daha. Amerika'nın küçük bir şehrindeki insanların öyküsü. Eski ve yeni yöntemleri uygulamaya çalışan doktorlar arasındaki çelişkiler, zengin, şımarık ve bunalımlı genç kızlar..

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 2. bölümünde, Avrupa'da tıp öğrenimini tamamlayan John Ferrier Hambledon'a dönmüştür. Genç doktor kent hastanesinde doktorluk yapmaya başlar, hastanenin ilkel koşulları ve düzensizlik genç doktoru çileden çıkarır. Bu zor koşullara karşı açtığı savaş, meslektaşlarının nefretini kazanmasına neden olur.

17.05 AKSAMA DOĞRU

Akşama Doğru, "Sıra sıra sınıler" adlı parçanın okunmasıyla başlıyor. Çocuk Kuşağında "Çocukların Evreni" yer alıyor. "Havada bulut yok bu ne dumandır" adlı türkünün okunmasından sonra Ne Yapalım, Nasıl Yapalım adlı bölümde el sanatları var.

18.50 LASSİE

Dizi filmin Fırtına adlı bölümü yayınlanacak. Fırtınalı bir günde Lassie Timy'i okuldan almak üzere yola çıkar, Lassie'nin yakınına bir yıldırım düşer. Korkunç patlama Lassie'nin sağır olmasına neden olur. Timy, annesi ve babası Lassieyi iyileştirmeye çalışırlar.

21.20 TURİZM REHBERİ

Programda, ülkemizin turizm etkinliği gelişmesini sağlamak amacıyla turizm sanayii tanıtılıyor; önemi vurgulanıyor. Programı Yusuf Gökçe ve Erol Mutlu birlikte hazırladılar.

20.45 TATLI ÇARŞAMBA

Aydoğan Ergezer'in hazırlayıp, metinlerini Ali Atik'in yazdığı ve başrollerini Ayşegül Atik ve Suna Pekuysal'ın paylaştıkları dizinin bu bölümünde Ayşe şiir yarışmasına katılır ve büyük ödülü kazanır. Suna hanım ile üç aylık çeklerini bozdurup çarşıya çıkarlar.

22.30 AVRUPA KUPALARI YARI FİNAL KARŞILAŞMASI

Avrupa Kupaları yarı final karşılaşmasında Nottingham Forest ve Ajax karşılaşıyor.

TV'de BUGÜN

17.00 BÖLGESEL HABERLER
17.05 AKŞAMA DOĞRU
18.00 HABERLER
18.05 SINAVA DOĞRU
18.50 LASSİE
19.15 MİMAR SİNAN
19.40 UYKUDAN ÖNCE
20.00 HABERLER
20.40 TURİZM REHBERİ
20.45 TATLI ÇARŞAMBA
21.20 İKİ TANIK
22.10 KLASİK BATI MÜZİĞİ
22.30 AVRUPA KUPALARI YARI FİNAL KARŞILAŞMASI
00.15 HABERLER

Demokrat Çocuk

9 NISAN 1980

İLK UÇAN MAKİNELER

Neden Petrol?

Gazeteyi açıyoruz; "Bağlantı yapılamadı, benzin yok". Radyonun düğmesini çeviriyoruz "Petrol alımı için gerekli girişimler yapılıyor." Bir tanıdığa rastlıyoruz, "Sorma, mazot bulamayınca otobüs yolda kaldı."Anneniz size plastik oyuncak alacak, satıcı, "Evet çok pahalı ama biliyorsunuz petrol plastik fiatlarını çok etkiliyor.".

Yani aradığımızı bulamıyorsak, nedeni petrol, bulduğumuzu alamıyorsak, nedeni petrol. Öyle ki,şarkı yarışmasına katılıyoruz, şarkının adı petrol.

Yüzyıllardır bilinmesine karşın 1859'dan beri bilimsel olarak kuyulardan çıkarılmaya başlanan petrol, 1. Dünya Savaşı'ndan başlayarak bir çok bölgesel savaşın ve dünya çapındaki anlaşmazlıkların nedeni oldu.

Petrol neden bu denli her şeye konu oluyor ve suçlanıyor?Gerçekten her sorunun temelinde petrol mü var? Kuşkusuz hayır.

Bizim ülkemizde kömür çok, akarsular bol. Ama her gün en az 4 saat elektrikler kesik. Çünkü, elektrik üreten santrallarda, varolan kömür ya da su yerine petrol kullanıyoruz. Neden böyle oluyor? Hepinizin sık sık adını duyduğu Mobil, Shell gibi çok uluslu tekellerden olan petrol şirketleri var. Bu şirketler petrolü arıyor, buluyor, işliyorlar. Bir de, daha çok satmak, zenginliklerine zenginlik katmak için, ülkelerin enerji politikalarını petrole dayalı olarak yönlendirmeleri gerekli.

Yan sorun petrol değil. Sorun bizim kaynaklarımızın kullanılmaması ve ülkemizde çok sınırlı olan petrole yönelik yatırım yapılarak dışa bağlanmamız.

Güneş AĞABEY

SİZLERDEN

Çocukların Dünyası

Kimi masmavi görür dünyayı
Kimi toz pembe
Ama bizi,
Acımızla
Açlığımızla
Yoksulluğumuzla
Dört duvara kapatmışlar.
Ufacık dünyamızı
Kapkara karartmışlar.

M. YAŞAR
(İlkokul 5)
ANKARA

BİLMECE BULMACA

İNSAN sözcüğünün SİNAN yazıldığı bir şifrede, aşağıdaki sözcüklerin şifresi ne olur?

a)ATSAN
b) İLKER
c) AKŞAM
d) AKTAR

YANIT: a)SATAN b)KİLER c)ŞAKAM d)TAKAR

DUYURU

Sevgili çocuklar 23 Nisan sayfasına katkılarınızı bekliyoruz. Ayrıntılı bilgi 7 Nisan tarihli Demokrat Çocuk gazetesinde. Çalışmalarınızda başarılar.

Güneş AĞABEY

BULALIM BOYAYALIM

Yukarıdaki noktaları belirtilen sırayla birleştirirsiniz. Çıkacak şekli boyayabilirsiniz.

TANIYALIM ÖĞRENELİM

Mimar Sinan'ı anarken

Mimar Sinan, yapıtlarını büyük halk kitlelerine ulaştırmış olan büyük bir sanat ve bilim adamı. Çağının kültürünü, sanat birikimini yapıtlarına en iyi biçimde yansıttığı için Türk mimarlığının simgesi olarak bilinir.

Yaşamı boyunca 300'ü geçen eser bırakmıştır halkına. Çok sayıda caminin ve mescidin yanısıra, medreseler, su kemerleri, köprüler, kervansaraylar,hastaneler hamamlar ve türbeler yapmıştır.

Halkın çeşitli yapı gereksinmelerini en iyi biçimde karşılayan Sinan, uyumlu bir çevrenin oluşumu için çaba göstermiştir. Günümüzde ise mimar, mesleğini halk yararına kullanamamakta, içinde yaşadığı çevrenin oluşturulmasında etkili olamamaktadır.

Sinan'ın ölümünden 392 yıl sonra karşı karşıya olduğumuz sorunlar, bizleri çevremize karşı daha duyarlı olmaya, onu bozup çıkarları doğrultusunda yaşanmaz kılanlara karşı mücadeleye ve daha sağlıklı bir çevre için uğraşmaya götürmelidir.